דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם "למרחב"

יום ו', כ"ד באלול תשל"ג, 21 בספטמבר 1973 • גליון 14790 • השנה הארבעים ותשע

היום 16 עמודים וכן המוספים "משא" ו"דבר השבוע" • המחיר 140 אג'

טעם החיים.

שיחות סאל"ט יחודשו ביום ב'

ז'נווה, (ע"ר). — ארה"ב ו־ברה"מ יחדשו ביום ב' הק־רוב את שיחותיהן על צמ־צום הנשק האסטרטגי (סאל"ט), במטרה לעבד הו־זה חדש ומקיף להגבלת ה־נשק הגרעיני האסטרטגי ה־התקפי — נודע אתמול רש־מית בז'נווה.

היום ב"דבר":

• ראיון עם שר האוצר פנחס ספיר / • המאבק על תיקון ג'קסון / נחום ברנע • ישראל בצפה לתיקון קיסינג'ר / חגי אשד • בצל משבר האנרגיה / נ'הוף אולמט • הכרעה לאחר הכרזות / יהודה גוטהלף • רק'ח מנתחת בליפתה בציבור הערבי / אמיר יערי • פרישה מתנועת העבודה ושלטות הארץ / משה מכנקין • ועידת אלביר העפה קונד' הראות של הבלתי־מזוהות / דוד זהרביץ • מה לשפר בבחירות הבאות / יוסי ביילין • ה"כרמיקורד" ומבציאו / ארנון כגן • קצרות / ג. דויד • מדריך לבידור, בולים ושחמט / עמ' 15 • בוסף לספרות ואמנות "משא" / "דבר השבוע".

ממשלה החליטה: פיקוח מחירים גם אחר תקופת הייצוב

שביץ: התעשיינים לא ישתפו פעולה

...רים פנחס ספיר ו־בר־לב הודיעו את־מול לנציגי ההסתדרות ו...יגי לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, כי הממשלה תעשה להמ־שך הפיקוח על המחירים גם לאחר תום תקופת הייצוב, ולא תתיר הע־לאת מחירים בלתי־מרו־סנת. יחד עם זאת מסר השר בר־לב, כי אי אפשר להמשיך במתכונת הנוכ־חית של הייצוב ללא שי־נוי.

בישיבת הוועדה המשותפת ל־בלימת האינפלציה, בראשות שר־האוצר, שהתכנסה אתמול בתל־אביב, דיווח מנכ"ל משרד ה־אוצר על הצעות ועדת המומחים שנתבקשה לגבש מדיניות לריסון הלחצים האינפלציוניים.

הצעות ועדת המומחים מתרכ־זות בארבעה תחומים: מדיניות המחירים לאחר תום תקופת ה־ייצוב, צימצום הוצאות הממשלה, צימצום בהיקף הבניה, המשך ה־מדיניות המוניטרית המרסנת.

הממונה על המחירים ד"ר כ. מנדלבאום דיווח על שלושת חד־שי הייצוב. הוא אמר, כי קצב עליית המחירים בחודשים יולי—ספטמבר היה נמוך מקצב עליית המחירים בחודשים ינואר—מאי 1973. מנדלבאום אמר, כי ועדת המחירים הציבורית פעלה במשך תקופת הייצוב בהתאם לקריטריו־נים שנקבעו. בסך־הכל אישרה ועדת המחירים עליית מחירים ב־83 מקרים ואישרה עליית מחי־רים ממוצעת של 8.8 אחוזים. עוד מסר, כי בתקופת הייצוב נפתחו 661 תיקים ומתוכם הועברו 295 תיקים לבית־המשפט.

נציג ההסתדרות: להמשיך בפיקוח במתכונת הנוכחית

נציג ההסתדרות בוועדה אוריאל אברמוביץ חזר, כי ההסתדרות בדעה שיש להמשיך את הפיקוח במתכונתו הנוכחית והביע דעתו החיובית מהצלחת הייצוב בשלו־שת החודשים האחרונים.

(סוף בעמ' 2, טור 1)

אסד מבטיח המשך התקרבות לירדן

מאת יוסף ... "דבר" לענייני ערביים

...שיא אסד, הכהיר אתמול, ...ריה תמשיך במהלך ה־...בות לירדן ואף הציע ת־...צבאי בין שתי המדינות. ...אף שיבת את התניכה ה־...ת בירדן.

...נימק את ההתקרבות לירדן ...ך לרכז את כל המשאבים ...יים ונמנע מלהתייחס למח־ המחבלים בענין זה. אסד ...עם שני עתונאים לבנוניים.

...ך כך המשיך רדיו דמשק ...משו לשדר דברי תרעמה ל־...ים והבטחות, כי עזרתה של ...להם — לא תופסק.

...הג' האירגון הסורי "סאעי־ קה" הזהיר מהחסן אף הבטיח ...בי, כי המחבלים מאירגונו לא ... לירדן, אלא אם תתקבל ...טה בענין זה גם על דעת ה"פתח". הכרזה זו באה ...יד שמועות, כאילו כבר הו־ ...וכלם לכניסת אנשי "סאעי־קה"...

...קה' לירדן מאחורי גבו של יאסר ערפאת.

בירדן שוחררו אתמול מכלאם עוד כ־400 מחבלים וראש הממש־לה זייד ריפאעי אמר, כי הם רשאים לעזוב את המדינה — אם רצונם בכך.

סוריה תתבע מברה"מ מטוסי "מיג 23"

בשיחתו עם כתבים לבנו־ניים רמז גנראל אסד, כי ב־כוונתו לדרוש מברה"מ לס־פק לסוריה מטוסי "מיג־23". "אנו באים בבקשה", אמר אסד, "אולם אנו מבקשים נשק טוב יותר כדי לעמוד מול האויב". זו היתה תשובתו ל־שאלה לגבי הלקח מן הקרב האווירי, בו איבדו הסורים 13 מטוסי "מיג־21".

המנהיג הדרוזי הלבנוני כמאל ג'ונבלאט אמר בתום פגישה עם אסד, כי רוב המ־טוסים שהופלו נפגעו מפני שאול הולך [illegible].

אחר 12 שעות שיבושים חודשה התחבורה הציבורית

מאת דויד מישיוב, סופר "דבר" לענייני תחבורה

שירותי התחבורה הצי־בורית של הקואופרטי־בים "אגד" ו"דן" חודשו אתמול אחר־הצהריים ל־אחר שביתה שנמשכה 11 שעות בקירוב וגרמה סבל רב לתושבים. ההח־לטה על הפסקת השביתה נתקבלה בישיבה מיוח־דת, שקיימו הנהלות ה־קואופרטיבים "אגד" ו־"דן" אתמול אחר־הצהר־יים. בהודעתם מסרו ה־קואופרטיבים, כי בהמ־שך לדיונים שקיימו את־מול בבוקר עם הממשלה וההסתדרות, ובהתחשב בסבל שנגרם לציבור ה־נוסעים. הם החליטו ל־הפעיל את שירותי התח־בורה.

כבר כן החליטו הקואופרטיבים להטיל על היועץ המשפטי שלהם לפנות לבית־המשפט לביטול הצו המחייב אותם להחזיר את התח־בורה.

אתמול בצהריים נתן שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב שלמה לובנברג צו המחייב את הקואו־פרטיבים לתחבורה "אגד" ו"דן" להחזיר את כל התחבורה מאתמול בשעה שלוש אחר־הצהריים. הצו ניתן במעמד צד אחד וזאת מפאת החשיבות הציבורית של הענין. השופט הורה לפרסם את הצו באמצעי התקשורת, כדי ל־הביאו לידיעת חברי הקואופרטי־בים. הצו ניתן לבקשת עו"ד ב. ליבנבוק, אשתו ג. ליבנבוק [illegible] בשרדו שי"ד ר. פרנ־. המבקשים טענו, כי ל"אגד" ו־"דן" יש מונופול בהפעלת התח־בורה הציבורית ולכן זה מחייבם לתת את השירות לציבור.

מיד לאחר קבלת החלטתם על חידוש התחבורה בשירותיהם באו נציגי הנהלות "אגד" ו"דן" לשר התחבורה ש. פרס והודיעו לו על החלטתם זו.

למעשה לא החלו שירותי התח־בורה לפעול מיד בשעה שלוש אחר־הצהריים אלא מאוחר יותר — זאת משום שעד שהגיעה ה־הודעה על הפסקת השביתה לנה־גים ועד שהתארגנו לקראת חידוש התנועה חלף זמן־מה. התחבורה חודשה למעשה אחרי השעה אר־בע אחר־הצהריים.

שיבושים בכל תחומי המשק

השביתה, אשר פרצה בפת־אומיות ואשר חלק ניכר של ה־ציבור לא ידע על קיומה, גרמה סבל רב לתושבים והדבר גרם לשיבושים בכל תחומי המשק.

אתמול בבוקר, מיד עם תחילת השביתה, זימן אליו לביתו מ"מ מזכיר ההסתדרות ירוחם משל את נציגי הקואופרטיבים ונציגי חברת העובדים למצוא דרך לסיומה. כ־פי שנודע לסופר "דבר", אותם באותה פגישה כי חברת־העובדים תדאג להסבת הלוואה לקואופר־טיבים בסך 8 מיליון ל"י. זאת נוסף למיקדמות שיקבלו הקו־אופרטיבים מהממשלה בסך 7 מי־ליון ל"י להחזר כפיצוי על ה־התייקרויות שחלו, עד לסיכום החשבון בראשית חודש דצמבר השנה.

תוכננה הסעה ב־1000 משאיות

אתמול קיים שר התחבורה ש. פרס ישיבות מאז שעות הבוקר עם צוות מיוחד שהוקם במשרד התחבורה, כדי לטפל בשביתה. כן עמד בקשר מתמיד עם ראש־הממשלה, שר האוצר והסתד־רות העובדים. כפי שנודע, התכונן משרד התחבורה להפעיל, במקרה שתימשך השביתה, החל מהבוקר אלף משאיות בקווי הנסיעה הס־דירים בערים ובקווים הבין־עירו־ניים.

כדי להקל על הציבור, הורשו כל בעלי הרכב הפרטי והמסחרי בארץ — אשר רצו בכך — להסיע נוסעים תמורת שכר. ה־שכר שנקבע היה חצי לירה עבור נסיעה בתוך העיר ואילו בנסיעה בין־עירונית — לירה אחת לכל 20 ק"מ.

שר התחבורה, בתיאום עם שר האוצר, דאג להבטיח לנהגי הר־כב שפוליסות הביטוח על הרכב הפרטי והמסחרי, אשר יסיע נו־סעים בשכר בעת השביתה. כן הורה שר התחבורה, על דעת הממשלה, לנהגי הרכב הממשלתי והחברות הממשלתיות להסיע נו־סעים ללא תמורה. היתר זה בוטל עם חידוש שירותי התחבורה.

בדברו ביום־עיון בכנס ראשי התחבורה הציבורית, שהתקיים מ־טעם משרד התחבורה במלון "דאן" בתל־אביב, קרא ש. פרס לקואופרטיבים לחזור לעבודה ול־מלא את תפקידם לפי הזכויות והחובות והמשפט הקיימים ביש־ראל. פרס הוסיף, כי הממשלה הודיעה ל"אגד" ו"דן" [illegible].

(סוף בעמ' 2, טור 1)

במחאה על כשלון ועידת איקא"ו

תיתכן השבתת התעופה ברחבי העולם ל־24 שעות

רומא, (ע"ר). — הפדרציה הבין־לאומית של פועלי ה־תחבורה עשויה להשבית את התעופה האזרחית ב־רחבי העולם ל־24 שעות, במחאה על "הכשלון המח־פיר" של הוועידה הבין־לאומית, שנערכה ברומא ו־אשר אמורה היתה להחליט על פעולה יעילה נגד חטי־פת מטוסים.

בהודעה שפורסמה אתמול ב־רומא עלידי הפדרציה הבין־לאומית של פועלי התחבורה נא־מר, כי היא "התאכזבה מרות מהתוצאות הדלות" שהושגו ב־ועידה לענייני חטיפת מטוסים ש־נערכה עלידי הארגון הבין־לאו־מי לתעופה אזרחית "איקא"ו". הוועידה, שנפתחה לפני ארבעה שבועות, עומדת להסתיים היום.

מ. ס. הודא, המזכיר הכללי של אגף התעופה האזרחית של הפדרציה הבין־לאומית לתחבורה, אמר כי ארגונו שוקל השבתה בת 24 שעות של התעופה האזרחית ברחבי העולם, במחאה נגד חטי־פת מטוסים. הוא הוסיף, כי יית־כן שגם האגפים האחרים של הפד־רציה הבין־לאומית לתחבורה עשויים לנקוט פעולה. הפדרציה לתחבורה מאגדת עובדי תחבורה ביותר מ־80 ארצות, כולל 350.000 עובדי חברות תעופה, הן צוותי אוויר והן צוותי קרקע.

בלישום איים נשיא איפלפ"א, שהיא הפדרציה הבין־לאומית של טייסי חברות התעופה, לנקוט "פעולה דרסטית" כדי לשים קץ לטרור באויר. נשיא הארגון אמר, כי ועידת איקא"ו היתה "ללא ספק כשלון". נציגים של איפלפ"א והפדרציה הבין־לאומית לתחבורה השתתפו בוועידת איקא"ו כ־משקיפים.

אפסו סיכויי הפשרה בעניין תיקון ג'קסון

ואשינגטון, (א. פ.). — חברי ועדת הנוהל של ה־סנאט הודיעו אתמול, כי אפסו הסיכויים להגיע ל־הצעת פשרה שתאפשר מתן מעמד של מדינה מועדפת ביותר לברה"מ ואשר תתקבל על דעת הסנאטור ג'קסון ומנהיגי יהדות ארה"ב.

חבר הוועדה, הסנאטור ג'ייכס קורמן מקליפורניה, הודה בכך כי עתה עומדות לדיון שתי הצעות בלבד. האחת — שהועלתה על־ידי חבר בית הנבחרים צ'ארלס ואניק, להתנות את הקלות הסחר לסובייטים בביטול כופר היציאה על יהודים, והשניה — הצעת הסנאטור הדמוקראטי ג'קסון למ־נוע את הקלות הסחר מברה"מ, כל עוד היא מטילה הגבלות על הגירה חופשית.

הקלות הסחר שדורשים הסוב־ייטים נתמכות באסיפות הנשיא ניקסון לקדם התפשרה ביחסי בין־ה"מ וארה"ב ומתנגדים להם נציגי יהדות ארה"ב וראשים רבי השפעה באיגודים המקצועיים האמריקא־יים, כג'ורג' מיני, הדורשים בתמו־רת ויתורים סובייטיים בנושא זכו־יות האדם בברה"מ.

בשבוע שעבר ניסו חברים בוועד־ת הנוהל של הסנאט להגיע להצ־עת פשרה בעניין, בעקבות רצונו של הנשיא ניקסון שלא לפגוע ב־התקרבות הסובייטית־אמריקאית ובשיחות בין שתי המעצמות בנו־שא פירוק הנשק. אולם כאמור, הוסרו הצעות פשרה אלה. ועתה עומדות לדיון הצעות ואניק ו־ג'קסון בלבד. אשר הבית הלבן ניסה למנוע את קבלתן.

עד כה עיכבה ועדת בית הנב־חרים פעמיים, את החלטתה בנושא ונראה, כי תיאלץ לדון בהצעות בשבוע הבא.

סופר "דבר" בארה"ב נחום ברנע מוסר:

בוטל פרס יהודי לראש המסע נגד תיקון ג'קסון

דונאלד מ. קנדאל, המנהיג את מסע התעשיינים הגדולים נגד תי־קון ג'קסון, האחד הפעילים ביותר בסחר עם ארה"ב, היה מעורב לפני כשנתיים בנסיון תיווך בין ישראל למצרים.

קנדאל, העומד בראש חברת המשקאות "פפסי" המחרימה את ישראל, הוא בעל קשרים בצמרת במצרים ובמדינות ערביות אחרות. הוא פנה לנודעים בישראל בשאלה לנצל קשרים אלה לצורך תיווך. הנסיון נכשל בשלבי הראשונים.

אתמול נודע, שהוועד היהודי האמריקאי החליט לבטל את הפרס שעמד להעניק לקנדאל ב־30 ב־אוקטובר. מאז ההודעה על הענקת הפרס, שנומקה בפעילותו הציבו־רית בעולם העסקים, הוצף הוועד במחאות מצד ארגונים יהודיים שונים. המחאות התריפו, כאשר התברר שקנדאל מנסה לארגן את התעשיינים נגד תיקון ג'קסון.

אבן נועד עם שגריר זאיר

מאת סופר המדיני של "דבר"

שר החוץ אבא אבן קיבל אתמול בלשכתו בירושלים את שגריר זאיר בישראל, גנראל נקוליפה. אבן הביע סיפוק על אווירת השיחה שקיים נשיא זאיר גנראל מובוטו בקינשאסה עם ה־שגריר הישראלי היוצא שבר־עין מוראש.

השיחה של מובוטו עם מוראש פורסמה בהבלטה באמצעי התק־שורת הממלכתיים של זאיר וכן דבריו של השגריר היוצא על יחסי הידידות בין שתי הארצות. בחוגים בירושלים סבורים, כי אווירת השיחה והפירסום שניתן לה באו להבהיר את המשך היח־סים התקינים והידידותיים בין שתי הארצות, בניגוד לידיעות על אפשרות של ניתוק.

חוגי משרד החוץ בירושלים אמרו, כי פגישת אבן עם השג־ריר של זאיר היתה במסגרת ה־שיחות שמקיים אבן לקראת פגי־שותיו הצפויות עם נציגים רמי־דרג של מדינות אפריקה שיבואו בקרוב לניו־יורק לעצרת או"ם. אבן יקיים פגישות רבות, במיוחד עם שרי חוץ אפריקאיים, כדי ל־הסביר להם את עמדותיה של ישראל. כבר נקבעו פגישות עם שרי החוץ של ליבריה, טוגו, חוף־השנהב ונראה שגם של ני־גריה.

ארה"ב תחליט על קיצוב נפט לחימום

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מההוד־ לי"דבר"). — בשבוע הבא צפו־יה ההחלטה להנהיג מדיני־ות של קיצוב בדלק לחי־מום, בעקבות שורה של התייעצויות בבית הלבן ל־פנייתם של מושלי מדינות לנשיא.

יועצי הנשיא מקווים, שמדי־ניות הקיצוב תאושר באמצעות חקיקה, כדי שגם למפלגה הדמו־קראטית יהיה חלק באחריות ה־פוליטית להחלטה. אולם בדיון הפרלמנטרי שנערך השבוע ב־ועדת הסחר של בית הנבחרים, לא הצליחו להגיע להצבעה.

יועץ הנשיא לענייני אנרגיה ג'ון לאב התנגד עד כה בתוקף להצעת הקיצוב, שהועלתה לראשונה עלידי סנאטור ג'קסון. ל־דברי לאב, יונח היום על שולחנו דו"ח מסכם על יתרונותיה וחסרו־נותיה של שיטת הקיצוב. והחל־טה סופית צפויה אחר כך.

תומכי הקיצוב אומרים, כי מש־קי הבית הצפויים של ארה"ב לא יקבלו בחורף הקרוב יותר מ־60 אחוז בכמות הדלק הדרושה להם לצרכי חימום. הערכות אלה אינן כתוצאה ירידה בכמות הנפט כתוצאה מלחצים ערביים, אלא קשורות בקיבולת בתי הזיקוק, יכולת ההפקה ואפשרויות ההו־בלה והאגירה. הקיצוב יאפשר ל־חברות הנפט להפר חוזים ארוכי טווח, ביניהם חוזים ליצוא דלק, שסירבו לבטל אותם ללא צו ממשלתי.

המחנק הערבי יעודד פיתוח השימושים בפחם

וינה, (עסט"א). — המשבר המזרח תיכוני והלחץ הנמשך של הקונצרנים הערביים, עשוי לעודד מחקר למציאת שיטות חדשות ל־שימוש בפחם במקום בנפט — אמרה דיקסי לי ריי, יו"ר הוועדה האמריקאית לאנרגיה גרעינית.

ריי, שהופיעה בפני ועידת המועד בוועידה הבין־לאומית לאנרגיה אטומית בווינה, אמרה, כי ה־איומים שמשמיעים באחרונה מנ־היגים ערביים אינם משפיעים על עבודת המחקר של הסוכנות לאנרגיה אטומית בארה"ב. אולם נראה, שהעולם יצטרך טוב לבחון מחדש את המצב.

ריי הוסיפה, כי האנרגיה הגר־עינית עדיין אינה יכולה לפתור את בעיית משבר האנרגיה, שכן קיימות כמה בעיות בקשר לשימוש באנרגיה גרעינית שעדיין חייבות להפתר.

הקבה"מ יוסיף לפעול לחידוש סמכותו של בן־אהרן

מזכ"ל ההסת' בכנס ועדי עובדים: החברות בתנועה אינה על־תנאי

מאת חיים ליפשיץ, סופר "דבר"

מזכירות הקיבוץ המאוחד שנתכנסה אתמול החליטה את שליחה להמשיך בפעי־לות למען חידוש סמכותו של בן־אהרן במזכ"ל ההס־תדרות, בהתאם להחלטות מרכז הקבה"מ.

בישיבת המזכירות דיווח מזכיר הקבה"מ דגי דוהליה, על הצעדים שנקטה המזכירות בנושא זה. דו־הליה מסר על חליפת מכתבים בינו לבין מזכ"ל מפלגת העבודה אהרן ידלין. במכתבו של דוהליה אל מזכ"ל המפלגה נמסר לו הח־לטת מרכז הקיבוץ וכן פניה לפתוח בשיחות בנדון.

בתשובתו, מסר ידלין על היע־נותו לקיום השיחות. במכתבו מס־ביר ידלין, בין השאר, כי הוא קרא לבן־אהרן שלא להתפטר ו־להישאר על משמרתו. "לא הס־כמתי עם התכוונותו להתפטר", אמר ידלין. הוא לדבריו אף נתן פומבי ב"דבר" ביום 15 בספטמ־בר. בן אהרן הוא מחברי. כי "אין כל הצדקה לדבר על כשלון המערך בבחירות. היתה ירידה קלה של כ־2.5% בלבד וזהו הפסד של התנועה כולה ולא של איש זה או אחר". עוד נאמר במכתב, כי לבן־אהרן כמזכ"ל ההסתד־רות וכיו"ר מטה המערך היה חלק [illegible] גבוה בעריכת הבחירות.

דוהליה מסר על פגישת משלחת חברי מזכירות הקיבוץ עם ראש הממשלה, ובה הביאו החברים בפניה את החלטות מרכז הקיבוץ. הוא מסר, כי היתה זאת פגישה בלי־היקפית [illegible]. פגישת ראש הממשלה עם בן־אהרן בעקבות פגישתה עם משלחת מזכירות הקיבוץ תרמה ליתר הבנה, אמר דוהליה.

ביקורת על "שיחותי ישראלי"

לאחר הפגישה בין ראש הממ־שלה לבין בן־אהרן הוברר שאין להחליט, כי בן־אהרן לא הת־פטר. לסיפורים המשכים ההרהורים ב"שיחותי ישראלי" אין בסיס עוב־דתי — אמר — ויש להצטער על כמה פירסום לידיעות רכלני־ות בכלי תקשורת ממלכתיים. דו־הליה הזכיר בחליפה מאמר כי־נתפרסם ב"הארץ", באמרו כי נע־שה כאן נסיון מלאכותי לסכסך בין החברים בקיבוץ ולהציג בי־ההלכות מרכז הקבה"מ את הטיפה לתמיכה הבטחתו של בן־אהרן. מזכיר הקיבוץ הניח, כי המאבק

(סוף בעמ' 2, טור 3)

המערך — מפלגת העבודה הישראלית/מפ"ם
מטה הבחירות מחוז חיפה — הסברה

כנס מטות ופעילים

לקראת פתיחת מערכת הבחירות לכנסת השמינית, לעיריית חיפה ולרשויות המקומיות

יתקיים מוצ"ש 22.9.73 בשעה 19.00 במלון "ציון", רח' ברוריה, הדר הכרמל.

בהשתתפות:
שר העבודה: יוסף אלמוגי — יו"ר מטה הבחירות ובועמדי המערך לעיריית חיפה.

דברי פתיחה:
ח"כ משה ורטמן — ראש מטה הבחירות

לאמנו וסבתנו היקרה!

הינדה גולדברג

בהגיעך לגבורות
מיטב אחולינו וברכותינו
עד 120

הילדים
הנכדים
הנינה
וכל המשפחה

מפלגת העבודה הישראלית/המרכז

ישיבת מרכז המפלגה

תתקיים ביום ראשון, כ"ו באלול תשל"ג, 23.9.73, בשעה 16.30, בבית ארלוזורוב, רח' בילינסון 6 תל־אביב.

סדר היום: אישור מועמדי המפלגה ברשימת המערך לכנסת השמינית.

הכניסה לישיבה זו לחברי המרכז בלבד.

תוכנית השבוע

יום שישי 21.9.73
בשעה 10.00 בערב — כיפוגש אמנים עם הכלחידזמר שלמה גרוניך ליד הפסנתר, גיטרה — יוסי פיאמנטה.

שבת 22.9.73
בשעה 7.00 בערב — מועדון הסרט הטוב — הזהב הנוזל עם גארי קופר ואנג'י קהין.
בשעה 9.30 בערב — הצגתו של שבטון ישראלי "ציפורים בראש".

יום ראשון 23.9.73
בשעה 8.30 בערב — מכון אדלר — מרכז יעוץ להורים.

יום שני 24.9.73
בשעה 4.00 אחה"צ — סרט לילדים — "היפיפיה הנרדמת".

שבת 29.9.73
בשעה 7.00 בערב — מועדון הסרט הטוב דם במשמש עם ג'יימס קאגני.

יום ראשון 30.9.73
בשעה 8.30 בערב — מכון אדלר — מרכז יעוץ להורים.

יום שני 1.10.73
בשעה 4.00 אחה"צ — סרט לילדים — "הסוהד הטוב".

יום רביעי 3.10.73
בשעה 4.00 אחה"צ — סרט לילדים — בחבורה הקסמים.
בשעה 7.30 בערב — מכון אדלר — מרכז יעוץ למשפ.

יום חמישי 4.10.73
חוג לאבבות הקולנוע:
בשעה 7.15 בערב — הורוביצים מדקין.
בשעה 9.30 בערב — שמבוגה והצי. בימוי פליני.

מרכז לתרבות והחינוך של ההסתדרות
המחלקה לתרבות ולנוער במועצת פועלי תא—יפו

חברי מפא"י לשעבר

במרכז מפלגת העבודה הישראלית

מוזמנים לישיבה שתתקיים ביום ראשון, כ"ו באלול תשל"ג, 23.9.73, בשעה 14.00, בבית ארלוזורוב, רחוב בילינסון 6, תל־אביב.

סדר היום:
בחירת המועמדים לרשימת המערך לכנסת השמינית

דלת ניקוטין בעישון עשירת טעם וארומה

עם אירופה לכל מקום

מפלגת העבודה הישראלית
המשמרת הצעירה — החוג לשילוב

כנס חברי המשמרת הצעירה והחוג לשילוב במרכז המפלגה

יתכנס ביום א', 23.9.73, בשעה 12.30 במועדון "בוסתן", רח' פרוג 1 תל־אביב.
הכנס יימשך עד פתיחת ישיבת מרכז המפלגה.

נא לדייק!

לשכת המשמרת הצעירה
הנהלת החוג לשילוב

מודעות דרושים ולוח ראה עמודים 8,7,6

חברי אחדות העבודה פועלי ציון
לשעבר
במרכז מפלגת העבודה
מוזמנים לפגישה
ביום ראשון 23.9 בשעה 10.30 בבוקר
באולם הישיבות של הוועד הפועל של ההסתדרות.

הנושא:
בחירת מועמדינו ברשימת המערך לכנסת.
חברי המזכירות מתכנסים בשעה 9.30 באותו מקום.

טיולי בית ברנר לאוקטובר והחג־סוכות
דרום־סיני לאילת ושרם־א־שייך (3 ימים); יוצאים בשלושה תאריכים 13—15—18.10.73 ."גוף שהחייצר" בגליל המערבי, יום אחד (14.10). לכנרת (מול צליה ברכבל), יום אחד 15.10. לירושלים לכבוש והמבוך: יום אחד 15.10, לכנבה־קבריכה וצפון סיני 4 ימים (16.10) שתי ועדב בגליל וברכה: 4 ימים (17.10). הקשת הגליל והחזון המבטים בריכת המשושים, ונפל דבורה. לאילת ולקניון האדום, יומיים (26.10).
פרטים והרשמות בבית־ברנר חדר מס' 7 12.00—8.30, 18.00—16.00 טלפון 282211

וושינגטון מסבירה הספקת הנשק לסעודיה וכוויית

[illegible]

הממשלה החליטה

(סוף מעמוד 1)

[illegible]

אחר 12 שעות

(סוף מעמוד 1)

[illegible]

צעירי העבודה תובעים שני חברי כנסת

[illegible]

מאבק להכללת מועמד ערבי ברשימת המערך

ראשי המטה הערבי עשויים לפרוש

מאת אהוד יערי, סופר "דבר"

[illegible]

הקה"מ יוסיף לפעול

בן־אהרון בפגישתו עם נציגי ועדי עובדים

(סוף מעמוד 1)

[illegible]

ארה"ב תכיר במשטר החדש בצ'ילה

[illegible]

אורחות כבוד של נתניה — לרבין

מאת ע. פריפז, סופר "דבר"

[illegible]

רימוד ממולכד נתגלה בתל־אביב

[illegible]

משלימים הרכבת רשימת המערך לעיריית ת"א

מאת יצחק תדהר, סופר "דבר" בתל אביב

[illegible]

מחוז העבודה בירושלים יקבע במוצ"ש המועמדים למועצת העיריה ולכנסת

מאת סופר "דבר" בירושלים

[illegible]

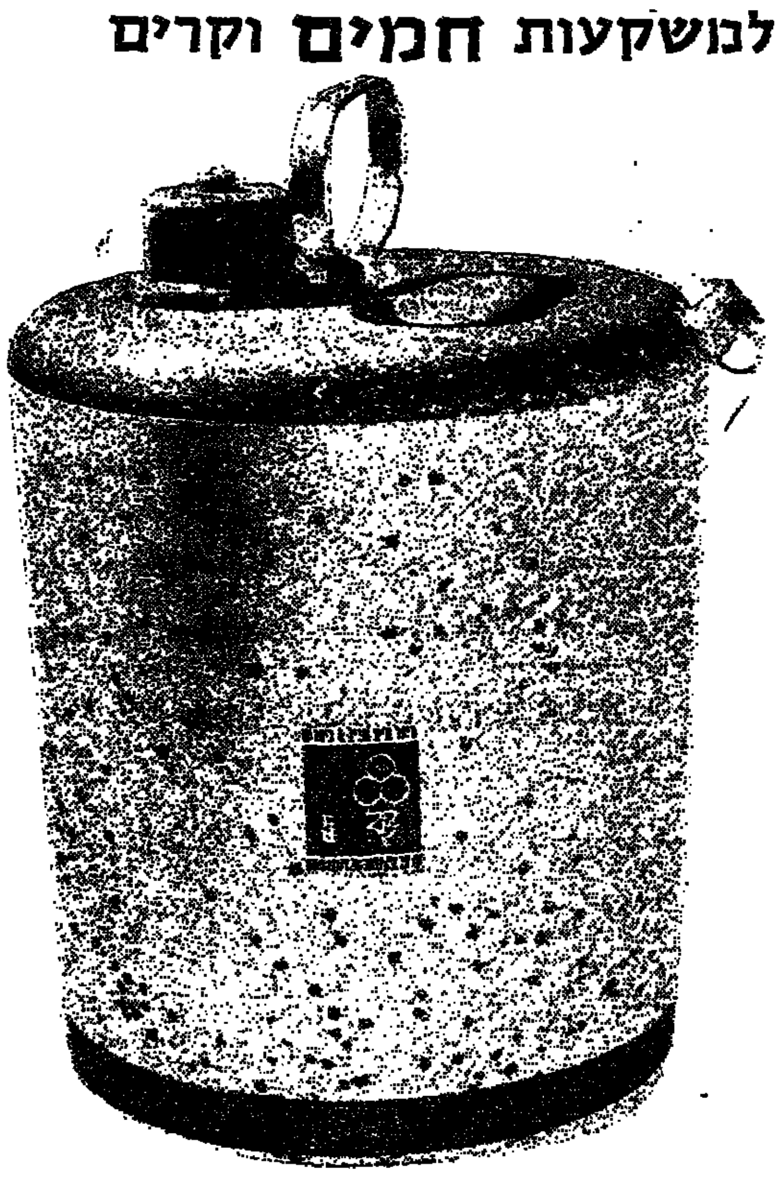

בקשה

מאת הגור

[illegible]

רוחות אלול

[illegible]

*

[illegible]

הנפילה

[illegible]

המלצה

[illegible]

קצרות

דשלהי דקייטא

[illegible]

קריטריונים עלינו

[illegible]

"כי קרוב אליך הדבר מאוד"

[illegible]

דבר DAVAR دافار

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת"ד 199, טלפונים 286141 (6 קווים)

סניפים:
תל־אביב, בית "דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים 231251-3
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 3—2—642111

[ק]ריאתו הסתומה של ברז'נייב בסופיה

[בה]ציעו לכונן „מערכת חדשה של יחסים בין־לאומיים" נתן המנהיג הסובייטי ביטוי גם לרצונו להמשיך בהתקרבות למערב – וגם לבטחונו שיוכל לבלום את מגמות הליברליזציה בברה"מ גופה

מאת קרול פ. תאלר
[...] בלונדון

[מנ]היג המפלגה הקומו־[ניסטי]ת הסובייטית, ליאוניד [ברז']נייב, השאיר את מנ[היגי] המערב במצב של [...]ר ודאות, בנוגע למש[מעו]ת קריאתו המפתיעה [...]ר הנהגת „מערכת [חדשה] ביחסים הבין־לאו[מיים].

קריאתו השמיע המנהיג ה[סובי]טי בנאום בסופיה. באותו [...] אמר, כי המערכת החדשה [...] להיות מבוססת על „פק[...] הדשים וגישה ישרה מצד [ה]נוגעים בדבר". הוא הוסיף [...] לפרש את משמעות דבריו [...] „יתכן שיהיה צורך בשי[...] חדשה ביחסים הבין־לאומיים". [...]ייב לא הבהיר במה צריכה [...] הגישה החדשה ליחסים הבין־[לא]ומיים, או מהי מהות הח[...]מות החדשים שהוא מציע.

[...]זאת יש לציין, כי זה זמן [...] משתדל ברז'נייב לעורר את [...]ם שהוא מבקש לשים קץ למלחמה הקרה, הנמשכת זה חצי יובל שנים.

מוכן להשיב מלחמה

אם אמנם נכונה ההשערה, כי הוא נתון ללחצים כבדים מצד מצדדי הקו הקשוח בקרמלין, ה־מתנגדים להתקרבותו אל המערב בכלל ולארה"ב בפרט — הרי מתקבל הרושם, שהוא משיב מל־חמה שערה וכי מנוי וגמור עמו להישאר בצמרת.

ברז'נייב קיבל על עצמו לנקוט מדיניות של דו־קיום בין המזרח למערב, והוא הדגיש כוונתו זו בהחתימת הסכמים עם מערב גר־מניה ועם ארה"ב. אולם, בקרב מצדדי הקו הקשוח בצמרת הסוב־ייטית, מורגשת התנגדות לקו זה, וכפי הנראה זוכים הללו לתמיכה גוברת והולכת בתוך שורות ה־מפלגה הקומוניסטית. טענת המת־נגדים להתקרבות למערב היא — שהדבר עלול לחתור תחת אושיות השיטה הקומוניסטית ולהחליש את כוח המשטר הן כלפי פנים והן כלפי המדינות הקומוניסטיות ב־מזרח אירופה.

בעזרת כוחות הבטחון והצבא

מסתבר, כי ברז'נייב אינו חושש מפני החולשה כזאת, שכן הוא מאמין כי יוכל לבלום — ובשעת הצורך לקטוע באיבם — כל נס־יונות של ליברליזציה. לדעתו, יו־כל לעשות זאת בעזרת כוחות ה־בטחון והצבא.

בחוגי המומחים המערביים אין כל ספק בנוגע למניעי התלהבו־תו של ברז'נייב ותוכניו בעניין ההתקרבות אל המערב. הכל מס־כימים, כי אחד המניעים העיקריים, הוא הצורך הדחוף לקבל ידע מערבי, בעיקר אמריקאי, וכן אש־ראי כספי, כדי לסייע בפיתוח הכלכלה הסובייטית הנמצאת ב־מצב של דריכה־במקום.

אסטרטגיה מחושבת

כמה ידיעות שנתקבלו לאחרונה ממוסקוה אומרות, כי קו ההת־קרבות החדש מבוסס למעשה, על אסטרטגיה מחושבת, שמגמתה ל־פתח את כלכלת ברה"מ ולאפשר לה להדביק את ארה"ב תוך הע־שור הבא.

יהיו הכוונות הסופיות אשר יהיו, ברור כי ברז'נייב גמר אומר להמשיך בקו המגוכחי של שיתוף פעולה עם המערב. לפי שעה מעידים כל הסימנים, כי הוא מח־זיק מעמד איתן. אף על פי כן סבורים המומחים, כי אין יסוד להניח שיסתכן בעשיית ויתורים מכריעים למערב.

זוהי הסיבה שדיפלומטים מע־רביים ומומחים לעניינים סובייי־טיים, מתייחסים בסקרנות ובעניין לקריאתו האחרונה בעניין שיטה חדשה ביחסים הבין־לאומיים. שכן הם משוכנעים, כי סמכויותיו „לתת" הן מוגבלות ביותר.

הבדלי גישה עמוקים בוועידה לבטחון אירופה

ז'נבה, (ע"ר). — הבדלי גי־שה עמוקים נתגלעו אתמול בין ארצות מזרח ומערב אירופה ב־ועידת הבטחון האירופי — אמרו מקורות מערביים. המזרח־אירו־פיים, בראשות ברה"מ, דרשו לפ־תוח מיד בניסוח הצהרות, בעוד שהמדינות המערביות בוועידה עמ־דו על דעתן שיש תחילה לדון ביסודיות בכל הנושאים.

דומה, כי התחום היחיד שבו התגברו על הבדלי גישה יסודיים אלה היה בוועדת־המשנה, הדנה בהצעות להגביר את האמון בין ארצות מזרח ומערב אירופה. על־ידי צעדים כגון מסירת הודעה מוקדמת על תמרונים צבאיים ו־תנועות צבא גדולים. החלפת מש־קיפים בין ברית וארשה וברית נאט"ו בעת קיום תמרונים צבא־יים.

השלב השני של הוועידה החל בז'נבה ביום ג'. המקורות אמרו, כי הם מניחים. „שהמיקוח על קביעת סדר היום יימשך לפחות כמה ימים נוספים".

המקורות ציינו, כי הארצות ה־מערביות, והניטרליות מתנגדות לדרישת המזרח־אירופים לנסח מיד הצעות, מחשש שדבר זה לא יאפ־שר דיון יסודי בשאלות העומדות על הפרק.

התנגדות ליוזמת ההצהרה הסובייטית

ברה"מ הגישה טיוטת הצהרה, שמטרתה להנציח את הסטאטוס־קוו שלאחר המלחמה באירופה. או־לם מעצמות המערב שואפות להס־כים על צעדים מוחשיים, אשר יב־טיחו קיום מגעים אנושיים בין מזרח ומערב אירופה, וזאת, על־ידי הגדלת התיירות, חילופי ה־מידע ושיתוף פעולה תרבותי וחי־נוכי. המדינות המערביות הודיעו, כי לא יבואו לשלב השלישי וה־סופי של הוועידה בהלסינקי, אלא אם כן ייענו דרישותיהן בנקודות אלה.

מנהיג המפלגה הקומוניסטית ה־סובייטית ליאוניד ברז'נייב הזהיר שלשום בסופיה, כי ברה"מ לא תסכים „לוויתורים" למערב בעת השלב השני של הוועידה. הוא אמר, לדברי סוכנות הידיעות ה־בולגרית, כי אפשר בהחלט לסיים את כל הוועידה עד תום השנה. נציגים מערביים סבורים, לעומת זאת, כי השלב השני עשוי להימשך שישה חודשים.

צבי צור יפרוש בסוף השנה מתפקיד עוזר שר־הבטחון

מאת סופר „דבר"

רב־אלוף (מיל.) צבי צור עומד לסיים בסוף השנה את

תפקידו כעוזר שר הבטחון, שבו הוא מכהן מאז מלחמת ששת הימים.

צבי צור, שהיה הרמטכ"ל ה־שני של צה"ל ואחרי כן שימש במנהל „מקורות" לפני כהונתו ה־נוכחית, יעסוק כנראה בניהול חב־רה כלכלית לאחר פרישתו מ־משרד הבטחון.

ראש ממשלת ברה"מ אלכ־סיי קוסיגין, עומד לבקר ביוגו־סלאויה מה־24 עד ל־30 בספטמבר — נמסר אתמול רשמית בבלגראד.

בוועדת המצע של המערך

מוצעת רשות ממלכתית לנושאי הסביבה בראשות שר

יש להביא לשינוי המבנה האירגוני הפונקציונאלי של משרדי הממשלה, כדי לאפ־שר לה להתמודד עם הבעי־יות בתחום איכות הסביבה — כך החליטה ועדת המש־נה לאיכות הסביבה והשל־טון המקומי של ועדת המ־צע של המערך. כן הוחלט להציע, כי תוקם ועדת שרים לנושאי הפיתוח האורבני ואיכות הסביבה

יו"ר ועדת המשנה ח"כ גד יעקובי, וחברים אחרים בה הציעו להפקיד שר על הרשות הממשל־תית, שתהיה אחראית לתכנון, ל־קביעת המדיניות ולביצוע בנושאי הסביבה, הבינוי, השיכון ושימושי הקרקע. חברים אחרים ובהם נצי־גי מפ"ם הביעו התנגדות להצבתו של שר בראש רשות כזאת. הענייו יובא להכרעה במליאת ועדת ה־מצע של המערך.

ועדת המשנה החליטה, כי על המערך לפעול למען ייכללו שאי־לות הסביבה ואיכות החיים בתכ־ניות הלימודים, כדי להכשיר את הדור הצעיר להשתתף בעיצוב המדיניות, ולהגביר את מודעותו בנושא זה.

הוצע, שיוקפד על שימור מירבי של הקרקע החקלאית עקב חשי־בותה הכלכלית והחברתית ותרו־מתה לאיכות הסביבה ויופי הנוף, תוך התחשבות בצרכי ההתפתחות של הערים בישראל. ליד הערים תתוכנן מערכת גנים ופארקים כדי לשמור אזורים ירוקים למען האוכלוסיה, ובתוך הערים יוקפד, שלא יצומצם שטח הפארקים ה־קיימים.

כמו־כן קראה הוועדה לעשייה למען חיזוק מעמדו של ראש ה־רשות המקומית, סמכויותיו והקשר שלו עם תושבי הרשות.

עוד החליטה הוועדה שיש להג־ביר את תהליך פיזור האוכלוסיה, להאיץ את פיתוחה ואיכלוסה של ירושלים ולשקם רבעים ואזורים מתבלים בערים.

המלצות הוועדה יובאו על שול־חן מליאת ועדת המצע של ה־מערך.

יש לבחון את האפשרות לבטל כליל את בחינות הבגרות, דרש אתמול ח"כ דוד קורן בישיבת ועדת המשנה של ועדת מצע ה־מערך לענייני חינוך וקליטה.

כנגד ההצעה שהוגשה לוועדה בדבר השלמת השינויים בבחינות הבגרות הציע ח"כ קורן לבחון אפשרות ביטולן של הבחינות כשם שבוטלו בעבר בחינות הסקר בכיתות ח' של בית־הספר היסו־די. ח"כ קורן היה מנהל בית־הספר המשותף סולם צור בגליל המערבי.

ועדת המשנה לענייני חינוך ו־קליטה תחליט בנושא זה בישי־בתה הבאה.

„בחירת המועמדים — דימוקרטית ולפי החוקה"

„בחירת רשימת מועמדי מפלגת העבודה לכנסת נעשית על פי חוקת המפלגה שנתקבלה בדרך דמוקרטית ומשום כך אין עילה לתביעה שהופנתה לבית־המשפט, נאמר בכתב התשובה שהוגש אתמול לביהמ"ש המחוזי בת"א על ידי עו"ד זאב טריינין בשם מפלגת העבודה.

בתשובתו על תביעה שהגישו עורכי־דין פ. אמיר וא. לוין נא־מר, כי התובעים מנסים להכתיב למפלגה פוליטית איזו שיטת בחי־רות לבחור. זוהי סוגיה פוליטית מובהקת שאין בית־המשפט יכול לפסוק בה.

בחירת רשימת מועמדי העבודה לכנסת נעשית על־פי פרוצדורה הקבועה ומפורטת בחוקת המפ־לגה. על פי פרוצדורה זו יכול כל חבר מפלגה להציג את מו־עמדותו או לתמוך במועמדות כל שהיא לרשימה לכנסת ואין זה נכון שחבר מפלגה אינו יכול ל־ממש את זכותו להיות מועמד.

בכתב התשובה מפורטים הס־עיפים השונים בחוקת המפלגה המתייחסים לנושא, סעיפים שנת־קבלו בדרך דמוקרטית ע"י המו־סד העליון של המפלגה — הוועי־דה. גם יו"ר המוסד לביקורת של המפלגה לא מצא פסול בפרוצ־דורה בה נהגה המפלגה וקבע כי היא מעוגנת בחוקת המפלגה.

כתב התשובה סופו כלפי ה־תובעים על כך שלא נקטו בדרך הדמוקרטית להשיג רוב לעמדתם בתוך המפלגה ובמקום זה השי־תמשו בבית־משפט.

בהקשר זה אמר אתמול ח"כ י. קרגמן, כי אכנם בן־גוריון דיבר בגנות שיטת ועדת המי־נויים, אולם קבע בבירור, כי כל עוד אין שיטת בחירות אזו־ריות־אישיות הדרך היחידה לש־מור על הדמוקרטיה היא ע"י ועדת מינויים מרכזית.

ח"כ עופר: רבינוביץ' ונמיר הצילו את תל־אביב מכליה

תכניות המערך בתחום הדיור והשיכון לארבע השנים הקרובות יפתרו את בעיות השיכון הקשות ויחסלו את מצוקות הדיור השו־נות, אמר אתמול ח"כ עופר ב־חוג בית ביפו.

על־פי תכניות אלה יפתרו בעי־יות הדיור של המשפחות הגרות בצפיפות של יותר משלוש נפ־שות בחדר. כן יפתרו בעיות של משפחות הגרות בדיור פגום. גם מצוקת הדיור של הזוגות הצעי־רים תיפתר כשיעמדו לרשותם 90 אלף דירות. זוגות צעירים יוכלו לרכוש דירות בתנאי משכנתא נו־חים והזוגות הצעירים חסרי ה־אמצעים יגורו בשכירות.

מזלה של ת"א, אמר ח"כ עופר, שיהושע רבינוביץ' מכהן כראש העיריה ושהוא המשיך בדרכו של מרדכי נמיר ובגישתו לבעיות המוניציפאליות ובכך הציל את העיר מתהליך כליה.

רק ראש עיריה בעל כישורים ויכולת כשל י. רבינוביץ' יוכל להתמודד עם הבעיות הקשות של ת"א, אמר עופר.

צ. אלדורטי: סיכוי טוב למחוז הצפון

לאור הצלחות המערך בבחירות להסתדרות ברוב סניפי הצפון, יש סיכוי רב להגיע לתוצאות טובות יותר לקראת הבחירות ל־כנסת ולרשויות המקומיות במחוז זה — אמר צבי אלדורטי, יו"ר מחוז הצפון תציגו לכנסת.

המחוז מתארגן כעת לעזרה ה־דדית בין הסניפים ואלדורטי אי־שית קיבל על עצמו לסייע לסני־פים קטנים כגון מנחמיה, יבניאל, מגדל, מסולה ועוד. כן יסייע בסניף עפולה במטה הבחירות.

יו"ר המחוז פעל אמש להסכמתו של ראש עיריית עכו, י. דורון, לעמוד בראש רשימת המערך ב־עיר.

השר פנחס ספיר ומזכיר המפ־לגה אהרון ידלין השפיעו על י. דורון לחזור בו מהתפטרותו.

י. סייפר מועמד הצעירים לעיריית בת־ים

המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה בבת־ים החליטה לתמוך במועמדותו של יהודה סייפר ל־מוסדות העיריה.

י. סייפר, מהנדס במקצועו, נתמך גם על ידי נציגי העליה החדשה ועולי דרום אמריקה ב־בת־ים.

רשימת המערך לעיריית רמת־גן — פנים חדשות

מבין עשרות מועמדי המערך הראשונים למועצת עיריית ר"ג רק מועמד אחד היה חבר הסיעה היוצאת וכל היתר — פנים חד־שות. בראש הרשימה עומד אל"מ (מיל.) גרשון ריבלין וחברים ב־רשימה גם נציגים של עדות, צעירים וחברות.

במערכת הבחירות לרשות המ־קומית בר"ג מתמודדים זו הפעם הראשונה, לאחר עשרות שנים, שני מועמדים בעלי סיכויים שווים.

ד"ר ישראל פלד המכהן עתה כראש העיריה לא נבחר ב־1969 לראשות העיריה מטעם גח"ל, אלא נכנס לתפקידו לאחר שנהרג א. קריניצי בתאונת דרכים. ג. ריבלין מועמד המערך בר"ג מת־מודד נגד ד"ר ישראל פלד מ־גח"ל, לאחר שנציגי המרכז ה־חפשי בעיר טרם הצטרפו לליכוד.

י. גרנית: הבחירה האישית לראשי עיריות — גורלית

אנו עומדים בעיצומו של תה־ליך פוליטי ברשויות המקומיות, שבו שאלת הבחירה האישית של ראשי הרשויות הופכת להיות גו־רלית לעתידם של הישובים, אמר אתמול ראש מחלקת האירגון ב־מפלגת העבודה, ישראל גרנית.

בבחירות אלה מתגלית ביתר חריפות התופעה השלילית שקבו־צות שאינן באות על סיפוקן ברשויות המקומיות יוצאות ברשי־מות נפרדות למרות שהן מייצ־גות מספר קטן מאוד של תוש־בים, אמר גרנית.

ח"כ א. זילברברג: יש לתקן מחירי החלב

ח"כ אברהם זילברברג אמר ב־כנס של מטה הבחירות של מוש־בי הנגב, כי ענף החלב במשק המושבי אינו רנטבילי לפי מחי־רי החלב הנוכחיים ועל כן יש לתקן את המחירים.

הפיתוח הנרחב במשבים, גם בתחום הפיסי והכלכלי וגם ב־תחום החברתי נעשה הודות ל־המצאות המערך בשלטון. ומי מעוניין בהמשך פיתוח זה חייב להתגייס למען המערך בבחירות הקרובות, אמר זילברברג.

המשטר הצבאי בצ'ילה ויתר על חגיגות יום הצבא

מאת ארי רט

סאנטיאגו, (מיוחד ל„ניו־יורק פוסט" ול„דבר"). — צ'ילה ציינה אתמול את יום הצ־בא, שהיה נחוג מדי שנה ברוב פאר וטקס, כיום עבו־דה רגיל. על פי פקודת הכת הצבאית השלטת, נפתחו כל החנויות בצ'ילה והעובדים באו לעבודתם כרגיל בציי־תם לקריאת הכת הצבאית ליטול חלק ב„שיקום הלאו־מי" שהיא אחת הסיסמאות הפופולריות ביותר עתה ב־צ'ילה.

רחובות הבירה סאנטיאגו המו אדם והאנשים נראו עוסקים את מלאכתם כמדי יום. אולם לא נר־אה כי נערכות קניות רבות, פרט לקניית מזון, שכן אין איש יודע מה יהיה ערך כספו לאור המצב החדש במדינה.

אלה מתעשרים אשר קנו בשוק השחור דולרים לפני ההפיכה — במחיר של 2300—2500 אסקודו לדולר בהשוואה לתעריף הרשמי שהוא 350 אסקודו לדולר — מס־סיכים להחזיק בדולרים שרכשו, שערכם ירד עתה ל־1500 אסקודו בלבד.

שלטונות החדשים של צ'ילה מ־קיימים פיקוח קפדני על מכירות מזון בשוק השחור. אם כי עד כה לא קבעו עדיין דבר ביחס לדרך שבדעתם לנקוט כדי להתג־בר על האינפלציה הדוהרת באר־צם, ואשר הגיעה בשנה האחרונה לשיעור גידול של אחוז אחד ביום. עדיין לא הוצא גם צו כל־שהו ביחס לקניית דולרים בשוק השחור והסחר בדולרים מתנהל בפומבי ולעיני כל.

ידיעות מרגיעות ראשונות סופ־קו אתמול, לאחר שנודע על המלצת הבנק הבין־לאומי לפיתוח, לאשר אשראי בסך 65 מליון דולר לצ'ילה. הכת הצבאית הודי־עה לשגרירויות הזרות בבירה צ'י־לה, כי בראש מעייניה עומדים הספקת מזון, בעיקר חיטה ותרו־פות, שבהם מורגש עתה מחסור רב. נראה, שהודעת הכת הצבאית מתייחסת לאלפי הפצועים הנמצאים עתה עדיין בבתי החולים בצ'ילה והסובלים מחוסר תרופות לטיפול בפצעיהם.

אחד מקציני הצבא אמר אתמול לעתונאים, כי ב־24 השעות האח־רונות לא נתגלו כל מוקדי הת־נגדות חדשים, אולם נודע, כי ברובעי המגורים של פועלי סאנט־יאגו נמשכים חילופי יריות ו־משמרות צבא ממשיכים להסתובב ברחובות העיר ולשמור על כל בנייני הממשלה בה כשהם דרוכים ונכונים לפתוח באש ב־תגובה להתגלות הקלה ביותר.

הקצינים הבאים למסיבת העתו־נאים היומית הנערכת במלון „קאר־רירה", מופיעים במדי קרב ירו־קים ונושאים עמם רובים אוטו־מטיים טעונים.

מטוס מלא כתבים זרים

מטוס נוסעים גדוש כתבים זרים הגיע אתמול בבוקר לסאנטיאגו מבואנוס איירס וה„עיטים" עושים כל יכולתם כדי להשיג את „ה־סיפור הגדול", אותו החמיצו בש־בוע שעבר.

אתמול אחר הצהרים נלקחו ה־עתונאים לאותם הרובעים בעיר אשר „הושלם בהם שקט" אולם עד כה לא הותר לאיש מהם ל־העיף מבט באלפי האזרחים ה־צ'יליאנים המוחזקים כלואים ב־איצטדיון הלאומי שבעיר.

בינתיים התירו אנשי הכת הצ־באית לעתון נוסף, שלישי במס־פר, לחדש את הופעתו. העתון הוא „לה פרנסה" שהוא בטאונה של המפלגה הנוצרית דמוקרא־טית אשר היתה באופוזיציה מתח־לה לאיינדה. נשיאה החדש של צ'ילה הגנראל אוגוסטו פינוצ'ט, העניק ראיון מיוחד לעתון עם הופעתו. בו קרא ל„השלמה בין כל הצ'יליאנים".

[...]־הבטחון (לידו מפקד הרצועה תא"ל ליאור) עם השייך אבו־חצירה בעת סיור בנמל עזה

[ד]יין ברצועה: יהיה גידול [נ]יכר בבניה לשיכון פליטים

[...]שאד שאווה יוכל לשוב לתפקידו — בלי תנאים פוליטיים

בעקבות ההחלטה על „מס־[...] גדולי" יש לצפות להרח־[בה] ניכרת של הבניה לשי־[כון] הפליטים ברצועת עזה [...] שנת הכספים החדשה יגיע [הי]קף הבניה לכדי 60 מיל־[יון] לירות לעומת 20 מיליון [לי]רות השנה — אמר שר [ה]בטחון משה דיין, בתשובה [ל]שאלות כתבים, בעת סיו־[רו] אתמול ברצועת עזה. [...]א הביע בטחונו, שגם ב־[...]יה הפרטית תורגש תזו־[זה].

[...]דיין, שהגיע לאיזור במסוק צב־[אי] בשעות הבוקר, סייר בשני [מפ]עלים באיזור התעשיה ליד [עז]ה, שוחח עם פועלים והתעניין [ב]רמת השכר ותנאי העבודה. [ב]תחילה סייר השר ב„קוביס", [...]עלים לייצור רהיטי מתכת ו־[...]יה ילדים, בעיקר ליצוא. ה־מפעל מעסיק 100 עובדים, שהם 20 יהו־דים. בעל המפעל יעקב אבן־צורא מסר, שהיקף הייצור במפעל מאז אפריל 1971 מגיע לכדי 6 מיליון לירות לשנה.

במתפרה „אליעז", המייצרת ב־עיקר תגור צבאי, ביקשה אחת העובדות, אלמנה ואם ל־8 ילדים כי השר יעזור לה בהחזרת בנה מירדן, שם הוא נמצא מאז ה־מלחמה. השר הבטיח לעיין בבק־שה.

בהגיעו לנמל עזה, התחבק ו־התנשק דיין עם מיודעו, המ־מהנדס אבו חצירה, הקבלן הראשי לפירוק הנמל בנמל. גם כאן הת־עניין בשכר העובדים, בתום ה־סיור אמר שר הבטחון, שאינו מצדיק את רמת השכר המקובלת במפעלים ובנמל. לדעתו, אין כל הצדקה לשכר של 21 לירות ליום עבודה לפועלת ו־25 לירות לפועל. הוא הבטיח להעלות את עניין השכר בשיחותיו עם שרים אחרים למען יינקטו הטבות ניכרות. „כשר הבטחון, חייב אני לשמש פה לאוכלוסיית השטחים כלפי הממשלה, בדיוק כפי שאני משמש פה לממשלה בשטחים", אמר.

ניתן למצוא תעסוקה לבדווים בפיתחת רפיח

שר הבטחון הוסיף כי הוא מרוצה מההסדר שהושג עם יישו־בי פיתחת רפיח לגבי העסקת הבדווים והבטיח תעסוקה אלטר־נטיבית לכל מי שיפוטר בעקבות הסדר זה. בסך הכל, אמר השר, מדובר ב־150 פועלים ואין כיום כל בעיה למצוא תעסוקה באיזור למספר כזה של פועלים.

בתשובה על שאלה אחרת, אמר דיין, כי שחרור מאות מחבלים ע"י ירדן הוא כיום יותר בעיה ירד־נית מאשר בעיה ישראלית והוא מקווה, שלא נראה אותם בפעולות חבלה נגד ישראל.

אשר לראשות עיריית עזה, אמר שר הבטחון, שבזמנו התפטר ראש־שד א־שאווה מרצונו החפשי, ו־בכל עת שירצה בכך ובלי שיציב תנאים פוליטיים — יוכל לשוב לתפקידו. כן אמר השר, כי יודעים ערביי עזה היטב את הדרך איך להציע לממשל מועמדים מתאימים לתפקיד זה והממשל ישמח לדון בכל הצעה רצינית, כדי להחזיר את רשות העיריה לידי ערבי מקו־מי. כיום מנוהלת עזה, הגדולה שבערי השטחים, על־ידי ועדה קרו־אה, בראשות קצין ישראלי.

שר הבטחון סייר באיזור רפיח והתעניין ברמת הבניה בשכונות החדשות. כן ביקר באיזור המרכז העירוני לשם נסלל עתה הכביש החדש.

השר חזר והכחיש שהפועלים הבולדוזרים פגעו בבית הקברות כל שהוא באיזור רפיח. (ע)

הכחשה לידיעה על נסיון לחטוף מטוס היילי סילסי

פאריס, (ע"ץ). — שגרירות אתיופיה בפאריס פירסמה אתמול הודעה לעתונות, הכ־חישה נמרצת לידיעה, של־פיה היה ביום ו' שעבר נס־יון לחטוף את מטוסו של הקיסר היילה סלאסי, ביוז־מת אחד מבני משפחתו.

השגרירות הגדירה ידיעה זו כ„בדיה מהולסת שאינה אלא תמ־רון תעמולתי חסר־שחר".

הידיעה שהוכחשה אתמול על־ידי שגרירות אתיופיה, מתייחסת להודעה של „חזית השחרור של אריתריאה". לפי ההודעה ניסה הנסיך איסקנדר דסטא, נכדו של הקיסר סלאסי, לעצור ביום ו' שעבר את סבו, במטוס אשר הח־זיר את הקיסר מביקור רשמי ב־מערב גרמניה, וזאת כדי לאלצו לפרוש.

לפי אותה הודעה של החזית, הושם הנסיך איסקנדר דסטא במע־צר בית מיד עם בואו לאדיס אבבה.

מאידך, הודיעה אתמול בדמשק „חזית השחרור של אריתריאה", כי אין לה כל ידיעה על נסיון כביכול לחטוף את המטוס שבו טס הקיסר סלאסי מקלן לאדיס אבבה.

הוכחשה פגישה בין סאדאת וברז'נייב

קאהיר, (יופ"י וע"ץ). — שמועות שפשטו אתמול בחוגים שונים, כי הנשיא סאדאת נפ־גש עתה עם מנהיג ברה"מ ליאוניד ברז'נייב הוכחשו מיד על־ידי מקור רשמי בממשלת מצרים.

הידיעה פורסמה לראשונה ב־עתון הבירותי „אל־חיאת". העתון מסר, כי סאדאת ביטל ביומיים האחרונים את כל פגישותיו ויצא ליעד בלתי ידוע, לפגישה עם ה־מנהיג הסובייטי. העתון לא מסר היכן מתקיימת פגישה זו, אך ידוע, כי ברז'נייב עורך עתה ביקור רשמי בבולגריה ואתמול אף נמסר, כי המנהיג הסובייטי האריך את שהותו במדינה זו ב־24 שעות נוספות.

השמועות בדבר הפגישה חוזקו גם על־ידי ידיעה של סוכנות ה־ידיעות המצרית הרשמית, בה נא־מר, כי סאדאת ביטל את הת־חייבויותיו הרשמיות בגלל היעדרות מעיר הבירה.

אך מקור ממשלתי אמר בתגובה על השמועות הללו, כי סאדאת נמצא במצרים ואין לו כל תכניות להיפגש עם ברז'נייב. „השמועות הללו אינן מתאימות למציאות. ה־נשיא נמצא במצרים", אמר המ־קור.

המקור לא גילה היכן במצרים נמצא הנשיא, אך הדגיש שהוא ממשיך לקבל פקידים מצריים ו־לדון עמם בענייני המדינה.

בביירות מסר סלים לוזי, עורך השבועון הלבנוני „אל־חוואדס", אשר ביקר השבוע בקאהיר, כי נודע לו ממקור מהימן, שסאדאת נמצא בעיר הנופש המצרית בורג' אל־ערב, בקרבת אלכסנדריה.

אתמול נפגש יועצו של סאדאת, חאפז איסמאעיל עם השגריר ה־סובייטי בקאהיר ולאדימיר ויגר־גראדוב.

הודעה
לציבור
הנוסעים

אנו מבקשים את סליחת הנוסעים על הקשיים שנגרמו להם אתמול בגלל הפ־סקת שירותי התחבורה. אנו שמחים להודיע שנמצא הסדר אשר איפשר חי־דוש שירותי התחבורה מהר ככל האפ־שר. נמצא הסדר זה יום קודם לכן היתה אי־נעימות זו נמנעת מכם ומאתנו.

הנהלת „אגד" הנהלת „דן"

משק וכספים

דמי ייצוג לעובדים בכירים חייבים במס שולי מירבי

מאת כתבי הכלכלי של „דבר"

נציגות ההסתדרות הוציאה הנחיות ברורות, שעל דמי הייצוג המשולמים למנהלים ולבעלי תפקידים בכירים במפעלים ובחברות לא חלות הוראות של תקנות ההוצאות המותרות, שלפיהן [illegible] כדמי ייצוג הכנסה ברורה של האדם המקבל זאת, והוא יצטרך לשלם מס על הכנסה זו, בהתאם לשיעור המס השולי הגבוה שחל עליו.

בחברות, במוסדות ובמפעלים מקובל כיום לשלם דמי ייצוג קבועים למנהלים ולעובדים בכירים. דמי הייצוג מסתכמים בכמה מאות לירות לחודש [illegible] כי לאחר תשלום זה הוא [illegible] הכרוכות במילוי תפקידו.

בעקבות הפעלת התקנות לגבי בלת ההוצאות העיסקיות, הרי מוסדות והמפעלים שביקשו לראות בתשלום דמי הייצוג כהוצאה עיסקית בלתי-מוכרת החייבת בתשלום מס של 50 אחוז, ובכך חשבו להסיר את תשלום המס החל על ההכנסה זו בהתאם לשיעור המס האישי הגבוה [illegible] הייצוג. [illegible]

[illegible] דמי ייצוג קבועים [illegible] החברה [illegible] המס [illegible] לא יוכרו [illegible] הוצאה עיסקית [illegible].

ביחס להוצאות אש"ל, הוחר בהתאם לתקנות הגלים אש"ל של 15 ל"י רק כאשר בוצעה הנסיעה לפחות לכרחק של 15 ק"מ ממקום העבודה. [illegible] כי הגדרה זו [illegible] למרחק קטן בבית הבעודים של מקבל האש"ל, הקריטריון שייקבע הוא המרחק ממקום העבודה. [illegible]

דובגב [illegible] לקראת חברות הבנהלות ספרי השבטת [illegible] הקריטריונים [illegible] הוצאות ואחזקת רכב, הוצאות אירוח. [illegible] המוסר [illegible] קלות [illegible] אולם רק חברה אחת היתה מוכנה לקבל על עצמה את בדיקת הקבלות של העובדים בהתאם להסדר המוצע.

150 משאיות „וולבו" כבדות נמכרו בארץ

מאת סופר „דבר" לענייני תחבורה

בחודשים האחרונים נמכרו בארץ 150 משאיות „וולבו" כבדות לגורמי התחבורה [illegible].

בימים אלה הוזמנו לכנהלי קואופרטיבים לתובלה, מנהלי מוסכים, [illegible] סידרת [illegible] משאיות חדשה של „וולבו". [illegible]

מחזור המכירות של „וולבו" בעולם גדל בשנת התקציב האחרונה של שנת 1973 בשיעור 25 אחוז והוא מסתכם בסך [illegible].

הגידול במכירות בתחומי שוודיה הסתכם ב-13 אחוז לעומת גידול בשיעור 30 אחוז ברחבי תבל.

המנהלים ב„צים" דורשים השוואת הטבות ליורדי־ים

מאת סופר „דבר" בחיפה

העובדים המינהליים של חברת „צים" הגלו באחרונה הביעו לשוואה בין שיעורי ההטבות שהם קיבלו בחוזה העבודה לבין שיעורי ההטבות שנתנו ליורדי־ים המועסקים באניות החברה. [illegible] לשמירה על הפער באחוזים בשכר של שתי קבוצות העובדים.

מוועד העובדים נודע, כי העובדים המינהליים קיבלו תוספת שכר שהסתכמה, לדעתם, ב-32 אחוז בממוצע, בעוד שיורדי־הים קיבלו תוספות לשכר של 40 אחוז — לפי הודעת ההנהלה — ומעל לזה לפי הידיעות שבידי חברי ועד העובדים המינהליים. [illegible] לשתי קבוצות העובדים ניתנו תוספת שכר בשיעור זהה.

[illegible] אולם [illegible] פשרה של [illegible].

דובר „צים" [illegible] בעם עם צוותים [illegible] ההסכם שנקבע האיגוד [illegible].

העמותה [illegible] בנות עליה, במלאת 16 שנה להקמתה, נפתחה [illegible] בשכה [illegible] ברחוב [illegible] כח בתל-אביב, על-ידי [illegible] התעשיה ת. בר-לב.

מניות ושערים

הנת"ד — 4.28 ל"י

עליה נוספת היתה אתמול בבורסה [illegible] בעקבות [illegible] בבירות [illegible] 103 אלף דולר העלה את מדד הנת"ד באמרה נוספת ל-4.28 ל"י. המחזור היה 115 אלף דולר.

[illegible] 101 אלף ל"י [illegible] 58 אלף ל"י [illegible] 240 נק' [illegible] 20 נק' [illegible] 6 נק' [illegible] 89.7 אלף ל"י.

המחזור הכללי של שערי המניות עלה ב-0.14 אחוז. המחזור הכללי היה 1.73 מליון ל"י, ובמזומנים 302 אלף ל"י.

לאגרות-חוב [illegible] 109 אלף ל"י [illegible] 73 אלף ל"י [illegible] 30 אלף ל"י [illegible]

עליות [illegible] 2.9 נק' [illegible] 0.8 עד 1.5 נק'.

המחזור בשוק אגרות-החוב הסתכם ב-5.1 מליון ל"י, מתוך זה במירה — 2.3 מליון ל"י.

שם הנייר	השער	שינוי
אתא ג'	111	+1.0
אתא בטנה	108	—
דובק	319	+3.0
כבלים	199	+1.0
שמש ר	1015	+5.0
שמש ב	1080	—
[illegible]	50.5	—
ל' אפשטיין	61.5	—
[illegible]	240	—
פניציה ר	105	−5.5
פניציה ב	110.5	+0.5
פניציה 10	117.5	—
ניר הדדה	339.5	+5.5
עסיס	210	—
[illegible]	327	—
[illegible]	102	—
[illegible]	145	—
[illegible]	292.5	—
[illegible]	218	—
חברות השקעה והאחזקות		
אלגר ר	85	—
אלגר ב	83	—
אלרן ר	169	−1.0
אלרן ב	175	−0.5
אמישר	56	—
[illegible]	250	−6.0
[illegible] השק'	233	—
פז	92	—
וילפסון 1	153	−1.0
וילפסון ר	100.5	—
וילפסון ב	104.5	—
[illegible]	96	+1.0
[illegible]	120.5	—
דיסקונט השק' ר	241	−2.0
דיסקונט השק' ב	243.5	−2.0
מזרחי השק'	116	+2.5
בל"ל השק'	198	−0.5
[illegible]	109.5	+2.5
[illegible]	88.5	+0.5
יצוא השק'	64.5	—
כור	153	+3.0
כלל השק'	204	+1.0
כלל העשיה	197	−1.0
[illegible] השק'	175	—
[illegible]	59	—
[illegible]		
אוניקו רג' א' ר	86.5	—
אוניקו רג' א' ב	83.5	—
אוניקו בכ' ר	133	—
אוניקו בכ' ב	95	—
אדנים	108.5	—
[illegible]	64	+0.5
לפידות ר	132	+2.0
לפידות ב	142	−8.0
אגרות חוב ניתנות להמרה במניות		
אי.די.בי. ס"ה	86	−0.5
אגוד ס"ה	100	—
הפועלים ס"ה 1	101.5	—
בל"ל ס"ה	139.5	—
מזרחי ס"ה	100	—
אפותיקאי — 80	97	—
פ. כימיכתאות — 35	118.5	−1.0
פ. כימיכתאות — 41	97	—
[illegible] — 39	103	—
אוצר לתעשיה — 55	92.5	—
הכשרת הישוב	92	—
[illegible]	103.5	−1.5
אתא	83	—
דיסקונט השק' — 59	113	—
דיסקונט השק' — 72	94.5	—
מזרחי השק' — 19	100.5	—
בל"ל השק' — 102	90	—
כלל — העשיה	100	—
מפעל הפיס (ד)	173.5	+2.0
מלווה קליטה		
1961	201.6	−0.1
1961	193.1	—
1961	184.4	—
1961	174	—
1962	188.3	—
1962	181	+0.3
1962	170	+0.4
1962	158.5	—
1963	277	+0.8
1963	257.5	+1.0
1964	252.8	+0.8
1964	233.6	+2.0
1965	227.6	+0.7
1965	204.5	—
1966	185	+0.7
1966	185	−0.8
1967	176.5	+1.0
1967	172.6	+1.5
מלווה בטחון 1968		
א	103.5	+1.2
ב	102	−0.4
ג	99.2	−0.1
ד	98	−0.7
ה	97.6	—
ו	190	−0.5
ז	186.7	—
ח	184.8	−0.3
ט	181.4	+0.3
י	185.4	—
י"א	188.8	+0.1
י"ב	186.8	—
י"ג	185.3	+0.3
י"ד	179.3	+0.2
מלווה בטחון 1969		
א	184	−0.5
ב	180.2	+1.2
ג	178.5	−0.2
ד	178.6	−0.5
ה	176.9	—
ו	177	—
ז	176.5	+0.3
ח	181	+1.7
ט	176.7	−0.4
י	176.4	—
י"א	174.8	+0.8
י"ב	173.2	−1.8
י"ג	171.9	−2.0
י"ד	175.7	−1.0
ט"ו	176.4	−0.9
ט"ז	171.9	−2.0
י"ז	170.5	—
י"ח	173	+1.0

בנקים מסחריים — החברות האחזקות בבנקאות

שם הנייר	השער ב'	שינוי
א.ת.ה. ר	249	+2.0
א.ת.ה. ב	250	—
אי די בי בכ'	240	−1.0
אי די בי	197.5	—
אי די בי ב'	246.5	—
אגוד	310	—
אי' בריטניה בכ'	352	—
אי' בריטניה ר	330	—
אי' בריטניה ב	326	—
דיסקונט	925	+25.0
דיסקונט א	505	—
המזרחי ר	152	—
המזרחי ב	154	+1.0
הפועלים בכ'	345	—
הפועלים ר	330	+1.0
הפועלים ב	330	—
בל"ל	287	−0.5
בל"ל — 60% דיב'	284.5	—
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי ר	221.5	+1.5
אפותיקאי ב	224.5	+0.5
כרמל ב	134	—
משכנתא' בבנין	234	—
פת' משכנת' ר	263.5	—
פת' משכנת' ב	264	—
שכון בכ'	151	—
שכון ב'	182	—
טפחות בכ'	219.5	+0.5
טפחות	216	+1.0
מוסדות מימון ענפיים		
[illegible]	111.5	−0.5
אוצר לתעשיה	208	+0.5
חקלאות	81	—
פת' תעשיה בכ'	73.5	+0.5
ביטוח		
אריה	235	+5.0
הסנה	211	−0.5
סהר	209	—
צור	171	—
מסחר ושירותים		
בית הרכב	65.5	—
דלק ר	164	−1.0
דלק ב	174.5	—
קרור 1	238	—
קרור 10	186	+2.0
[illegible]	56.5	−0.5
ספנות	183	—
מקרקעין, בינוי, פיתוח והדרים		
אזורים	190	—
אפריקה 1	535	—
אפריקה 10	227.5	−1.5
הכר' הישוב ר	192	—
הכר' הישוב ב	196	+1.5
כר"ב ר	138	−1.0
כר"ב ב	152	+2.0
כר"ב ג'	124.5	+0.5
נכסים	228	−1.5
[illegible]	163.5	—
מהדרין	187.5	−7.5
מטעי הדר	96	—
[illegible]	130.5	—
נאות אביב	70	+0.5
פרי אור	187	−3.0
רסקו בכ'	90	—
רסקו	69.5	+0.5
תעשיה		
אליאנס	512	—
אלקו 1	120	+0.5
אלקו 2.5	107	+1.0
אלקטרה 1	221	+1.0
אלקטרה 5	208	−2.0
ארגמן בכ'	315	—
ארגמן ב	315	—
ארגמן — 30% דיב'	306	—
אתא ב'	111.5	+1.0

שערי מטבע חוץ בין-בנקאיים באירופה
יום ה', 20.9

מכירה מיידית

ל"י 1 לירה שטרלינג	דולר ארה"ב	2.4153/8
ל"י 1 דולר ארה"ב	מרקים גרמניים	2.4140/65
"	פרנקים שוויצריים	3.0130/70
"	פרנקים צרפתיים	4.26/27
"	לירות איטלקיות	565 1/4 /6
"	פרנקים בלגיים	36.50/55
"	פלורינים הולנדיים	2.5410/60
"	ינים יפניים	265.30/40

זהב

מחיר אונקית זהב 101.25—102.25 דולר

מכירה מאוחרת

	פר"ש	מר"ג	ל"ש
חודש	2.9980/3.0033	2.4060/2.4105	2.4053/2.4063
3 חודשים	2.9695/2.9748	2.3900/2.3945	2.3858/2.3870
6 חודשים	2.9475/2.9540	2.3705/2.3750	2.3648/2.3663
12 חודשים	2.9055/2.9135	2.3480/2.3535	2.3243/2.3258

יינקטו פעולות לחיסול המחסור באורז

מאת כתבי הכלכלי של „דבר"

משרד המסחר והתעשיה החליט לנקוט פעולות כדי לחסל את המחסור באורז. המשנה למנכ"ל משרד המסחר והתעשיה ד"ר משה כנלבאום, [illegible] הרשות המרכזית לאספקה [illegible] להגדיל [illegible] ב-1500 טון להודש [illegible] ב-4500 טון.

ד"ר כנלבאום מסר, שיש מלאי של יותר מ-10,000 טון אורז בר מחסנים ולכן אין כל סיבה למחסור. משרד המסחר והתעשיה החליט גם להתחקות אחר דרכי השיווק של האורז והוציא 18 מפקחים לבדיקת דרכי השיווק

כדי „לגלות" לאן נעלם האורז בשבועות האחרונים. המפקחים שקבעו עתה אחר „גילוי" האורז היוצאים מהמחסנים.

משרד המסחר והתעשיה החליט גם להגדיל את הסובסידיה ל־ מגדלי האורז. הם יקבלו כעתה סובסידיה של לירה לק"ג, במקום 88 אג' שקיבלו עד כה. הגדלה הסובסידיה נובעת מהגידול בהוצאות שיש למגדלים, [illegible]

התייקרות של דקיות עופות

במשך השבוע הזה התייקרה של הירקות, [illegible] במשרד החקלאות שיהיה [illegible] תוצרת חקלאית [illegible] — מכ-1.90 ל"י לק"ג לפני שבוע לכ-2.80 ל"י הכילו. ההתייקרות [illegible] גם בבלפפונים ובבצר.

גם מחיר העופות [illegible] ביבים האחרונים.

פיקר ביקש הקפאת תעריפי ביטוח רכב

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ההקפאה על הביטוח כאוצר ד"ר יעקב פיקר, פנה שלשום לשר האוצר פנחס ספיר המליץ להוציא צו הקפאת תעריפי ביטוח רכב ברמתם הנוכחית, מה-1 באוקטובר, עד זה יקבע שהעלאת תעריפי ביטוח מעינה איגוד האוצר.

בשיחה עם סופר „דבר" הסביר ד"ר פיקר, כי פנייתו לשר האוצר אינה צריכה להתפרש כ„אקט מלחמתי" נגד איגוד חברות הביטוח, לאחר שבפגישה שהתקיימה ביום ג' לא הושג הסכם על שיעור העלאת תעריפי ביטוח רכב ב-1974. [illegible] הביטוח להעלות את התעריפים כ-1 באוקטובר ללא כל הודעה מוקדמת בכל אחת הנראה להן, ולדווח עליכך רק כעבור 30 יום. כדי למנוע יצירת מצב זה, דרש המפקח להוציא צו הקפאה

על תעריפי ביטוח רכב, כדי שאפשר הקפאת „בינוך" כדי להסדיר בניהם.

בפגישה שנערכה ביום ג' לא הצליחו לגשר בין עמדת המפקח על הביטוח לעמדת איגוד חברות הביטוח. האיגוד דרש העלאה ממוצעת של תעריפי ביטוח ב-25 אחוז ותיקון עיוותים שונים, לטענתו. היה ד"ר פיקר מוכן לאשר רק העלאה של 12 אחוז בתעריפים, שתיכנס לתוקף בדצמבר השנה.

הוועד המרכזי של איגוד חברות הביטוח, שדן במצב שנוצר, החליט לפעול בשני כיוונים. בתוך של מנכ"ל „הסנקס הישראלי", דוד חכמי, החליט להיפגש עם ד"ר פיקר כדי לנסות להגיע להסכם. אבל לאחר שנודע כי ד"ר פיקר החליט לבקש צו הקפאת התעריפים, החליט לפנות לשר האוצר פנחס ספיר ולדרוש התערבותו במחלוקת. אנשי הביטוח במתמכים על הצהרה למסור [illegible] מחזיקים אחדים שיתכן בהעלאת תעריפי ביטוח רכב, כי אחת הדרכים לצמצום לכיסות הרכב הפרטי.

קנטור: אזלו כמעט כל רזרבות המים

מאת סופר „דבר" לענייני פיתוח

פוטנציאל המים במירכה במצא בירידה מתמדת בשנים הי אחרונות ורזרבות המים כמעט אזלו — אמר נציב המים מ. קנטור בישיבת מועצת ההנהלים של „מקורות", בישיבה שהתקיימה אתמול, דנו על פי הזה מפעלי מים בשנת התקציב 1974/75 על רקע המצב ההמשי השורר במשק המים.

קנטור הצביע על התופעה המדאיגה של המלחת בארות וקידוחים באיזור שפלת לוד, אשר לא סבל כלל מבצורת. במלפלס מי התהום מתל-אביב וצפונה בגדר דל אל מתחת לאפס, הוא הקו האדום, שמתחתיו אסור לרדת. אילו מתל-אביב דרומה נמצא מפלס מי התהום בסביבות האפס. מנכ"ל תה"ל א. וינר, קרא להקציב על־ ספק מים בהתאם למצב הקיים במאגרי המים בפועל. מנכ"ל „מקורות" ז. קריב אמר, כי בחודש אוגוסט הגיעה צריכת המים לכדי 127.9 מיליון מ"ק מים ואת לעומת הקצבה של 120.6 מיליון מ"ק מים, כלומר חריגה בשיעור 6.1 אחוזים. הוא אמר, שאם יקבעו [illegible] המקורות [illegible] יוכלו [illegible].

מעצבי נוי בע"מ

רהוט כפרי ספרדי
בתכנון ועיצוב מקוריים

כורסה „מורידי"

מעצבי נוי בע"מ
רהוט כפרי וקלסי בטיב מעולה
רמת גן, ז'בוטינסקי 153 (מול המשטרה)
טלפון במפעל: 756241

מה ידוע לך על הבחירות בישראל? רצונך במידע בכתב בנושא זה — פנה אל שירות הפרסומים במרכז ההסברה, רח' קפלן, הקריה, ירושלים או אל לשכות מרכז ההסברה בתל-אביב, בחיפה ובבאר-שבע.

האוטובוסים לא יצאו עם שחר...

ממשלת המערך שוב גרמה להשבתת שירות חיוני ביותר.

היא חתמה על הסכם עם הקואופרטיבים לתחבורה, ולא קיימה אותו.

התחבורה הציבורית הושבתה.
בדרכים - אנדרלמוסיה.
נגרם סבל לציבור כולו.

לו היתה מתקבלת תכניתנו החיובית לבוררות ממלכתית בשירותים חיוניים, גם סבל זה היה נמנע מן הציבור.

האזרח,
אל תשלים עם תופעות חמורות אלו
פעל למען שינוי יסודי במדינה.

העלה את האלטרנטיבה - **הליכוד**

חל הצבע טעמ

הליכוד

גח"ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

מפלגת העבודה הישראלית — מפלגת הפועלים המאוחדת

המערך
מחוז תל-אביב
מ-21.9.73 — 25.9.73

אסיפות וכינוסים

יום שבת — 22.9.73
בשעה 10.45 — אסיפה — בצרון — ח.כ. ד"ר ארי אנקוריון.

יום ראשון — 23.9.73
בשעה 19.30 — כנס — מועדון בעלי מלאכה — יהודה ויסמן.
בשעה 19.00 — כנס — מטה הבחירות של צעירי ברוח"ם — ת"א — ד"ר ישראל קורן.

יום שני — 24.9.73
בשעה 20.30 — כנס — עולים אנגלו־סכסים — כלוב בול — אליהו שפייזר.

פעולות אגוד מקצועי

יום ראשון — 23.9.73
בשעה 18.30 — ת"א — פקידים — במחוז — י. גרינר, ת"ד קאופמן.

יום שני — 24.9.73
בשעה 16.30 — ת"א — עובדי חברת החשמל — בבחה — א. ברנע, ש. בחיר.

חוגי בית

יום שישי — 21.9.73
בשעה 21.30 — ת"א — אתר — יהושע רבינוביץ.

יום שבת — 22.9.73
בשעה 21.30 — דמת-אביב — צעירים — אהרון ידיב.
בשעה 20.00 — רמת אביב — אבא אבן.
בשעה 20.30 — ת"א — אתרי — פנחס ספיר.

יום ראשון — 23.9.73
בשעה 19.30 — סניף גבעת עליה — זאב וינר.
בשעה 20.30 — ה"א — אחיל — אהרון ידיב.
בשעה 20.00 — שכונת התקוה — עדות — יעקב הנה.
בשעה 20.30 — יד אליהו — צעירים — שרגא קנטור.
בשעה 20.00 — מצת אביב — עדי אמוראי.
בשעה 20.00 — ת"א — צעירים — חיים הרובי.

יום שני — 24.9.73
בשעה 21.00 — רמת השרון — לובה אליאב.
בשעה 19.30 — סניף גבעת עליה — שרגא קנטור.
בשעה 19.30 — סניף גבעת עליה — אהרן בקר.
בשעה 20.00 — קרית שלום — צעירים — חיים צדוק.
בשעה 20.00 — למת ישראל — עדות — יוסף נהמיאס.
בשעה 20.00 — ת"א — עדות — יוסף הלה.
בשעה 20.00 — ת"א — עדות — ארי אנקוריון.
בשעה 20.00 — ת"א — עדות — ת. כ. מרדכי ביבי.
בשעה 30.00 — ת"א — עדות — יעקב הנה.
בשעה 20.00 — שכונת התקוה — עדות — ח.כ. שלום לוין.
בשעה 19.30 — רמת ישראל — מנדלסון.
בשעה 20.00 — סניף רמת החייל — צעירים — רפאל בש.
בשעה 20.00 — ת"א — צעירים — משה כהן.

יום שלישי — 25.9.73
בשעה 20.00 — הכנית ל' — ישראל גדילי.
בשעה 20.00 — שכונת התקוה — עדות — יעקב הנה.
בשעה 20.00 — ת"א — צעירים — אמנון גויבר.
בשעה 20.00 — ת"א — צעירים — גבי דאון.

אוניברסיטת הנגב

המחלקה לרישום ומעקב

מודיעה

על מועדי הייעוץ לתלמידים ותיקים ולתלמידים חדשים לשנת הלימודים תשל"ד

הייעוץ לכל תלמידי הפקולטות יתחיל ביום א' כ"ו באלול תשל"ג (23.9.73) ויסתיים ביום ג' י"ג תשרי תשל"ד (9.10.73).

תלמידים ותיקים או חדשים אשר לא קיבלו הודעה לביתם ומועדי הייעוץ אינם ידועים להם, יפנו טלפונית למזכירויות הפקולטות בהן הן לומדים או למדור רישום/מדור מעקב, לקבלת הפרטים הדרושים.

הערה: יש להביא לייעוץ את הכרטיס לקבלת שרותים

אלישיב - מושב התימנים ב"ה

הנני להודיע שבאסיפה הכללית השנתית שהתקיימה בבוצ"ש קודש, אור ליום ראשון, י"ב אלול, 9.9.73, נבחר ועד חדש, והם:
שמואל מלמד
אבנר שיבחי
ציון בן-דוד
מיכאל הגבי
אפרים לוי, זכריה הגבי, דוד יהוד
ובישיבת הוועד שהתקיימה ביום 16.9.73 נבחרו:
שמואל מלמד, יו"ר האגודה
אבנר שיבחי, סגן יו"ר האגודה
ציון בן דוד — גזבר כבוד.

כן הוחלט שהתימת שלושתם בצרוף החותמת מחייבת את האגודה.

מיכאל כהן, מזכיר

תן להם את קולך וחזק את קולם

הצבע אמת

המערך/מפלגת העבודה הישראלית · מפ"ם

...כון עובדים: הדירות ...ילת נמכרו בלי רווח

...נה של תושבי אילת ע"י המפגין ביום א' ליד משרד ראש הממשלה בהפגנה על מחירי הדירות באילת. ...מופנית נגד שיכון ...שלדבריהם מכרה דירות במחירים גבוהים יותר מ... הדירות של „עמידר" ...השיכון באילת. ...בה על טענות אלה מסר „שיכון עובדים" את הדברים הבאים:

...זה הדו-משפחתיות שבנתה ...עובדים" באילת נמכרו ב... תשית במחיר העלות ה... בלבד וללא כל רווח. הדירות נבדקו ואושרו ע"י ...השיכון ונקבע להן מחיר של 103.000 ל"י בצד בית ...עם חצר של 180— ...מ"ר.

...הקרקע לדירה נקבע על ...ת משרד השיכון — מינהל ...ישראל, במחיר שהוא ...ל"י לדירה. זה הסכום ש... בתחשיב מחיר הדירה עבור...

...ן עובדים בנתה באותו ובאותו זמן דירות נוספות ...צעירים בבתי קומות. די...נות 69 מ"ר והמחיר הסופי 88.500 ל"י. אף הוא מחיר ...ע"י משרד השיכון. ...ות באילת נמכרו לרוכשים ...המיכון הנוחים ביותר ה... על ידי חברת שיכון עובדים ...שיתוף עם משרד השיכון ...חבי הארץ בהתאם לפירוט:

18.500 ל"י הלוואה עומדת ה-תוספת למענק לצבור 5 שנים. 12.000 ל"י הלוואה תקציבית, התשלום הראשון לאחר 11 שנה בריבית של 7.5 אחוזים. 30.000 ל"י משכנתא ב-11 אחוז ריבית ללא הצמדה ל-15 שנה. 42.500 ל"י נדרשו הרוכשים לשלם עד לכניסה לדירה הדו-משפחתית. ר' אילו בדירות הנוספות לזו"צ שנבנו בבתי קומות נדרשו המשתכנים לשלם עד הכניסה לדירה 28.000 ל"י בלבד.

„שיכון עובדים" בנתה דירות אלה במהירות שיא והדירות הראשונות נמסרו למשתכנים לאחר 10 חדשי בנייה בלבד, וזאת כתוך היענות לבקשתו המיוחדת של ראש עיריית אילת לעזור לו להתגבר על מצוקת הדיור בעיר.

„שיכון עובדים" מוכנה להעביר לבדיקה מחודשת את מחירי הדירות הנ"ל למשרד השיכון או לכל מהנדס או מומחה שייקבע ע"י משרד השיכון, ואם תיערך בדיקה מחודשת של מחירי הדירות יתברר כי המחיר הנוכחי אף אינו מכסה את ההוצאות, מאחר שבינתיים עלה מאד יוקר הבנייה ביותר כאשר נקבע במחיר הסופי של הדירות.

נבחרו מועמדי המערך לעיריית נתניה

מאת סופר „דבר"

מועמדי המערך במועצת עיריית נתניה נבחרו בבחירות חשאיות על-ידי חברי המועצה שהתקיימו אור ליום אתמול. השופט בראש הרשימה המיועד לראשות העיר — ממלא-מקום ראש העירייה ד"ר א. בר-מנחם — נבחר כבר בישיבה קודמת.

בישיבה האחרונה נבחרו למקום השני דוד אבדלבוין המכהן כסגן ראש העירייה, במקום השלישי ראובן קליגלר והעו"ד דוד דהרי פרטל יהלומים. המקום החמישי שמור לחבר מפ"ם שייבחר על-ידי מוסדות מפלגה זו. למקום השישי נבחר עו"ד משה וילנקה, פעיל במסגרת הצעירה של מפא"י ואחריו המהנדס שמואל רבינוביץ מנהל „סולל-בונה" במקום וחנה שופר, אחות במרכז הבריאות. יתר המועמדים ברשימה ייבחרו על-ידי ועדת מינויים. רק שני הראשונים ברשימה הם חברי מועצת העירייה. יתר המועמדים הם חדשים.

לאחר הבחירות ענו ד"ר א. בר-מנחם, המיועד לראשות העיר, ומזכיר מפלגת העבודה י. אלופי וביקשו לשכוח את המאבק הפנימי ולהירתם למאבק על הבחירות לעירייה ולכנסת.

35,000 מבקרים — בתערוכת המיכון החקלאי במקווה-ישראל

לאור ההצלחה הגדולה של תערוכת מיכון וטכנולוגיה בחקלאות, שננעלה אתמול אחה"צ, הוחלט לקיים תערוכות כגון זו במועדים קבועים אחת לשנתיים, שיוכללו במסגרת התערוכות החקלאיות הבין-לאומיות הגדולות בעולם.

מנהל מדור המיכון במשרד החקלאות רפי רמון מסר, כי בארבעת ימי התערוכה ביקרו בה כ-35.000 איש והיא זכתה להדים יוצאים מן הכלל, אף בין המשלחות הרבות מחו"ל שהתרשמו מאד מן המוצגים הרבים של הייצור המקומי.

בתערוכה ביקרו משלחות מעשרים מדינות, בהן גרמניה המערבית, איטליה, יוון, תורכיה, דרום-אפריקה, קניה, ספרד ועוד. מגרמניה המערבית הגיעו בין-היתר נשיא ארגון החקלאים המערב-גרמני ומנכ"ל הארגון, שגילו ענין רב בציוד המקומי. כמסופר היתה זו המשלחת הרשמית הראשונה שמבקרת בתערוכות מסוג זה בארץ והיא כללה נציגי של משרד החקלאות הפדרלי ונציגים של ארגון החקלאים הגדולים בארץ זו. הם גילו התעניינות מרובה בציוד וביקשו להדק קשרי הסחר החקלאי עם ישראל ...דנים בישראל. כן ביקרו נציגים רבים של חברות אמריקאיות וארצות שמוצריהם משווקים בארץ.

למשלחות מחו"ל נערכו גם סיורים והדגמות במשקים שונים של אביזרי ההשקיה וציוד בענפים רבים, בהתאם להתעניינות המיוחדת שגילה כל אורח.

החקלאים מחו"ל הדגישו, כי באו לראות את הישגי המיכון בישראל ואכן מצאו כאן רמה טכנולוגית מן המתקדמות ביותר בעולם. נציגים של חברות וקניינים הביעו רצונם להדק קשרי הידע והייצור החקלאי המשותף עם מפעלים ישראליים. אתמול ביקרו בתערוכה כ-3000 חקלאים מהרי יהודה, השומרון ועזה, נוסף על החקלאים הרבים מבני המיעוטים, אזרחי ישראל.

בתערוכה הושם דגש מיוחד על הייצור המקומי של כלים ומכונות חקלאיות, שלמטרתם לתת תנופה להגברת היצוא של ציוד חקלאי. במהלך התערוכה היו הדגמות חיות של שיטות חדישות באיסוף במכבן של פירות, בשיטת הניעור, העתקת עצים חיים ממקום למקום, ושיטות הדברה משוכללות, ביניהן מרסס שמטרתו להקטין ככל האפשר את כמות הנוזלים ועוד. (ע)

עלה מחזור המטבע

מחזור המטבע עלה השבוע ב-32.348.672.84 ל"י ועמד על שני מיליארד 540 מיליון ל"י בקירוב. על כך הודיע אתמול (יום ה') בנק ישראל.

סעיפי הכיסוי: — 194 מיליון ל"י בזהב, שני מיליארד 345 מיליון ל"י ביתרות מטבע חוץ (הכל מעוגל למיליון ל"י הקרוב).

איגוד המשתמשים פונה לשרים בעניין הסנקציות בנמל אילת

מאת סופר „דבר" בחיפה

איגוד המשתמשים בהובלה ימית פנה אתמול בתביעה דחופה לשרי האוצר והתחבורה להתערב כדי בנעצה בנמל אילת כדי להחזיר את העבודה בנמל לתיקנה. האיגוד סומך בכל סנקציה הפועלים הרלוך הנמל ההם ואתמול עבר ב-25 אחוז בתפוקתו הרגילה. בנמל הצטברו כמויות גדולות של מטעני יצוא ומטענים אחרים כגון ציוד כבד של „סולל בונה" הדרוש לחברה כדי לעמוד בהתחייבויותיה באפריקה. אם ציוד זה לא יגיע בקרוב ליעדו, תפגר החברה בהשלמת הפרוייקטים שלה ויוטלו עליה קנסות כבדים.

חדר אח"ם בנמל תעופה לוד ע"ש יוסף באהר ז"ל

באולם היציאה של נמל התעופה לוד נקרא אתמול חדר אח"ם החדש על שם של יוסף באהר ז"ל, כי שהיה בשנה לעבר כלורד התחבורה ומת לפני חדש. י. באהר היה מנהל נמל תעופה לוד בשנים 1969—1970. דברים לזכרו העלה מנכ"ל „אל על" מ. בן ארי ומנכ"ל משרד התחבורה ד. הירש.

אגב, בשלושים למותו, נערכה אזכרה לזכרו ב„בית אגרון" בירושלים.

עשרות אלפי ילדים יצלו ביום ראשון על כליותת ליוזמים לתפילה ביהדות, על פי קריאה שבתקבלה מהרבי מלובביץ אצל חסידיו בכפר חב"ד.

מזכיר התאחדות מפעלי הבניה, מ. אבנר, יצא בדרך האחיד למוטוקלים להשתתף בועידת ההסתדרות מפעלי הבניין ...

...תערטל בבית המשפט — ...וכרז חולה-נפש

...דף הוהתדעת פסיכיאטרית ...קבעה כי הנאשם בדיון הוא, ...אף קביעתם של רופאי בית ...לים בעכו כי הוא עשוי ...נהג בצורה מופרעת ומרי... רק כדי להקים תולי-נפש ...החולים אתמול בית המשפט המחוזי בחיפה על אישפוז ...פקת כל ההליכים המשפטיים ...נגד נאשם שהתערטל בבית המשפט זו הפעם השלישית.

...אשם אהרן סובלי, תושב ...הכרמל בן 46, חזר אתמול ...ר התפשט עירום בעת ש... לדין בבית המשפט המחוזי ...ה, בחזה דומה אירע לפני ...ביום בחיפה. אז עמדה הכר... אה הנאשם בשביבה וכבלה ...באזיקים לקול צעקות ד... וה. כאשר פנה אליו השופט ...נבוה, לא הגיב הנאשם לשאת בית המכפס.

...זרון סובלי הובא לבית הכנ... להשיב על שני תיקי אשמות ...ילים פרטי אישום של עבירות ...מרמה, גניבה על-ידי סוכן ...ת צ'קים ללא-כיסוי ובשמות ...ים וכיזבים. נוכח התנהגותו ...הנאשם שהתערטל, החליט השופט בזמנו לשבת את התיק ...נגד הנאשם.

...הדרס הצגה הובא סובלי ל... בדיקה פסיכיאטרית בבית-החולים ...להולי-נפש בעכו. חוות-הדעת ...ראית שניתנה לאחר-מכן על-... ד"ר קראוס הד"ר לנדסבן ..., כי הוא מסוגל לעמוד בדין על אף שהוא עלול להתחזות ...חולי-נפש. אולם חוות-דעת רפואית אחרת הובאה בפני בית המשפט בכעם התחנה לבריאות הנפש בירושלים. זו באשרה שבדקה הנאשם ...ולי ונקבעת, כי אין ...שפוי בדעתו ואין הוא מסוגל ...דין. רופאי התחנה בריאות ...הנפש בירושלים המליצו על אישפוזו של סובלי בבית החולים ל...נפש בעכו. כל אף העובדה ...שאיו שם הם שקבעו בזמנו ...הנאשם אחראי למעשיו, במוגל ...לדין ועלול להתפרע כדי ...ת חולי נפש.

...השופט ציין כי התנהגות הנאשם ...על כל מהלך הדיון לזורה ספק, ...אפילו אם ביניהם התנהגותו ...ורה בהפגנתיות.

הרפואית של תחנת בריאות הנפש בירושלים, ציין, מבחינה להסתכה שהנאשם אינו מסוגל לעמוד בדין והוא זקוק לאישפוז וטיפול ולכן יש להפסיק את ההליכים המשפטיים נגדו.

השופט קבע, כי בהתאם להמלצת ירושלים יאושפז הנאשם בבית החולים בעכו ולאור העובדה שרופאי בית החולים בעכו הביעו דעה אחרת, המליץ השופט כי הנאשם ייבדק על-ידי רופאים אחרים לפני שיוחלט על שחרורו.

כינוס סיורים של החברה לחקירת ארץ-ישראל

מאת צבי איזן, סופר „דבר"

הכינוס הארצי ה-31 של החברה לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה ייערך בחול-המועד סוכות, 14—16 באוקטובר.

הכינוס יהיה שונה באופיו מהכינוסים הקודמים. לא יהיו בו כבעבר מושבי-הרצאות וההרצאות ישולבו בסיורים בחפירות השונות. נוכח המספר הרב של החפירות השנה שינתה החברה את המתכונת הרגילה של הכינוסים והיא מובילה את חבריה לאתרי החפירות. נקבעו שני מרכזים למסלולי הסיורים — צפון ודרום — היציאה היא כל בוקר מ-3 הערים הגדולות.

ביום השלישי יעלו כולם לירושלים לבקר בחפירותיה ובתערוכת ב„מגדל דוד" ובמוזיאון רוקפלר. הכינוס יסתיים בעצרת על מדרגות הדרומיות שליד הכותל, בה ידברו הפרופסורים בנג'מין מזר ואביגד... הרצאות על מחקר ירושלים ומן ירושלים פרופ' ידין. החברה פנתה לבעלי... המעוניינים להשתתף לפנות אליה לת.ד. 7041, ירושלים, או למשרד ... ברחוב שמואל הנגיד 3, ירושלים.

נשיא המדינה — פטרון החברה

נשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר, קיבל תחת חסותו את החברה לחקירת א"י ועתיקותיה. בכך ימשיך את המסורת של הנשיאים הקודמים י. בן-צבי וז. שזר. על כך נמסר בישיבת מועצת החברה שנערכה ב-י"ד בן צבי בראשות יו"ר החברה פרופ' י. ידין.

...ד כמאל קאסם — ...עץ מיוחד לשר המסחר והתעשיה

...המסחר והתעשיה חיים בר-... מינה את עו"ד כמאל קאסם ... ביוחד לשר לפיתוח התעשייה והמסחר במיגזר הדרוזי. במסגרת תפקידיו ...קאסם במיוחד בחיפוש יוזמים להשקעה בכפרי המיעוטים בין מקרב תושבי הכפרים ...אצל גורמים ישראלים אחרים ומדפי חוץ.

...אל קאסם, בן 40, נולד בכפר ...בגליל. בשנת 1955 הוסמך ...דין והיה עורך-הדין הראשון מבני המיעוטים במדינה. כיהן ...כעוזר פרקליט מחוז חיפה ...שנתיים בחו"ל בשליחות ה... במשך שנים רבות הש... בשידורים הערביים של „קול ...ל" ושימש כתב פרלמנטרי ...העתון „אל-יום". בשנת 1956 ...את הספר הערבי הראשון ...לאור בישראל, על צורת ...ון במדינה. ספר זה שימש ...את אורחות בבתי-הספר ה... ובבתי-המדרש למורים ע... בישראל.

...אל קאסם ייכנס לתפקידו ב... הקרובים.

כנס ותיקי ים-המלח

(בהסוות האדיבה של אשת לוט)

ותיקי חבל האשלג, בית הערבה ומתנדבי הקבוץ המאוחד, שעבדו בים-המלח עד מלחמת השחרור, מוזמנים להשתתף במפגש ובסיור שיתקיים ביום 8.11.73 (ולא ביום 1.11.73, כפי שפורסם קודם).

הסיור יכלול את אתרי בית הערבה, המפעל הישן בצפון ואת מפעלי ים-המלח של היום. המפגש, שיכלול הרבה הרבה הופעות יתקיים באמפיתיאטרון של עין-גדי. מארגני הכנס ידאגו להסעה ולכלכלה. ההשתתפות העצמית בסך —.10 ל"י. יש להעביר עד 1.10.73 עם טופס ההרשמה המצ"ל אל המועצה האזורית הנ"ל.

לכבוד
המועצה האזורית תמר
נוה זוהר, סדום.
א.נ.,

הריני מודיעכם בזאת על רצוני להשתתף בכנס ותיקי ים-המלח אשר יתקיים ביום 8.11.73. הלן הפרטים המבוקשים.

1) שם פרטי ומשפחה ____
2) כתובת ____
3) מספר הנלוים אלי: מבוגרים ____ ילדים ____
4) אני זקוק להתחבורה / לא זקוק להתחבורה (למחוק המיותר)
5) ברצוני להשאר ללון: כן / לא (למחוק המיותר)
6) אני מצרף ____ ל"י בדמי השתתפות
7) אצטרף לאוטובוס בתל-אביב / ירושלים (למחוק המיותר)
8) הודעה זו היא הראשונה שאני שולח / נרשמתי כבר בהתאם להודעתכם הקודמת (למחוק המיותר)

____
החתימה

כ"ה שנים למדינת ישראל
מרכז ההסברה

ארגון חברי ההגנה

העצרת הארצית של חברי ההגנה

התקיים ביום שני, 24.9.73 בערב בבנייני האומה בירושלים.

בהשתתפות: נשיא המדינה, פרופ' **אפרים קציר**
ראש הממשלה, גב' **גולדה מאיר**
ראש עיריית ירושלים, מר **טדי קולק**
יפתח: יו"ר ארגון חברי ההגנה מר **משה ריבלין**

בתכנית האמנותית: „מהגנה עד הגנ"ה"
הגנה מוסיקלית
כתב וביים: יעקב בן-הרצל
תפאורה: דב בן-דוד — ניהול מוסיקלי: מנשה לב-רן
משתתפים: מרים זוהר, יוסי ידין, מישה אשרוב, שושנה דמארי, גירה גל, רוזיטל עמית
מקהלת לב-רן
יורם בוקר, עזרא דגן

כרטיסים ניתן להשיג בסניפי ארגון חברי ההגנה ברחבי הארץ.

ב. מלין בע"מ

משרד לפרסום ואינפורמציה

ירושלים, רח' המלך ג'ורג' 19, פינת בן-יהודה, טל. 226075

סיימנו את ייצוג „דחף" בירושלים וממשיכים לפעול במשרד עצמאי לקבלת מודעות לכל העיתונים

כבעבר, נשמח לשרת את כל לקוחותינו באופן אישי ובתשומת לב מירבית

הלוח החדש דרושים בכל

נציבות שירות המדינה מודיעה על

משרות פנויות בשירות המדינה

א. תיאורי התפקידים והדרישות למשרות הפנויות מפורטים בחוברות המכרזים המצויים בלשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה, במשרדי הממשלה ובסניפי הדואר בארץ.

ב. היום האחרון להגשת הבקשות: ו' בתשרי תשל"ד (2.10.1973).

מס' המכרז | תיאור המשרה

רופאים

1139—1138* מנהל מחלקה כירורגית ב', במרכז הרפואי ברזילי, אשקלון, ומנהל מחלקה יולדות, בבית החולים הכללי צפת, משרד הבריאות — דרגה א רופאים.
1140 רופא, בתחנה לאבחון, ירושלים, משרד הסעד — דרגה ד—ג רופאים.
1149—1141 רופאים (9 משרות) במשרד הבריאות — דרגה ו—ד רופאים.
1141* במעבדה המטולוגית, בבית החולים הכללי, צפת.
1142* במחלקה עיניים, בבית החולים נהריה.
1143* במחלקה ילדים, בבית החולים נהריה.
1144* במחלקה ילדים, בבית החולים רמב"ם, חיפה.
1145* במחלקה עיניים, בבית החולים רמב"ם, חיפה.
1146 במחלקה פנימית, בבית החולים אסף הרופא, צריפין.
1147 במחלקה אורטופדית, בבית החולים שמואל הרופא, באר־יעקב.
1148* במכון הפתולוגי, במרכז הרפואי על שם שיבא, תל השומר.
1149* במחלקה יונקים, במרכז הרפואי על שם שיבא, תל השומר.

אחיות

1150* אחות כללית (½ משרה), במרכז הרפואי על שם שיבא, תל השומר, משרד הבריאות — יג—יד אחיד.
1151 סגנית לאחות ראשית ב', בבית החולים הכללי, צפת, משרד הבריאות — דרגה יד אחיד.
1152 מפקחת קלינית, בבית החולים הממשלתי, יפו, משרד הבריאות — דרגה יד אחיד.

עבודה סוציאלית

1153 מפקח מרכז מחוזי (שיקום סוציאלי), בלשכה המחוזית ירושלים והדרום, משרד הסעד — דרגה טו אחיד.
1154* מרכז הטיפול בעבריינים צעירים, ברשויות עמק, משרד הסעד — דרגה טו אחיד.
1155 מרכז קציני מעקב, בלשכה המחוזית חיפה והצפון, משרד הסעד — דרגה טו אחיד.
1157—1156* קצין מבחן (2 משרות), בלשכה המחוזית חיפה והצפון ותל־אביב, משרד הסעד — דרגה יג—יד אחיד.
1160—1158** עובד שיקום (2½ משרות), באגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית, פתח־תקוה ובאר־שבע, משרד העבודה — דרגה יג אחיד.
1161* עובד סוציאלי, בלשכה מהנדס מחוז תל־אביב, משרד התקשורת — דרגה 1—2 אקדמאים.
1162 עובד סוציאלי, בלשכה מנהל שירותי הטלפון, תל־אביב, משרד התקשורת — דרגה 1—3 אקדמאים.

סוציולוגיה

1163** רכז הכשרה אינדיווידואלית, באגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית, רמת־גן, משרד העבודה — דרגה 2 אקדמאים.

פסיכולוגים

1164 מנהל זרוע המבחן למקצוע, בזרוע המכון למקצוע, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה 7 אקדמאים.
1165** פסיכולוג, בזרוע להבחן למקצוע, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה 2—4 אקדמאים.
1166* פסיכולוג קליני (2 חצאי משרות), בבית החולים יהודה אברבנאל, בת־ים, משרד הבריאות — דרגה 2—4 אקדמאים.
1168—1167 פסיכולוג קליני (1½ משרות), בלשכת הבריאות, חיפה, משרד הבריאות — דרגה 2—4 אקדמאים.

עובדי הוראה

1169** מפקח חינוכי, בשירות למפגר, ירושלים, משרד הסעד — דרגת מפקח עובדי הוראה.
1170 מנהל מפתיין, בשירות לשיקום נוער, כפר יבנה, משרד הסעד — דרגת מורה עובדי הוראה.

ביקורת - ביקורת פנימית

1171 מנהל מדור (מבקר מרכז), באגף הפיקוח הכללי, תל־אביב, משרד האוצר — דרגה 2 אקדמאים.
1172* מבקר פנימי בכיר, ביחידה לביקורת פנימית, ירושלים, משרד התקשורת — דרגה 2—4 אקדמאים.
1174—1173 מבקר פנימי (2 משרות), ביחידה לביקורת פנימית, תל־אביב, משרד השיכון — דרגה 1—4 אקדמאים.
1177—1175* מבקר פנימי (3 משרות), ביחידה לבדוק פנימי, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגה 1—4 אקדמאים.
1178 מבקר חוץ, ביחידה לביקורת פנימית, חיפה, משרד הסעד — דרגה 1—2 אקדמאים.
1179** מבקר פנים, ביחידה לביקורת פנימית, ירושלים, משרד החקלאות — דרגה 1—2 אקדמאים.

כלכלה

1180** כלכלן ראשי, ירושלים, משרד התחבורה — דרגה 4—5 אקדמאים.
1181 כלכלן, ביחידה למחירים, ירושלים, משרד המסחר והתעשיה — דרגה 4 אקדמאים.
1183—1182 כלכלן בכיר (2 משרות), בחטיבת כימיה ומזון, ירושלים, משרד המסחר והתעשיה — דרגה 4 אקדמאים.
1184* עוזר בכיר לשירותים כלכליים, באגף השלטון המקומי, משרד הפנים — דרגה 4—5 אקדמאים.
1185 כלכלן, באגף מס ההכנסה ומס הרכוש, ירושלים, משרד האוצר — דרגה 2—4 אקדמאים.
1186 כלכלן, בלשכת השר, ירושלים, משרד השיכון — דרגה 2—4 אקדמאים.
1189—1187 כלכלן (3 משרות), בבנק הדואר, ירושלים, משרד התקשורת — דרגה 2—4 אקדמאים.
1190 עוזר אישי ליושב ראש בנק הדואר, הדואר ירושלים, משרד התקשורת — דרגה 2—4 אקדמאים.
1191 עוזר לתכנון, באגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית, ירושלים, משרד העבודה — דרגה 2 אקדמאים.
1192* כלכלן, ברשות החיסכון הכללית, ירושלים, משרד האוצר — דרגה 1—3 אקדמאים.
1193* בוחן הכנסות, בנציבות מס ההכנסה ומס הרכוש, ירושלים, משרד האוצר — דרגה 1—2 אקדמאים.
1194* כלכלן לענייני סטטיסטיקה, בנציבות מס ההכנסה ומס הרכוש, ירושלים, משרד האוצר — דרגה 1—2 אקדמאים.
1195* עורך סקרים, ירושלים, משרד הפנים — דרגה 1—2 אקדמאים.
1196 כלכלן חקלאי — ארגונים בין־לאומיים, באגף לסחר חוץ, תל־אביב, משרד החקלאות — דרגה 1—2 אקדמאים או מהנדסים.
1197** עוזר לרשם ההגבלים, באגף הרשם הכללי, ירושלים, משרד המשפטים — דרגה 1 אקדמאים.

משפטנים

1198 עוזר ראשי ליועץ המשפטי, בלשכת היועץ המשפטי, ירושלים, משרד השיכון — דרגה ד—ג משפטנים.
1199/ג עוזר ראשי (ליועץ המשפטי), ירושלים, משרד המסחר והתעשיה — דרגה ד—ג משפטנים.
1200 עוזר ראשי לאפוטרופוס הכללי ומנהל הנכסים הרשמי, באגף האפוטרופוס הכללי, תל־אביב, משרד המשפטים — דרגה ד—ג משפטנים.
1201/ג עוזר ראשי לפרקליט המחוז, בפרקליטות מחוז חיפה והצפון, חיפה, משרד המשפטים — דרגה ד—ג משפטנים.
1202* עוזר לאפוטרופוס הכללי ומנהל הנכסים הרשמי, באגף האפוטרופוס הכללי, תל־אביב, משרד המשפטים — דרגה ו—ה משפטנים.

לבורנטים

1203 טכנאי פיסיקה, חשמל וכימיה, בבית הספר בוק, ירושלים, משרד התקשורת — דרגה 1—3 הנדסאים וטכנאים.

הסברה-הדרכה

1207—1204 מדריך מכני ראשי (4 משרות) בבית הספר בוק, ירושלים, משרד התקשורת — דרגה מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.
1212—1208* ** מדריך (4½ משרות) בשירות ההדרכה והמקצוע, משרד החקלאות — דרגה 2—4 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.
1208* ** מטעים, חדרה
1209* מדגה, עכו (½ משרה)
1210* ** בקר, בית שאן
1211* ** לול, רעננה
1212* ** דבורים, רחובות
1213* ** מדריך לשימוש יעיל במים, בשירות ההדרכה והמקצוע, נצרת, משרד החקלאות — דרגה 1—2 הנדסאים וטכנאים.
1214/ג ממונה על מפקחים, הדרכה ותרגילים, ביחידה לכוח אדם, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה 1—2 אקדמאים.
1215* עורך עלון שירותי ההנדסה, בהנהלת שירותי ההנדסה, תל־אביב, משרד התקשורת — דרגה 1—2 אקדמאים.
1216 עוזר להסברה ויחסי ציבור, בנציבות מס ההכנסה ומס הרכוש, ירושלים, משרד האוצר — דרגה 1 אקדמאים.
1219—1217** עוזר להדרכה (3 משרות), במכון לפריון העבודה והייצור, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה יב—יג אחיד.
1221—1220 מרכז הדרכה ג' (2 משרות), באגף לחינוך התיישבותי, בית הספר עין כרם ובית הספר כדורי, משרד החינוך והתרבות — דרגה יב—יג אחיד.
1222* ** עוזר לחוקר (½ משרה), בשירות המטאורולוגי, בית דגן, משרד התחבורה — דרגה 2—4 אקדמאים.
1223/ג ** עוזר בכיר, במחלקה למידע תעשייתי, תל־אביב, משרד ראש הממשלה — דרגה 2—4 אקדמאים.
1224 ** עורך פרסומים, בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ירושלים, משרד ראש הממשלה — דרגה 1 אקדמאים.

שמאות קרקע

1225 שמאי מחוזי — מנהל לשכה, באגף לשומת מקרקעין, ירושלים, משרד המשפטים — דרגה 6—7 מהנדסים או אקדמאים.
1226 שמאי, באגף שומת מקרקעין, ירושלים, משרד המשפטים — דרגה 5—6 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.

הנדסת ייצור

1227* מהנדס ייצור, בנציבות שירות המדינה, תל־אביב, משרד האוצר — דרגה 6 מהנדסים.
1228 מרכז פרוייקט הנדסי, בלשכת מנהל שירותי הדואר, תל־אביב, משרד התקשורת — דרגה 6 מהנדסים.
1229* מהנדס מדור הנדסת ייצור, בשירותי ההנדסה, תל־אביב, משרד התקשורת — דרגה 5—6 מהנדסים.
1230 אחראי לניתוח מערכת התכנית, במועצה למחקר ולפיתוח, ירושלים, משרד ראש הממשלה — דרגה 5—6 מהנדסים.
1231 טכנאי ייצור, בנציבות שירות המדינה, תל־אביב, משרד האוצר — דרגה 5 הנדסאים וטכנאים.
1232 אחראי לספרים ולביקורת ציוד, בשירותי האספקה, תל־אביב, משרד הבריאות — דרגה 4 מהנדסים או 2—4 הנדסאים וטכנאים.
1233 טכנאי ייצור, ברכבת ישראל, חיפה, משרד התחבורה — דרגה 1—2 הנדסאים וטכנאים.

עובדי מחקר

1237—1234 מרכז צוות מחקר (4 משרות), בלשכת המדען הראשי, תל־אביב, משרד התקשורת — דרגה 6—7 מהנדסים או עובדי מחקר.
1238 סגן המדען הראשי, בלשכה המדען הראשי, תל־אביב, משרד התקשורת — דירוג עובדי מחקר.
1244—1239 מהנדס מחקר (6 משרות), בלשכת המדען הראשי, תל־אביב, משרד התקשורת — דירוג עובדי מחקר.

תקשורת

1245* מרכז צוותי תכנון לרשת נתונים, בהנהלת שירותי ההנדסה, תל־אביב, משרד התקשורת — דרגה 5—6 אקדמאים או מהנדסים.

חקלאות

1246* מנהל יחידה לתכניות עבודה ותקציב, במינהל המחקר החקלאי, בית דגן, משרד החקלאות — דרגה 6 מהנדסים או אקדמאים.
1247/ג* מנהל אזור עפולה, במשרד החקלאות, עפולה — דרגה 5—6 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.
1248/ג* מנהל המחלקה להידרוגרפיה, נציבות המים, השירות ההידרולוגי, ירושלים, משרד החקלאות — דרגה 5—6 מהנדסים.
1249/ג* רכז תא (תכנון ופיתוח), באזור הגליל, צפת, משרד החקלאות — דרגה 4—5 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.
1250/ג* רכז תא הנדסה במשרד החקלאות, חדרה — דרגה 4—5 מהנדסים.
1251 מתכנן מרכז ישובים, במרכז לתכנון ולפיתוח חקלאי והתיישבותי, תל־אביב, משרד החקלאות — דרגה 4—5 מהנדסים או אקדמאים.
1252 מתכנן מרכז חוץ, במרכז לתכנון ולפיתוח חקלאי, תל־אביב, משרד החקלאות — דרגה 4—5 מהנדסים או אקדמאים.
1253 מנהל מדגה [illegible], באגף לדיג, טבריה, משרד החקלאות — דרגה 4—5 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.
1254* ** מהנדס השקיה, בנציבות המים, תל־אביב, משרד החקלאות — דרגה 2—4 מהנדסים.
1255* ** עוזר ראשי לסקרים [illegible], בשירות ההדרכה והמקצוע, חדרה, משרד החקלאות — דרגה 1—2 הנדסאים וטכנאים.
1256* מפקח [illegible] מחוזי, באגף להגנת הצומח, תל־אביב, משרד החקלאות — דרגה 1—2 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.
1257* ** נמטולוג, באגף להגנת הצמח, יפו, משרד החקלאות — דרגה 1—2 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.

הנדסת חשמל

1258 סגן מהנדס ראשי למכונאות/חשמלאות (חשמל), במחלקה העבודות הציבוריות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה 5—6 מהנדסים.

מס' המכרז | תיאור המשרה

1259* מהנדס רכוזים (הנעה), במחלקה העבודות הציבוריות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה 4—5 מהנדסים.
1260 ראש צוות פיתוח, בבית המלאכה חיפה, משרד התקשורת — דרגה 4—5 מהנדסים.
1261* מנהל מרכזת רמת־גן, במחלקת המרכזות, מחוז תל־אביב המרכז, משרד התקשורת — דרגה 4—5 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.
1262/ג* מפקח עצמאי (חשמל), במחלקה העבודות הציבוריות, באר־שבע, משרד העבודה — דרגה 4—5 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.

מדידות

1263 ,ג אחראי מחוזי למיפוי ולמדידות, במחוז הדרום, באר־שבע, מינהל מקרקעי ישראל — דרגה 5 הנדסאים וטכנאים.
1264/ג מודד קדסטרי ראשי, באגף המדידות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה 1—2 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.
1265 בוחן הבניות, בלשכה המחוזית לתכנון, מינהל מחוז הצפון, נצרת, משרד הפנים — דרגה 1—2 הנדסאים וטכנאים.

מטאורולוגיה

1266 מנהל סקר זיהום אויר, במשרד הבריאות, תל־אביב — דרגה 5 מהנדסים.
1267* ** חוקר ראשי, בשירות המטאורולוגי, בית דגן, משרד התחבורה — דרגה 4—5 מהנדסים.
1268* ** מטאורולוג מדריך, בשירות המטאורולוגי, בית דגן, משרד התחבורה — דרגה 1—2 מהנדסים.
1269/ג מטאורולוג, בשירות המטאורולוגי, לוד, משרד התחבורה — דרגה 1—2 מהנדסים או 1(א)־2 הנדסאים וטכנאים.
1270** טכנאי מכשירן־תחזוקת ג"ב, בשירות המטאורולוגי, בית דגן, משרד התחבורה — דרגה 1—2 הנדסאים וטכנאים.

הנדסה

1271 מהנדס התחזוקה בכיר, באגף החשב הכללי, ירושלים, משרד האוצר — דרגה 5—6 מהנדסים.
1272 מנהל מדור מפרטים לציוד לימודי, ביחידה לשירותים משקיים ולהזנה, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגה 4—5 מהנדסים.

הנדסת מכונות

1273 מנהל משק כוח מניע, ברכבת ישראל, חיפה, משרד התחבורה — דרגה 5—6 מהנדסים.
1274 מהנדס עצמאי (מיזוג אויר), במחלקה העבודות הציבוריות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה 4—5 מהנדסים.
1275* ** רכז בחינות, באגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית, חולון, משרד העבודה — דרגה 4—5 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.
1276 מפקח קרונות נוסעים, ברכבת ישראל, חיפה, משרד התחבורה — דרגה 2—4 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.
1277* ** רב בוחן רכב, באגף הרכב ושירותי התחזוקה, תל־אביב, משרד התחבורה — דרגה 2—4 הנדסאים וטכנאים.

הנדסה אזרחית

1278 מתכנן המחוז, בלשכה המחוזית להכנון, רמלה, משרד הפנים — דרגה 6—7 מהנדסים.
1279/ג מהנדס תנועה מחוזי לאזור יהודה ושומרון, יהודה ושומרון, משרד התחבורה — דרגה 5—6 מהנדסים.
1280 מהנדס עצמאי, במחלקת העבודות הציבוריות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה 4—5 מהנדסים.
1281 ** חוקר (סטטיסטיקה) במכון לאמצעי הוראה, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה 2—4 מהנדסים.
1283—1282 מהנדס עצמאי (כבישים) (2 משרות), במחלקת העבודות הציבוריות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה 4—5 מהנדסים.
1284 סגן מפקח מחוזי (כבישים), במחלקת העבודות הציבוריות, נצרת עילית, משרד העבודה — דרגה 2—4 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.
1285 מהנדס א' (כבישים), במחלקה העבודות הציבוריות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה 2—4 מהנדסים.
1286* מהנדס תכנון, במחלקת ההנדסה, רכבת ישראל, חיפה, משרד התחבורה — דרגה 2—4 מהנדסים.
1287 טכנאי הפקעה, במחלקת העבודות הציבוריות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה 1—2 הנדסאים וטכנאים.

הנדסת בניין

1288 עוזר מהנדס הא בדיקה ומיפוי, במחוז תל־אביב המרכז, תל־אביב, משרד התקשורת — דרגה 3—4 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.
1290—1289 מפקח עבודה־תעשייה (2 משרות), במחלקה לפיקוח על העבודה, באר־שבע ותל־אביב, משרד העבודה — דרגה 1—4 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.
1294—1291* מפקח עבודה־תעשיה ובנייה (4 משרות), במחלקה הפיקוח על העבודה, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה 1—4 מהנדסים או הנדסאים וטכנאים.

אלקטרוניקה

1295* ** מהנדס פיתוח, בבית המלאכה, חיפה, משרד התקשורת — דרגה 2—4 מהנדסים.
1296* ** טכנאי עזר פיתוח, בבית המלאכה, חיפה, משרד התקשורת — דרגה 1—2 הנדסאים וטכנאים.
1297 טכנאי אלקטרוניקה, במינהל נמל תעופה לוד, משרד התחבורה — דרגה 1(א)־2 הנדסאים וטכנאים.

מכונאות

1299—1298* ** מפקח שירותי רכב (2 משרות), באגף הרכב ושירותי התחזוקה, תל־אביב, משרד התחבורה — דרגה יג—טו אחיד.

הנדסאות וטכנאות

1300* ** טכנאי בכיר למחקרים, במינהל לחקר הצפייתי, ירושלים, משרד המסחר והתעשיה — דרגה 2—4 הנדסאים וטכנאים.

אדריכלות

1301 אדריכל מחוזי, במינהל מקרקעי ישראל, באר־שבע, דרגה 5—6 מהנדסים.
1302 מהנדס מתכנן, במחוז תל־אביב המרכז תל־אביב, מינהל מקרקעי ישראל — דרגה 2—4 מהנדסים.
1303 מזכיר ועדה משנה, בלשכה המחוזית להכנון, מחוז הדרום, באר־שבע, משרד הפנים — דרגה 1—2 הנדסאים וטכנאים.

הנדסה כימית

1304 רכז מחקר המתקה בשיטות יאוניות (ממברנות, חילוף יאוניות), במועצה למחקר ולפיתוח, ירושלים, משרד ראש הממשלה — דרגה 5—6 מהנדסים.

מס' המכרז | תיאור המשרה

1305* ** כימאי פיסיקאי, במינהל לחקר תעשייתי, ירושלים, משרד המסחר והתעשיה — דרגה 4—5 מהנדסים.
1306* ** כימאי, באגף להגנת הצומח, יפו, משרד החקלאות — דרגה 1—2 מהנדסים.

הנדסת תנועה

1307* מהנדס מתכנן, במחלקת התנועה והמסחר, רכבת ישראל, חיפה, משרד התחבורה — דרגה 4—5 מהנדסים.

הנדסת מים

1308 מהנדס־מפקח אזורי, בנציבות המים, תל־אביב משרד החקלאות — דרגה 2—4 מהנדסים.

פיזיקה

1309* פיזיקאי בכיר, במרכז הרפואי על שם שיבא, תל השומר, משרד הבריאות — דרגה 5 מהנדסים.

גיאוגרפיה

1311—1310 רכז סקרים (2 משרות), במינהל מחוז ירושלים ובבאר־שבע, משרד הפנים — דרגה 2—4 אקדמאים.
1312* ** מתכנן חוקר (½ משרה), באגף התכנון, ירושלים, משרד הפנים — דרגה 2—4 מהנדסים או אקדמאים.
1313* ארכיאולוג חופר, במחלקת חפירות וסקר, כל הארץ, משרד החינוך והתרבות — דרגה 1—4 אקדמאים.

ארכיאולוגיה

1313* ארכיאולוג חופר, במחלקת חפירות וסקר. כל הארץ, משרד החינוך והתרבות — דרגה 1—4 אקדמאים.

תחזוקה

1314 מהנדס תחזוקה (מתקנים), בשירותי הריפוי, ירושלים, משרד הבריאות — דרגה 5—6 מהנדסים.

תעופה

1315/ג מפקח תנועה ומדריך, במינהל התעופה האזרחית, שדה תעופה אילת, משרד התחבורה — דרגה יב—יג אחיד.

אמנות

1316 עוזר לענייני תרבות, במחלקה לאמנות, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגה 1—2 אקדמאים.

גרפיקה

1317* ** גרפיקאי, במרכז לטלוויזיה לימודית, תל־אביב, משרד החינוך והתרבות — דרגה ז—ח [illegible].

מיכון

1318 עובד צוות טכני בכיר — תקשורת נתונים, בלשכה המדען הראשי, תל־אביב, משרד התקשורת — דרגה 5—6 מהנדסים.
1319* ** מהנדס מתכנת, במרכז לשירותי מידע, תל־אביב, משרד התקשורת — דרגה 1—4 אקדמאים.
1320 ** תכניתן בכיר, בשירות המטאורולוגי, בית דגן, משרד התחבורה — דרגה 1—4 אקדמאים או ג—ב מיכון.
1321* מפעיל אחראי במשמרת, במרכז למיכון משרדי, תל־אביב, משרד האוצר — דרגה ד—ב מיכון.
1322* אחראי על משמרת, ביחידת המיכון, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגה ד—ב מיכון.
1323 מתכנן מתכנת, ביחידת מינהל ההדרכה, ירושלים, משרד השיכון — דרגה ד—ב מיכון.
1324* מתכנן בכיר, במינהל הכנסות המדינה, ירושלים, משרד האוצר — דרגה ד—ב מיכון.
1325 מתאם יחידה קלט, במחלקת העבודות הציבוריות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה יד אחיד.

אמרכלות

1326 ממונה על מפעלי החיסכון, במפעלי החיסכון, ירושלים, משרד השיכון — דרגה יג אחיד.
1327/ג מפקח על ביצוע הדפסות גלויות ערך, במדפיס הממשלתי, ירושלים, משרד האוצר — דרגה טו אחיד.
1328 מנהל היחידה בנמל חיפה, משרד לקליטת העליה, חיפה, דרגה טו אחיד.
1329/ג* ** קצין קישור בכיר, ברשות ההשקעות, ירושלים, משרד האוצר — דרגה 4—5 אקדמאים.
1330* קצין מטה למסים, בנציבות מס ההכנסה ומס הרכוש, רמת הגולן, משרד האוצר — דרגה טו אחיד.
1331 ** עוזר ראשי למנהל המחלקה לבינוי, במחלקה לבינוי, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגה טו אחיד.
1332* עוזר ראשי, במפקדת יהודה ושומרון, בית אל, משרד הבריאות — דרגה יד—טו אחיד.
1333* ** רכז מחוזי, במשרד לקליטת העליה, ירושלים, דרגה יד—טו אחיד.
1334 עוזר ראשי לשירותי התחבורה ציבורית, לאזור יהודה והשומרון, משרד התחבורה — דרגה יד—טו אחיד.
1335 מנהל מכבסה, בבית החולים הממשלתי, שער מנשה, משרד הבריאות — דרגה יד אחיד.
1336* ** קצין קישור עירוני, במינהל לפיתוח מרחב אילת, אבו רודיס, משרד הפיתוח — דרגה יד אחיד.
1337 ** עוזר, באונסקו, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגה 1 אקדמאים.
1339—1338 עוזר למבצעים (2 משרות), במסיירת הבטיחות, תל־אביב, משרד התחבורה — דרגה יג—יד אחיד.
1340 עוזר לאמרכלות, במעון „מסורה", כפר הסידים, משרד הסעד — דרגה יג—יד אחיד.
1341* ** בוחן עסקאות מקרקעין, באגף רישום והסדר מקרקעין, תל־אביב, משרד המשפטים — דרגה יג—יד אחיד.
1342 עוזר א' לכוח אדם בהוראה, תקן ולחוק חינוך חובה, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגה יג אחיד.
1343* ** עוזר לתרגול ואיכון כוח אדם, ביחידת המפקח על התעבורה, תל־אביב, משרד התחבורה — דרגה יג אחיד.
1344 עוזר לפרסים, בחטיבת תעשיות קלות, ירושלים, משרד המסחר והתעשיה — דרגה יג אחיד.
1345 מזכיר ראשי לגרף ופלקס, בלשכת שירותי הדואר, היחידה לקשרי חוץ, ירושלים, משרד התקשורת — דרגה יב—יד אחיד.
1346 טבח ראשי, בבית החולים רמב"ם, חיפה, משרד הבריאות — דרגה יב—יג אחיד.
1347* ** אביזרן, במרכז לטלוויזיה לימודית, תל־אביב, משרד החינוך והתרבות — דרגה יב—יג אחיד.

חשבונות

1348 ראש חשבון, ברשות החברות הממשלתיות, ירושלים, משרד האוצר — דרגה 5—6 אקדמאים.
1349* מבקר ברכישות המקצועיות, במינהל מחוז הדרום, באר־שבע, משרד הפנים — דרגה 1—4 אקדמאים.
1350* ** עוזר למינהל ולתקציב, ביחידה לקליטה חברתית, ירושלים, משרד לקליטת העליה — דרגה יג אחיד.
1351 חוקר מבקר חשבונות, באגף האפוטרופוס הכללי, באר־שבע, משרד המשפטים — דרגה יג אחיד.
1352 מבקר חשבונות, במחלקת הכספים, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגה יב—יג אחיד.

דפוס

1353* ** טכנאי פוטו־כימי דפוס, בשירות המטאורולוגי, בית־דגן, משרד התחבורה — דרגה יב—יג אחיד.

תברואה

1357—1354 מפקח מזון למקצועות ביתיים (4 משרות), במשרד הראשי, תל־אביב, משרד הבריאות — דרגה יג—יד אחיד.

תעופה

1358 מפקח [illegible], במינהל התעופה האזרחית, נמל התעופה לוד, משרד התחבורה — דרגה טו אחיד.

הערות:

1. הדרגה 3 בדירוג המהנדסים, ההנדסאים והטכנאים האקדמאים תופעל מיום 1.4.1974.
2. בדרגות יג ומעלה בדירוג האחיד קיימת אפשרות לבעל תואר ב"א להעות מדירוג האקדמאים למדעי החברה והרוח בדרגות המקבילות בהתאם (פרטים בחוברות המכרזים).
3.* במשרות מועסקים עובדים.
4.** משרות אלו הן בלתי צמיתות והעובדים יועסקו על פי חוזה מיוחד.

בקשות יש להפנות באמצעות הדואר במכפס 1061. אותו אפשר לקבל בלשכות המודיעין של עירית תל־אביב, בכל בתי הדואר וסניפי הדואר ובלשכות המודיעין של משרדי הממשלה הגדולים, או בנציבות שירות המדינה בירושלים, הקריה, בניין משרד ראש הממשלה, חדר 429, בלשכה הדרום של נציבות שירות המדינה, תל־אביב, הקריה, רחוב ה' מס' 5, בחיפה, בבית הממשלה, בבאר־שבע, במשרדי מינהל המחוז, משרד הפנים, דרך הנשיאים.

על המועמדים לדעת, שבקשותיהם בצירוף המסמכים הנדרשים יש להגיש לא מאוחר מהתאריך האמור בגלוי של המכרזים הנוכחיים, אחרת לא תובאנה בחשבון.

תלמי אליהו

מושב עובדים להתיישבות חקלאית
שיתופית בע"מ
בחבל הבשור

דרוש
מרכז משק

הכישורים הדרושים:
התמצאות בעבודות חקלאיות.
התמצאות בגידולי ירקות, פרחים ובענף הלול (הודיים)
ידיעת השפות — צרפתית עברית
תאריך הגשת הצעות עד 15.10.73.

בהצעות: נא לפנות ליעקב רוך — ת. ד. 5 באר־שבע.

לכפר יחזקאל

דרושים

1. עובד אחראי לצרכניה
2. מרכז פלחה
3. מנהל חשבונות וחשב משכורות

נא לפנות למזכירות. טל. 065־77754

מוסד ציבורי גדול

מחפש
פקידה כללית

לאחר שרות צבאי, עם נסיון של שנתיים לפחות.

ידיעה בהדפסה במכונה רצויה.

לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון בעבודה

לת.ד. 29374 תל־אביב.

בית־הספר החקלאי מקוה־ישראל

דרושים
לכניסה מידית לעבודה

1) אחראי תחזוקה (מרכז משק בנים)
2) מכונאי למיכון חקלאי
3) עובדות למטבח ביה"ס
(בא בחשבון גם זוג עובדים).

השכר עפ"י הדירוג האחיד.

קיימת אפשרות של מגורים במקום.

מועמדים רציניים מתבקשים לפנות **בכתב** להנהלה ביה"ס מקוה־ישראל.

מועצה אזורית גזר

דואר נען
טל' 963339, 965914

מכרז פומבי ע/4/73

בהתאם לסעיף 13 לצו המועצות המקומיות (שירות עובדים) תשכ"ב — 1962, מכריזה בזה המועצה האזורית גזר על משרות פנויות כדלקמן:

1. תואר המשרה: 4 עובדים סוציאליים.
   א. עובד סעד בשיר לטיפול במשפחה
   ב. עובד סעד קהילתי
   ג. עובד חבורות רחוב
   ד. עובד סעד לטיפול בילדים ובנוער.
2. דרוג המשרה: דרוג אחיד (או בהתאם לנתונים של המועמד)
3. שעור המשרה: 4 משרות מלאות.
4. תיאור התפקידים: טיפול במשפחה, בילדים ובנוער ובקהילה
5. הכישורים הדרושים: עובדים סוציאליים מוסמכים או בעלי השכלה מקבילה בסוציולוגיה, פסיכולוגיה, חינוך וכד'.

טפסים להגשת הבקשות ניתן להשיג במזכירות המועצה האזורית גזר, או במשרדים הנפתיים של משרד הפנים.
את הבקשות למכרז יש להמציא עד יום 2.10.73.

דיקשטיין משה, ראש המועצה

מדינת ישראל
נציבות שירות המדינה

מודיעה על מכרז פומבי
מס. 1359
למשרת היועץ המשפטי, במשרד הפתוח ירושלים

בדרגה ב + של דירוג המשרה המשפטית

הדרישות: רשיון ישראלי לעריכת דין ונסיון של 10 שנים בעריכת דין בישראל; ידיעה מקיפה במשפט המדינה ובקיאות בדיני הדים החברות; נסיון בעריכת דברי חקיקה.

בקשות יש להפנות באמצעות הדואר בטופס מס' 2115 (1061), אותו אפשר לקבל בלשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה, בלשכות המודיעין של משרדי הממשלה הגדולים ובעיריות תל־אביב ובסניפי הדואר בארץ — ללשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה, בצרוף הצהרות על השכלה ונסיון, לפי הכתובות כדלקמן:

לשכת מחוז ירושלים — כביש הנביא 3, ה"ד 76, הקריה
לשכת מחוז תל־אביב — רח' ה' מס' 5, הקריה
לשכת מחוז חיפה והצפון — בית הממשלה, חיפה
לשכת הנגב, באר שבע — בנין משרד הפנים, דרך הנשיאים

היום האחרון להגשת בקשות הוא: ו' בתשרי תשל"ד (2-10-1973).

הלוח החדש דבר

נציבות שירות המדינה

מודיעה על

מכרז קיבוצי מס' מק 11/73
להכשרת מפקחי מס הכנסה

באגף מס הכנסה ומס רכוש, משרד האוצר כמפורט להלן: המשרות הן בדרגות יג-טז של הדירוג האחיד או בדרגות 1—4 של דירוג האקדמאים למדעי החברה והרוח.

מקומות העבודה:

ירושלים — כפר-סבא
תל-אביב — רמלה
באר-שבע — חדרה
נתניה — רחובות

תיאור התפקידים של מפקחי מס ההכנסה:
א. עריכת ביקורת של נישומים ושל מפעלים גדולים כדי לעמוד על הכנסותיהם לצורך חישוב שומת המס;
ב. בדיקת ספרי הנישום וחשבונותיו, בדיקת המלאי והפחת;
ג. עריכת בירורים עם נישומים ועם מנהלי החשבונות שלהם;
ד. מסירת דו"ח על הביקורת והסקת מסקנות מהבירורים שנתקיימו לשם קביעת השומה.

דרישות המשרות:
מועמדים בעלי רשיון בראיית חשבון וכן מועמדים בעלי השכלה אקדמית בכלכלה או במשפטים (תואר ראשון) אשר יסיימו את הקורס ואת תקופת הנסיון בהצלחה, ישובצו בדירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח בהתאם.
א. השכלה של 12 שנות לימוד (יועדפו מועמדים שסיימו בחינות ביניים בראיית חשבון או תלמידי האוניברסיטה בראיית חשבון);
ב. ידיעות ברמה של סוג 2 בהנהלת חשבונות מטעם משרד העבודה;
ג. נסיון בהנהלת חשבונות;
ד. ידיעה בביקורת חשבונות;
ה. התמצאות בבעיות מסחר ותעשייה והכרת המשק הישראלי;
ו. ידיעת שפות מדוברות בארץ;
ז. כושר לקיים מגע נאות עם קהל; כושר לנהל משא ומתן.

המועמדים יידרשו לעמוד במבחן בכתב ובבחינות בעל-פה
המבחן בכתב יכלול את התחומים הבאים:
כושר תפיסה והבנת בעיות כלליות;
ידיעות בחשבון;
ידיעות וכושר הבעה בשפה העברית (לעולים חדשים תינתנה הקלות);
ידיעות בהנהלת חשבונות;
ידיעות בביקורת חשבונות.

השתתפות בקורס למפקחי מס ההכנסה
א. המועמדים שייבחרו יתחייבו לשרת לפחות שלוש שנים באגף מס ההכנסה ומס הרכוש. הם יצאו לקורס מרוכז בתנאי פנימיה שיתקיים בירושלים לתקופה של כ-4 חודשים, לאחר מכן לתקופה של 4—6 חודשים, להתמחות מעשית, המהווים חלק בלתי נפרד מהקורס.
ב. תכנית הקורס תכלול לימודים עיוניים ותרגילים מעשיים בנושאים: חוק מס ההכנסה; הנהלת חשבונות; חוק החברות והשותפויות; ניתוח מאזנים; חישוב עלות; ביקורת לצורכי מס ההכנסה; סדרי שלטון ומשפט; יחסי ציבור, וכדומה.
ג. למשתתפים בקורס, שאינם עובדי המדינה, יינתנו במשך הקורס כלכלה ודיור במקום, וכן ישולם להם דמי כיס לפי דרגה יד בית אחיד.
לבעלי השכלה אקדמאית (תואר ראשון) ישולם דמי כיס לפי דרגה 1 מח"ר. מדמי הכיס של המשתתפים בקורס, שאינם עובדי המדינה, בתקופת הלימודים העיוניים, ינוכו מסים בהתאם לחוק, ותקופה זו לא תיחשב כתקופת עבודה לאיזה צורך שהוא (גם אם עבדו המועמדים בשירות המדינה במעמד ארעי, ערב השתתפותם בקורס).
ד. לעובדי המדינה המשתתפים בקורס יינתנו כלכלה ודיור במקום, וכן תשולם להם במשך חדשי הקורס משכורתם הרגילה. עובדי המדינה המשתתפים בקורס, תיחשב להם תקופה זו כתקופת עבודה לכל דבר, וממשכורתם ינוכו הניכויים הרגילים.
ה. הנהלת משרד האוצר ונציבות שירות המדינה שומרות לעצמן את הזכות להפסיק את המשך השתתפותו בקורס של מועמד אשר לא ישיג את הרמה שתיקבע.
ו. מועמד שיסיים בהצלחה את הקורס, את תקופת ההתמחות ואת תקופת הנסיון הבאה אחריו, יוצב לעבודה באחד ממשרדי מס ההכנסה בהתאם להחלטת הוועדה ובכפיפות להודעת נש"מ מיום 11.2.72 בדבר מסלול הקידום למפקחים במס הכנסה.
ז. מועמד, שאינו עובד מדינה ואשר ייבחר להשתתף בקורס, יהיה חייב להמציא מקופת חולים או מהרופא המטפל בו תעודה המעידה על מצב בריאותו התקין לשרת בתור עובד המדינה.
ח. ועדת הבוחנים בתום הקורס תהיה רשאית להחליט על הארכת ההתמחות לתקופה של עד 6 חדשים נוספים ותקופת ההתמחות הנוספת תהיה חלק בלתי נפרד מהקורס.
ט. כל מועמד מתבקש לציין בטופס הבקשה למשרה פנויה את מקום העבודה הרצוי לו, מבין מקומות העבודה שצויינו לעיל.
הערה: העובדים שייבחרו ישובצו במשרות אם ולאחר אישורן ע"י אגף התקציבים ונציבות שירות המדינה.

הגשת בקשות
בקשות יש לשלוח בטופס מדף 1061 בצירוף תעודות השכלה לנציבות שירות המדינה בירושלים, הקריה, רח' קפלן 3, קומה ג', חדר 429, או לאחת מלשכותיה המחוזיות, בחיפה, בית הממשלה, או בתל־אביב, הקריה, רחוב ה' מס' 5, או בבאר שבע, משרד הפנים, רחוב הנשיאים.

המועד האחרון להגשת בקשות הוא ז' בתשרי תשל"ד [3.10.73]

ביה"ס להנדסאים

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל — משרד העבודה — משרד החינוך והתרבות — המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

דרושים:

1. מזכירת מנהל — בוגרת בי"ס תיכון לאחר שרות צבאי, רצויה השכלה אוניברסיטאית. שליטה מוחלטת בעברית וידיעת אנגלית. כתבנות בעברית ובאנגלית. בעלת נסיון בעבודה כזאת של 5 שנים לפחות.
2. פקידת מזכירות לימודים — בוגרת תיכון לאחר שרות צבאי נסיון בכתיבה במכונה עברית. כושר קריאה והבנת טכסטים באנגלית. נסיון קודם בעבודה משרדית.
3. פקידת הרשמה — בוגרת ביה"ס תיכון לאחר שירות צבאי, שליטה בעברית על בוריה. כושר לקיים קשר נאות עם קהל.
מקום העבודה: קרית הטכניון
4. כתבנית — בוגרת ביה"ס תיכון לאחר שרות צבאי, שליטה בעברית ובאנגלית. נסיון 3 שנים בעבודה כזו, ובכתבנות בשתי השפות.
מקום העבודה: קרית הטכניון.
5. מהנדס מכונות — לאחר שרות צבאי, בעל נסיון בתכנון והמעשה למשרה מלאה בהוראה בתכנון. רצוי בעל רשיון הוראה.
מקום העבודה: בניין ביה"ס בהדר.
6. הנדסאי מכונות — משוחרר צה"ל, בוגר ביה"ס להנדסאים במגמה למכונות לעבודות הדרכה ותכנון.
מקום העבודה: בבניין ביה"ס במגמה למכונות בהדר.
7. עובד מבני — משוחרר צה"ל, בוגר בי"ס מקצועי — רצוי בעבודות במכונות מבנית או חרושת כלים או בכשירותה.
מקום העבודה: במגמה למכונות בהדר.
8. עובדת ניקיון — לעבודות נקיון ולהגשה.
מקום העבודה: קרית הטכניון.

מועמדים בתאריכים הנ"ל מתבקשים לפנות בכתב בלבד להנהלת ביה"ס.
ת.ד. 4459 חיפה מיקוד 31040 ולצרף קורות חיים.

הלוח החדש דבר

מודעות מתקבלות בסניפי „דחף", בסניפי „דבר" ובכל משרדי הפירסום בארץ

מחיר המלה ביום חול — 0.80 אג' בערבי שבתות וחגים — 1.— ל"י

המשרד הראשי — מחלקת המודעות: „דבר" רח' שינקין 45, תל־אביב

טל. 286141

דירות למכירה

● בחולון, 3 חדרים + פינת אוכל + ארון קיר, דירה חדשה. רח' צבי סך 8, דירה 9, טלפון 842132.

● חברת „גף" בונה למכירה דירות בכל גדלים ובכל חלקי פתח תקוה. בתכנון וביצוע המצוינים של „חברת גף (הלוואות ומשכנתאות לא צמודות). „גף" חברה לבנין. היים צוור 20, פתח־תקוה.

● למכירה 2½, סכמת קק"ל, סביבה שקטה. 249126 ב־16.00.

● למכירה דירת 2½ בברכז בת־ים טלפון 879858.

● צפון הל־אביב, 3 חדרים, דו־מפלסית, סרותים כפולים, הסקה, חניה. 210.000, טלפון 245919 מ־14.00—18.00.

● בהוד השרון, 3 חדרים + סמטים, 100 מ"ר, ק"ג, מטבח מורחב, 83.000, כניסה מיידית. 951128.

● בבת ים למכירה, 3 מרווחים גדולים + פ"א, 4 מרפסות, התוספות 24 דירה 12. 865834.

● מכירה מיידית, דירת חזית, חלון גדול + 2 חדרי שינה, קראזה 28 חולון. 857031.

● בחולון למכירה דירת 3 חדרים כולל חיבום כים כרכני חנית מצלית ורידאס. להתקשר טלפונית 846313.

● בבת ים 2 + הול ארונות ו' טלפון, קשרניחובסקי 28. 877438.

● דירת 2½ מגדל ארונות קיר + הסבה + חניה, שפירא, רמבים 51 פתח־תקוה.

● קונה דירה מוכר דירה — צלצל 909264 ותתקל בהפתעה. אבל בצע אנו עושה זאת בשבילך.

● בברכז פתח־תקוה, לרגל נסיעה לחו"ל, 2½ והול מאור, בלי מתווכים. 913797.

● ברמת אביב 3 + פ"א ק"א ק"ע, ארונות, 126.000, סינר אוקסובר 74 טלפון 418952 לא בשבת.

● בבבלי, בהזדמנות —.100.000, 3 + פ"א + הול, ק"ק, סינר תנך 10 חדשים. טלפון 452682.

● 2 + ½ תוספת, סוקולוב 16 בת־ים בן־צורא, מ־16.00.

● בבת ים בהזדמנות דירה חדשה 2½ חדרים + פ"א, במרכז. טלפון 03־875630, פרט בשבת.

● מעוניינים בדירה בת 4—5 חדרים + טלפון + חניה + מצלית או קומת קרקע בצפון הל־אביב למשרד עו"ד בשכ"ח לתקופה מ־משכת להתקשר טלפון 54810. 58731.

חדרים מרוהטים

● בצפון ת"א חדר מרוהט יפה להשכיר ליחיד/ה. טלפון 244343.

● בחולון דירת חדר + הול ו־שרותים. להתקשר טלפון 615778.

● חדר מרוהט לבחורה טלפון 55626 כ־1—7 בערב.

● לתיירים בצפון ת"א חדר מרוהט יפה. טל. 449060.

● 2 חדרים מרוהטים קומפלט עם טלפון, מרפסת גדולה במרכז העיר לזוג צעיר טל. 55006.

דירות מרוהטות

● דירת 2 חדרים בדמ"ם, הקיכון 74 תל־אביב, שטיין, נא לבוא בימים שישי אחה"צ, שבת — לפנה"צ.

● 2½ חדרים ברמת הנשיא להשכרה. טלפון 853354 אחרי 16.00.

● בגבעתיים 2½+פ"א, 90 מב"ר, ק"ב, טל. 732490.

● צפון תל־אביב, 2½ מרוהטת קומפלט + טלפון לשנתיים. — 449114.

● ביהודה, 3 + פ"א, ק"ב, טלפון צפון תל־אביב. 58687, 731350.

● בדמ"ם 3½ חדרים בתם חדר כשרד בתאימים לכל מטרה. כורד השים כהלכה או ריקה, אפשרות להרחיבה. אבנרי אלצבי 19 ק"ג טל. 58350.

דירות להשכרה

● בשכ"ת, 3 חדרים, כניסה מיי...

● בשכ"ת, 3 חדרים, כניסה מיידית במרכז ת"א 03־244513.

● 3 חדרים יפים בבבלי צ"צ ריהוט חלקי 448152.

קבלנים

● בחולון, בונה ט.ל.ב. בעל אורי הציר. דירות איכות זה התלם של ט.ל.ם. חולון, רח' סוקולוב 70א' טל. 847262.

וילות ובתים

● להשכרה בהרצליה פיתוח ליד הים וילה יפה 3½ חדרים. 2 חדרי עזר. מקום אויר ל־18 חדש ם. 445438.

מכוניות

● הצטרף למאות קונים מרוצים, קנה גם אתה כל תוצרת „אוטוקרס" חדשים או משופצים אצל מ.ל.ב. רח' בן־שמן 10 ת"א (ימינה מגשר נחלת יצחק) טלפון 251980.

● נלך איתך לאורך כל הדרך בקנותך מכונית חדשה או כמעט חדשה מתוצרת „אוטוקרס". פנה לס.ל.ב. מרכז למכוניות משופצות רח' בן־שמן 10 ת"א (ימינה מגשר נחלת יצחק) טל. 251980.

● מה שטוב למאות אנשים אשר קנו אצלנו בתקופה האחרונה יהא וודאי טוב גם לך. פנה לס.ל.ב. רח' בן־שמן 10 (ימינה מגשר נחלת יצחק) טל. 251980.

● סוסיתות חדשות או משופצות ע"י אוטוקרס בבחור עצום. פנה לס.ל.ם. רח' בן־שמן 10 ת"א (ימינה מגשר נחלת יצחק) טלפון 251980.

● למכירה ווקסהול 60 מגרע 71 במצב מצויין טלפון 844404.

● נסיעת נסיון ושרות אישי ב־„סובארו" מפיץ משנה „סובארו" דבוטינסקי 69 רמת־גן 796061.

● „סובארו" רמת־גן מפיץ משנה „סובארו" דבוטינסקי 69 רמת־גן. טלפון 796061.

● פיאט 600, 1970, מצב מצויין, טלפונים 773009, 772298.

● ב.מ.וו. 2002 + 69 תוספות ביום ו' בלבד מ־18.00—21.00 — 04־522754 במשך השבוע — 74—622241.

● פולקסוגן 1600 מסחרי במרץ ווריאנט 1970 מצב מצויין, יד ראשונה 779690.

● למכירה דופין 1958 במצב טוב טלפון 756406, 750931.

● למכירה בהזדמנות מכונית פרטית ד.ק.וו. מודל 65 יד ראשונה טלפונים 235274, 259590.

● למכירה סוסיתא בסהרית מודל 63 בהזדמנות טלפון 51588 בין השעות 7—18.

● טריומף הראלד 1200 1961 מצב מצויין טסט שנה 38254.

● פולקסוגן 1500 לימוזין 63 טסט. רדיו 38254.

● לארק 63 טסט 10 חודשים לאחר שיפוץ 38254.

● פג'ו סטיישן 404 1963 אוברול 38254.

● טריומף 1200 1961 מצב מצויין טסט 10 חודשים 796528.

אופנועים

● בהזדמנות הונדה 125 — במצב מצויין טל. 911156 בערב.

● בהזדמנות למכירה סילון 66 טל. 252684 בשעות הערב.

ביקוש עבודה

● מנהח"ש עצמאי מנוסה, שולט באנגלית, מעוניין בהצעות. ת.ד. 36331 תל־אביב.

הצעות עבודה

● לחברה ציבורית דרוש מנהל חשבונות פנסיונר לעבודה חלקית להתקשר 243385 בשעות העבודה.

● דרושות תופרות ומתלמדות ל־סריגים ולגזרני צוד למפעל ב־טבעון. תנאים טובים כאן. נא לפנות לטלפון 934938 בימים א'—ה' בשעות העבודה.

● דרושים:
מנהלי חשבונות ועובדי ביקורת לחצי יום, ת. ד. 20051 ת"א ל־מספר 1339.

● דרוש טבח מנוסה. להתקשר עם קיבוץ משמר העמק טלפון 04־993164.

● דסקו מודלס לסריגים צעירים מעונינת במתלמדות חרוצות לס־ריגה ולתפירת סריגים. טלפונים: 59657, 225359.

● דחוף! עבודה זמנית ומכניסה לבחור רציני או סטודנט בעל רשיון נהיגה ורקע טכני, לעבודת התקנה ברחבי הארץ, „טרנס־אלקטרוניקה" 267808 בערב — 268373.

● דרוש נער שליח עם סילון לעבודה בין השעות 9—14 טלפון 288171.

● למשרד עורכי דין דרושה פקידה לעבודות טאבו רצויה בעלת נסיון לחצי יום טלפון 51482.

● דרושים שליחים עם קטנועים ובעל אופניים גלוזבינסקי הד' ברכז בעלי מלאכה 12 א' ת"א.

● למכון להצהקות שמש דרוש/ה נער/ה לעבודה. גלזבינסקי רח' ברכז בעלי מלאכה 12 א' ת"א.

● בחורה או אשה עם לינה לבית רופאה. 03־232378 10—12, 17—19.

● דרוש כפגר בעל נסיון טלפון 823356.

● דרוש סוכן תולצות, כתניקות ומכנסיים לנשים 821575.

● לבפעל למוצרי חשמל דרוש פקיד לחישוב משכורת עורה ב־עבודת משרד. טלפון 782386 — 789663 ב־8.00—15.00.

● דרוש נגר רהיטים בתל־אביב, תנאים טובים. 820669, 39526.

● דרושה מטפלת לילדה בשעות 8.30—16.30 טלפון 829689 מ־17.00—19.00.

● חג בעל ותק עם פולקסוגן מסחרית מעוניין בהצעות עבודה יום או לילה באזור השרון והמרכז. לפנות טל. 771560.

מכירות

● מכונות כרסום בגדלים שונים במצב עבודה 823165 תל־אביב.

● מכונת כביסה חצי אוטומטית קריסטל למכירה. טל. 954918.

● מערכת בנוי: פטיפון „גרודיג" 4 ה. פ. ראש מגנטי „שורי", מגבר 12 וט. רמ.ס.ם. טרנזיסטורי, בערכה רמקולים „אקספורדי" 12" — 8" — 3". 900 לירות. 750274 — בערב.

● הזדמנות סדרת התקליטים קלסיים חדשים. „גדולי המוסיקה" 784971.

● מערכת סטריאו „דואלי" + טייפ „אקאי" מקצועי + תקליטים תוצרת חוץ. הכל חדש. 908810.

● בהזדמנות, כסיה פרסי 7 מ"ר מבצע קרש 28 פרדס כץ.

● רדיו פטיפון סטראופוני גרונדיג וטלויזיה פיליפס 612 הולנדית כמעט חדשה. 236169 ברחוד.

● חיסול בית מלאכה לרדיו, גרמופונים ומקלטים ישנים. ספופרות. 288559, 55343.

● למכירה ציוד מספרה גברים וגברות. בוגרסוב 52 ת"א.

● מכונת כביסה זהר חצי אוטומטית במצב מצויין. 795240.

● מקונדיטוריה ובית קפה בהזדמנות ציוד במצב מצויין (מקררים חשמליים, תנורים, ריהוט), ת. ד. 1334 תל־אביב לך/52898.

● מערכת סטראו „דואלי" חדשה + טייפ „אקאי", מקצועי 908810.

● חדר אוכל עתיק פלורנטיק + מנורת קריסטל, טלפון 282005 ת"א.

● סטראו „פיליפס" בהזדמנות 950 כל יום מ־18—20.

● טלסקופים זום פריזמתיים 90/ 60 × — 15 × חדישים 03־613519.

תריסים

● התקנת תריסים מפלסטיק ו־מסגרות זכוכית. ביצוע מיידי מ־היצרן לצרכן. ביהוד „הדרי" שלמה הכלך 99. טלפון 228213 בשעות 8.00—16.00.

מקררים

● מקור המקררים!!! מוכר קונה מחליף ומתקן. הזדמנות — אמקור 10 390 ל"י. קידוד לוינסקי. לוינסקי 92 ת"א. 829554.

● למכירה מקרר אמקור במצב מצויין. שפירא, החבצלת 13 תל־אביב. טלפון 62122.

כלים

● אם אתה מעוניין בהשקעה מעניינת בשדה הבולאות. הכתובת היא: בולי גבורה, בן־יהודה 26, ת"א.

שידוכים

● להורים המודאגים! הכרות לילדיכם ללא ידיעתם ובסודיות מוחלטת ב„רעים"! תל־אביב בן־יהודה 58א' — 282932 חיפה ירדשלים 16א' — 667348.

● לבני המושבות הקיבוצים!!! שפע הצעות מתאימות עבורכם ב־„רעים" תל־אביב בן־יהודה 58 א' 282932 חיפה — ירושלים 16א' 667348.

● משרד „רעים" בן־יהודה 58א' טלפון 282932 תל־אביב רחוב ירדשלים 16א' טלפון 667348 חיפה.

● פרטי, מורה דתית נאה 27 ממוצאי ארופאי מעוניינת במשכיל דתי ת.ד. 7515 ירושלים.

● אלמנה נאה 53 מוצא מצרי מעוניינת ברציני לנשואין. ת.ד. 2391 ירושלים למס' 78.

● פרטי בת 160/26 אשכנזיה אקדמאית, נאה, מעוניינת בתואם עד גיל 30 ת. ד. 1305 ירושלים.

עסקים

● קונדיטור מעולה + אמצעים מחפש קונדיטוריה בתל־אביב ו־הסביבה. שותפות אפשרית.

● דרוש סוכן בלעדי, באופן מיידי עבור מוצר בלעדי. 03־442855.

● מכלת למכירה בחולון. לרגל נסיעה. פרנסה בשפע 849957.

חקלאות

● מיטב עין יהב מוכר בצלצלים מזן „גרני" טלפון 057־86030.

מטבעות

● למכירה בפרטי, מטבע הזב — בנק ישראל קיקוס 750855.

חוגים

● במג'יסטית. פרץ 10 דירה 6 תל־אביב. 10.00—18.00.

אולמות

● בדמ"ם למסחר/למלאכה 60 מ"ר חזית כביש התנועה הצלה 80, וקב.

● למכירה אולם 90 מב"ר ברבת השרון לתעשיה קלה או משרדים. לטלפון 773504.

● להשכרה בשכ"ת אולם בשטח של 160 מ"ר בבנין המזון, ק"ב. בעלית בקרית המלאכה, ת"א. לפרטים כל. 749955 ללא מתווכים.

רהיטים

● רהיטים משומשים יד שניה. במצב מצויין, אחה"צ 417068.

חיות בית

● סוסה רכובה בהזדמנות! כפר אדירה, רפ"ו, בבבים הלכן לירדשלים.

● כייה בן 6 חדשים 500 ל"י. כפר אדירה, רפ"ו, בבבים הלכן לירושלים.

● למכירה פודל מיניאטורי בת 3 שבוע שוכלת יחסוך מובערת, מ־חונכת. טלפון 744847.

● אבד כלב קולי (לאסי) המוצא יבוא על שכרו, טל. 288121 או אחה"צ 774260.

● כלבי קולי (לסי) בהזדמנות מיוחדת. טל. 04—923079.

שרותים

● נתמיד להוציא טלפון ושקיעה 30 ל"י להדיש, 615567.

● ליסוש הבדיקת ברצפות 130.— ונקיון יסודי. „צביר" 243228.

תערוכות

● גלריה אבדרומדה נתיב המזלות 4 יפו העתיקה. תערוכת פרטי על ברטי פינק ואוסף גדול של רישומים, ביוריטשון וליטוגרפיות של ריבק, קרמן, ברגנר, רובין, פרחים ורבים אחרים. פתוח 10—13.00 לפנה"צ. 9—12 בלילה.

הלוח החדש ירושלים

דירות למכירה

● 2½ חדרים, פינת אוכל, ארונות, הסקה ביתית אפשרות הרחבה ביידית, סיפון־בולי־בר, 60879 — 234436.

● דרוש/ה בקרית משה ב־300 שותף/ת לדירה 3 חדרים כל ה־נוחיות בבוקר 18—226311 אחה"צ 524308.

● בקרית יובל, דירת 3 חדרים + חדר עבודה וגינה. טלפון — 67235.

● דירה 2 חדרים + הסקה גבעת מרדכי בעבודה 454—521111, בבית 34629 מ־17.00.

● בהזדמנות דירת 3 חדרים + הסקה 92.000, בבקעה. טלפון 66933.

● דירת טרסה בית הכרם. ב־330.000 ובתלפיות 4 חדרים ב־200.000 ישראטורסט 527955.

● בית הכרם בהזדמנות 2 חדרים ב־100.000 ושלושה ב־130.000 ישראטורסט 527955.

חדרים מרוהטים

● חדר לוקסוס, לקייטנים ולסטודנטים. טלפון 525596.

דירות מרוהטות

● להשכרה דירה מרוהטת 3 חדרים בתלפיות טלפון 222540.

● דירת 3 חדרים מרוהטת + הסקה וגג כרכויים ק. א. קרית מנחם טלפון 33420 מ־15.00.

● דירת שני חדרים והול מרוהטת להשכיר, טשרניחובסקי 62 טלפון 32132.

● ברמת איתרי (בית צפפה) 3½ חדרים, מרוהטת, חלקית + הסקה. 234638 בערב.

● דירת שני חדרים והול מרוהטת להשכיר, טשרניחובסקי 62 טלפון 32132.

● דרושה שותפה מסורתית ל־דירה + טלפון והסקה בפלמ"ח 67796 — בערב.

● סטודנטית דתית! חדר מרוהט בדירת סטודנטית. טלפון 68603 מ־18.00 — 20.00.

דירות להשכרה

● דירת שלושה חדרים לתקופה ארוכה לזתים. בהזדמנות 280041.

קבלנים

● חברת האחים „דיזהי" מציעים דירות מפוארות בבית הכרם, בבית וגן, ובצפון תלפיות בנות: 3—4 5—6—7 חדרים נא לפנות למשרד „ורדי" רח' דורות ראשונים 3 טלפונים 225779, 222758.

● האחים ישראל בע"מ מציעים דירות משוכללות למכירה 4½ חדרים בקרית משה, בגבעת שאול 3 ו־4 חדרים, בסן סימון רח' הורקניה, המשרד רח' בן יהודה 2, בנין סנסור. טל. 233588 — 221694 ירושלים.

● „האחים דיזהי" מעוניינים לקנות מגרשים בבית הכרם, בתלפיות, בבית וגן, אפשרי תמורת דירות בכל חלקי העיר. לפנות לטלפון 225779 — 222758 ירושלים, דורות ראשונים 3, ירושלים.

● דירות לוקסוס למכירה ברח' החליץ 63 של 4 ו־5 חדרים, טל. 225779 לפנות לאחים דיזהי, רח' דורות ראשונים 3, ירושלים.

● דירות של 6—5—4 חדרים ברח' הרב עוזיאל בבנין טרסות, לפנות ל„אחים דיזהי", רח' דורות ראשונים 3, ירושלים. טלפון: 02—225779.

● בצפון תלפיות רח' מרדכי כב־פ' דירות של 7—6—5—4—3 חדרים וגם פנטהאוס. לפנות ל„אחים דיזהי", דורות ראשון 3, ירושלים, טל. 02—225779.

הצעות עבודה

● דרושה אשה לעבודות בית. ל־פעמיים בשבוע. טלפון 522725.

● דרושה עוזרת לטיפול בתינוק ועבודות בית. בבית וגן להתקשר 534320 — אחה"צ בלבד.

● דרושה כמטפלת להזיבה — שבה יכים בסנהדריה — הבורה־בה. טלפון 271382.

● לחברת ביטוח דרושה פקידה כתבנית־מנוסה. רצוי בעלת ידיעת באנגלית. טלפון 227131 — לבוקר.

● כמטפלת 6 שבוע טל. 283108 משעה 16.00.

● דרושה עוזרת בית ל־4 שעות ב־2—10, בגבעה הצרפתית. טל. 222490.

● דרושה מטפלת בבית וגן כ־222540 טלפון 13.00—8.00.

● מטפלת מנוסה מעוניינת לטפל בביתה, בקרית יובל טלפון — 03־239467.

מכוניות

● בהזדמנות כרכל הכב 1970 במצב מצויין — 10.750. טלפון 67033.

● בהזדמנות כרכל הכב 1970 במצב מצויין — 10.750. טלפון 67035.

● פיאט 600, מודל 1963 במוסך, למכירה בהזדמנות. טלפון — 280733.

● ב. ס. א. 1000, 1965 טסט ורדיו. 6.500 טלפון 221306.

● פולקסוגן 1300, הגם 64 מכורה היטב, טסט לשנה טלפון — 233071.

● קורטינה שוף 1969 20.000 ל"י. טלפון 262211 בערב.

● כיל מיניני 2—1961 — 4750 ל"י טלפון 64479.

● היפרכית 1300 1970 51.000 טל. 283108 בערב.

אופנועים

● בהזדמנות קטנוע + בירה טל. 525172 אחה"צ. פרט לשבת.

מכירות

● 2 שטיחים קטנים חדשים. 3 כמ"ר כ"א לטלפון 62744 בערב פרט לשבת.

● בהזדמנות חנות למכירה/בדמ"פ + כח לכל מטרה 67535.

● מכונת כתיבה חשמלית עברית כמעט חדשה לטלפון 521472.

עסקים

● מכלת למכירה או למסירה פרנסה מובטחת טלפון 63736 — 37365 פרט בשבת.

הלוואות

● 18%—20% ריבית תקבל בערבות בנקאיות ומוסדות ציבור מוכרים. לפנות ל„אוצר להשקעות", טל. 02—286355 בשעה 10.00—12.00 לפנה"צ ו־5.00—7.00 אחר הצהרים. ירושלים.

בתי־כנסת

● בימים הנוראים הבעל"ט, תתקיימנה תפילות בבית הכנסת אשר בישיבת תורת חיים בעיר העתיקה — מנין לוחמי ירושלים. לפני התיבה יעבור בעל התפילה מר אליעזר לנדור. אמירת הסליחות במוצש"ק בשעה 9.00 בערב.

רהיטים

● רהיטי יבוא מהולנד, צרפת ו־איטליה במחיר היבואן. „לורי" יפו 153, ליד בנק לאומי — ירושלים טלפון 531802, 35032.

שירותים

● חבר ועד הבית! הכן לקראת החורף את מיתקן ההסקה שלך. טיפול יסודי ואחזקה כוללת. טל. 225850 ירושלים.

● „שרותי דור", שרות להפצת מידע לדיור ורכב. דרושים דחוף דירות, חנויות, חדרים ומשרדים, קניה, מכירה, השכרה, שכ"ח מרוצה. להרשמה לפנות „לשרותי דור", רח' יפו 31, טל. 225808, ירושלים. ללא דמי תיווך.

● למוד לנהוג בביה"ס לנהיגה „קדימה". לימוד נהיגה בכל סוגי המכוניות. טל. 234996 רח' אבן ישראל 8, הסימטה ליד קולנוע עדן. סניף קרית יובל, רח' ארנונאי 3. ירושלים.

● „פרחי בית הגן", פרחים, צמחים ומתנות שונות, רח' בית הגן 30, טלפון 534000. ירושלים.

● שרותי מור!!! גבירתי נכנסת לדירה חדשה? תני לשרותי מור לדאוג לנקיון דירתך. אנו נבצע עבורך נקיון יסודי של ביתך, חלונות, שמשות, אמבטיות, קרמיקה, רצפות חרסינה וכו'. ליטוש והברקת מרצפות בפוליש פוליאסטר, עבודה באחריות ובאמצעות מכונות חדישות. יעוץ חינם. טל. 232008 — 223731, ירושלים.

הלוח החדש חיפה

פרטים הרשמה: המחלקה לתרבות, רח' י. ל. פרץ 20, טל. 662044.

מכוניות

● למחיר החלטה — ווקסהול ספורטיבית 1966 + רדיו, מטייס 89702.

● ב.מ.וו. 2002 + 69 תוספות ביום ו' בלבד מ־18.00—21.00 — 522754 במשך השבוע — 03־622241—74.

● סנדר סוסיתא 1971, יד ראשונה מצב מצויין טסט לשנה 50.000 ק"מ. 718092.

דירות למכירה

● 3 חדרים ברחוב עקיבא, דואר. 531549 לא בשבת.

דירות להשכרה

● להשכיר דירה חדשה, ברחוב רזיאל חיפה. טלפון, גז, אנטנה לטלויזיה. לפנות טל. 663595 — 254235 16.00—20.00 אחרי שעה 18.00.

רהיטים

● בהזדמנות פינת אוכל דהרי"טית, משפ' ויצמן, שבטי ישראל 34/8, קרית חיים בין 6—8.

ביקוש עבודה

● מנהל חשבונות מנוסה מעוניין בעבודת הנהלת חשבונות בקראפרטיב או במשק באזור חיפה והצפון, טל. 529361, חיפה.

כלי נגינה

● שוק תקליטים במבחר ענק החל מ־11 לירות. אבילאה, הנביאים 6.

● דרושים פסנתרים ואקורדיונים עד 80 בסים — משומשים בכל מצב. טלפון 644393.

● פסנתר גרבני משומש. במצב טוב. 2.700 טלפון 225860 בערב.

אספות והרצאות

עיריית חיפה — „משעף"

● מועדון הפנסיונרים קרית־חיים, במוצ"ש ב־6.30 ירצה שאול שרון על מדבר יהודה בלווי שקופיות. הציבור מוזמן.

עיריית חיפה, האגף לתרבות, נוער, הסברה וספורט

מרכז לתרבות ע"ש רוטשילד

● יום שבת, 22.9.73, שעה 11.15 לפנה"צ, השופט: יעקב אזולאי ירצה על השופט והציבור בחברה הישראלית. מנחה: חיים ינקלוביץ, חבר הלשכה הגדולה של מסדר „בני ברית" בישראל.

מרכז לתרבות ע"ש אבא חושי, יורקאליה

● יום שישי, 21.9.73, שעה 21.30 מועדון ליל שבת באורה את דבורה הבקין.

● מוצ"ש, 22.9.73, שעה 20.00 במסגרת תוכנית מיקום בצילה ל־שנת הכ"ה למדינה ולמשחרור חיפה: סיפור חיפה בפי איש הר־כש: מוניה מרידור, אמנים: שושנה דמארי, שי אופיר ואפי נצר. מקהלה, להקת מחול ותזמורת הנוער הסימפונית של האגף לתרבות בעיריית חיפה בניצוחו של א. החיתי. דבר צעיר חיפאי.

מרכז לתרבות ע"ש טבנקין, רח' סבהור 54

● יום שבת, 22.9.73, שעה 11.00, ירצה הרב שמעון אונא בנושא „תשובה מהי?"

מרכז לתרבות ע"ש בגלר, קרית חיים

● מוצ"ש, 22.9.73, שעה 21.00 הופעת שלמה ארצי וחנן יובל.

קריה חיים המזרחית — בית ענבי ליבנשיץ

● יום ראשון, 23.9.73, שעה 7.00 בערב, ד"ר צפורה קיבורק תרצה על המלוכה בישראל, מקורותיה והסיבות לכינונה.

המחיר להשתלמות עם מוריץ:

● נפתחה שנת הלימודים תשל"ד, במרכז הלימוד למבוגר. הנהלת הלימוד העבריה, השכלה עם. תרבון ערב ובגרות.

מועצת פועלי חיפה
בהסתדרות קריית־ים

קבלה קהל במועצת בשעת לפועלי קריית־ים

● ביני ראשון בשעות 17.00—18.00 — עובדי מהכת, חשמל ואלקטרוניקה.

● בימי שני בשעות 17.00—18.00 — פועלי בניין.

● בימי שני בשעה 17.00—18.00 — פקידים, מינהל ושירותים.

● בימי שלישי בשעות 17.00—18.00 — פועלים חקלאיים.

● בימי רביעי בשעות 17.00—18.30 — מבטחים.

כ"כ בתקיימת קבלת קהל סדירה במרכז כל השבוע בכל המש־רים של ועדת המועצה לפועלי קריית־ים.

בספורט:

● ביום שבת 15.9.73 בשעה 15.00, תגבה קבוצת הפועל קריית־ים את בגרגנה במשחק בגביע המדינה עם קבוצת הפועל עכו בליגה א'.

ראש הכוכבה המקומית קריית־ים החבר בניין אפרת ומזכיר מועצת השבה לפועלי קריית־ים הר הבר בביקר שבל הפעילים בגביעים לשתי הקבוצות. לרגל אירוע הגבי זה. היה במשחק קהל רב.

● ההסתדרות „בבטחים" — מוסד לביטוח סוציאלי — מודה חיפה, נפתחה קבלת קהל בבית ההסתדרות רח' ה. סולד 15, קריית־ים. קבלת הקהל מתקיימת מדי יום רביעי בשבוע, בשעות 17.00—19.00. בציג בבטחים יקבל קהל בחדר מס' 3.

חוגים בבית ההסתדרות

● בימי ראשון בשעות 17.00—20.00 — קורס הנהלת חשבונות.

● בימי ראשון בשעות 17.00—20.30 — חוג לשומרי משקל.

● בימי שלישי בשעות 17.00—20.30 — אנגלית למתקדמים.

● בימי רביעי בשעות 17.00—20.00 — קורס הנהלת חשבונות.

● בימי רביעי בשעות 19.00—20.30 — חוג לריקודי עמים בבית ההרבות רח' א. כהן.

בנוף הפועל קריית־ים

בניר הי

● ביום ראשון 23.9.73 בשעה 20.00 ברעננה יתקיים משחק גביע המדינה בין הפועל קריית־ים/הפועל רעננה.

כל פעולות החברה בשיתוף עם המועצה המקומית.

הלוח החדש נתניה

● 5 חדרים ב־18 אתרי בניה בעיר, בשלבי בניה שונים עם מעלית והסקה מרכזית. „דירון־דירות" — הרצל 30 נתניה 25195—053.

מכוניות

● ב„פיאט" נתניה תמצא כל מכונית חדשה או משומשת. תנאים נוחים ביותר ואשראים, רח' הרצל 44, טל. 23453 053.

דירות למכירה

● מודל בונה נתניה בונה ל־מכירה דירות מהודרות עם כל ה־שכלולים במקומות היפים בנתניה והוד השרון. פרטים במשרד רח' הרצל 51, טלפונים 23958—053 - 28934 053.

● בנתניה „דירון־דירות" מציעים למכירה דירות לוקסוס 3, 3½ - 4.

מתוך העקרונות וקווי הפעולה של הליכוד

1. זכותו של העם היהודי לארץ ישראל אינה ניתנת לערעור והיא משולבת בזכותו של עמנו ובשאיפתו לבטחון ולשלום; יש לשלול כל הצעה שתוצאתה היא חלוקה מחדש של ארץ ישראל המערבית; יש להחיל, גם בדרך המשפט, את ריבונות המדינה על שטחי הארץ המשוחררים.

2. שאיפה וחתירה מתמדת לשלום עם המדינות הערביות. שלום, אחר מלחמות, משמעו חתימת חוזי שלום, שניתן להשיגם רק במשא-ומתן ישיר בין הצדדים. תנאי בטחון, כחלק בלתי נפרד של חוזי שלום עם מדינות ערב, קשורים, מכוח הנסיון והמשפט, בקיום שליטתנו במרחבים אשר שימשו לאויבינו בסיסי התוקפנות.

3. להתנחלות יהודית, בקנה מידה רחב, בחבלי יהודה, שומרון, ועזה, ברמת-הגולן ובסיני, לרבות הקמת קריות יהודיות בכל האזורים האלה, ערים ונמלים עמוקי מים בצפון סיני ולחוף ים-סוף — נודעת חשיבות עליונה. למפעל ההתנחלות הלאומי הזה, יש להעניק עדיפות ודחיפות בתכניות הפיתוח של המדינה.

4. א. בארץ ישראל יקויים שיווי זכויות מלא לכל אזרחיה ולכל תושביה ללא הבדל מוצא, גזע, לאום, דת, מין ועדה.
ב. תושב ארץ ישראל, ללא הבדל גזע, לאום והדת אשר יבקש את הענקת אזרחותה של המדינה ויתחייב בנאמנות לה — יקבלנה; יעדיף את אזרחותו הקודמת, ישמור עליה; המדינה לא תכפה את אזרחותה על איש מתושבי הארץ.

* הסעיפים מתוך הפרק המדיני הדנים בשילוב ואיחוד כלכלי של שטחי ארץ ישראל ובפתרון בעיית הפליטים — יתפרסמו בהמשך.
* בשבוע הבא — הפרק החברתי מתוך העקרונות וקווי הפעולה של הליכוד.

הצבע חל טעמ

הליכוד

גח"ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

אוניברסיטת הנגב

מודיעה

על פתיחת מכינות ערב לבחינות המיון במדעי הטכנולוגיה במועד אוגוסט 1974

המכינה נפתחת בראשית נובמבר 1973 ומסתיימת ב־31.7.74.

מקצועות הלימוד:

מתימטיקה ופיסיקה

4 שעות שבועיות בכל מקצוע

הלימודים יתקיימו פעמיים בשבוע בין השעות 17.00—21.00

דמי הרשמה — 25 ל"י.

הערה: המכינה מיועדת לבעלי תעודת בגרות הומנית, ריאלית ואחרות.

ההרשמה מתחילה ב־1.10.73 ומסתיימת ב־15.10.73

פרטים והרשמה במשרד המכינה, בבית־יציב, באר־שבע. טל. 057—2354.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללימודי חוץ חיפה.

מודיע על המשך ההרשמה לקורסי שפות לתשל"ד

1. אנגלית בסיסית לפי שיטה קולית מתוכנתת ENGLISH 900 ברמות מתחילים, בינונים ומתקדמים.
2. אנגלית למתחילים שלב א' ושלב ב'.
3. אנגלית להשכלה גבוהה (הכנה לבחינות כניסה למוסדות להשכלה גבוהה).
4. אנגלית למזכירות.
5. אנגלית מסחרית.
6. אנגלית לרמה בינונית, תוך שימת דגש על שיחה.
7. אנגלית מתוקנת לשיחה.
8. אנגלית טכנית.
9. תרגום עברי אנגלי.
10. רוסית מדעית.
11. צרפתית למתחילים.
12. צרפתית מדעית וטכנית.
13. גרמנית למתחילים.
14. גרמנית טכנית.

בדבר פרטים נוספים נא לפנות למדור ללימודי חוץ, ת. ד. 4959 חיפה, טלפון 667818, 661151.

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה להקלאות ברחובות

הודעה בדבר יעוץ לתלמידים

לקראת שנה"ל תשל"ד יערכו בפקולטה להקלאות ימי יעוץ לתלמידים, לשם בחירת מקצועות הלימוד ואישור התכניה לסמסטר החורף תשל"ד. כל תלמיד חייב להופיע.

היעוץ יערך במועדים הבאים:

1.10.73 — בשעה 09.00, באמפיתיאטרון ע"ש אריזביק — למסיימי שנה א'.

2.10.73 — במשך כל היום, למסיימי שנה ב', אצל יועצי המסלולים.

3.10.73 — במשך כל היום, למסיימי שנה ב', אצל יועצי המסלולים.

4.10.73 — לתלמידי שלש הקבוצות הנ"ל שלא הופיעו במועדים שנקבעו, בסיבות מוצדקות.

רשימת המסלולים, היועצים ותכנית הלימודים נשלחה לבתי התלמידים.

השתתפות בימי העיון תקל על התלמידים בהכנת תכניותיהם ותבטיח את השתתפותם בקורסים שבמספר המקומות בהם מוגבל.

קופת חולים מחוז חיפה

תורנויות לילה בקופת-חולים במחוז חיפה

א. שעות התורנות במרפאות: קרית חיים מזרחית:
1. בלילות, לרבות לילות שבת ולילות חג מ־9 בערב עד 12 בחצות.
2. מ־12 בחצות עד 7 בבוקר במגן דוד אדום, טלפון 101 ובבפרץ חיפה, טלפון 713232, ראה סעיף 8.
3. בימי שישי ובערבי חג מ־4 עד 5 אחה"צ.
4. בשבתות ובחגים מ־9 עד 11 לפנה"צ ומ־4—5 אחה"צ.

ב. תחנות התורנות
1. מרפאת פריטבן, רחוב פריטבן 4, טלפון 62195 לחברים מהסניפים: פריטבן, אחוזה, שדרות אבא חושי, נווה דוד, גליקה, בת גלים, הדר הכרמל, הליכה, וקבוץ גלויות.
2. מרפאת קרית אליעזר, רחוב צה"ל, טלפון 535226 לחברים מהסניפים: קרית אליעזר, שכונת פרופלדר א' 3 טלפון 222123 לחברים מהסניפים: נווה שאנן, ילדים ברנר, גלברג, ורבית דבה.
5. מרפאת קרית חיים מזרחית, טלפון 721331 לחברים מהסניפים: קרית אליהו, בת גלים, עין הים, מחנה דוד וקרית שפרינצק.
3. מרפאת רס בכרמל הכרמל, רחוב אלתנן, טלפון 86868, לחברים מהסניפים: כרמל — אחוזה, רס — כרמל הכרמל, הכרמל הצרפתי ודומיה.
4. מרפאת נווה שאנן גלברג, חיפה, שיכון צירוני, קרית ביאליק, קרית מוצקין, קרית בנימין וצור שלום.
6. מרפאת קרית ים א', שדרות ורבורג, טלפון 721553, לחברים מהסניפים: קרית ים א', קרית ים ב', קרית ים רסקו וקרית חיים מערבית.
7. מרפאת עתיאל — קרית אתא, טלפון 722384 לחברים מהסניפים: עתיאל, בן עמי, פינסקר, קרית בנימין, קרית בנימין ושיכון התימנים.

8. תורנויות לילה מ־12 בחצות עד 7 בבוקר:
א. בתחנת מגן דוד אדום של עירית חיפה, פרס למפרץ, החברים הגרים בשטח קופה המשתייכים למרפאות הכרמל בסעיפים 1, 2, 3, 4
ב. במפרץ חיפה, סקסי ביאליק, טל 713232, לחברים הגרים במפרץ חיפה המשתייכים למרפאות הכפריות בסעיפים 5, 6.
ג. בכל יתר המרפאות בי מחוז חיפה קיימים סדרי תורנות קבועים בהתאם לבודעות בלוחות המודעות במרפאות ובארגוני התורנות.

ד. תורנות מעבדה:
במעבדה המחוזית, שדרות ארלוזורוב 54, טלפון 532107 לחברים בכל סניפי המחוז.

ה. תורנות למקרים דחופים בשבתות ובחגים, כירורגיים לפנה"צ.

שעות תורנות: בימי שישי ובערבי חג מ־4 עד 5.30 אחה"צ. בימי שבת וחג מ־9 עד 11.30 במחלקה הכירורגית רח' אבן סינא 8.

קופת-חולים של ההסתדרות הכללית · מחוז תל-אביב · לוח התורנויות

א. תורנויות לילה
מתקיימות ערב ערב, כולל שבת וחג, בשעות 8 בערב עד 12 בלילה (פרט להדר־יוסף מ־8—11) במרפאות דלהלן:

1. מרפאת אילון התורנות מנוהלת באורח זמני החברים מסניפי: אילון, יד אליהו, רמתיון, עממי ג' ורמת־ישראל. יפנו למגן טל' 101.
על חידוש התורנות נודיע ...
2. מרפאת התקוה בי רחוב דב פינת רח' ברכיהו, טלפון 31122 — לחברים מסניפי: התקוה א' וב', נשקה, כפר שלום וחלק הקרוב לידי־אליהו.
4. מרפאת נוה שאנן
3. מרפאת הדר יוסף רחוב קהילת ורשה מספר 10—12, טלפון 778095 בשעות 8.00 עד 11.00 בלילה לחברים בסניפים: הדר יוסף, נוה שרת, צהלה, רמת החייל, תל־ברוך וכן לחברים מהשכונות הקרובות לסניפים.
רחוב יסוד המעלה 61 פינת לבינסקי טל. 33483 לחברים מסניפי: נוה־שאנן, ושינגטון ופלורנטין.
5. מרפאת קטוביץ, רח' ועידת קטוביץ 36 פינת יהודה המכבי טל. 444404 — לחברים מסניפי: קטוביץ, לכינבוביץ' ותל־אביב. שייך מוגש חלק מבארי — לפי רצון החברים. היכולים לפנות לקטוביץ או תל נורדוי — לפי בחירתם.
6. מרפאת תל נורדוי, רח' רש"י 1 פינת מנדלי 21, טלפון 242323 — לחברים מסניפי: תל־נורדוי, אחדות, ... , בנמל, ...
7. מרפאת קרית שלום, רחוב רשפנסקי 12, טלפון 822715 לחברים מסניפי קרית־שלום והסביבה.

הערה:
א. אחרי השעה 12.00 בלילה ועד שעה 7 בבוקר מתקיימת תורנות במגן דוד אדום רחוב מזאה 13 טלפון 101.

ב. החברים מסניפי: מנדלברג, בר, אור, אליעזר, שבזי, יונה הנביא ומנשה — הזקוקים לרופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר, יפנו למגן דוד אדום, רח' מזאה 13, טלפון 101.
ב. תורנויות ערב שבת בימי שישי משעה 2 אחה"צ עד 8 בערב מתקיימות תורנות במגן דוד אדום רחוב מזאה 13, טלפון 101.
ג. בית מרקחת
במרפאת מנדלברג — רח' אלנבי 75, טלפון 614467 בין השעות 2.30 — 9.00 אחה"צ
2. בית מרקחת
ברוך ומנחם 42, טלפון 289221, בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ.
3. מעבדה
בזמנהוף בין 4—5 אחה"צ.
ג. תורנויות שבת וחג
1. מתקיימות בין השעות 9.00 — 11.00 לפנה"צ במרפאות: בלבית התקוה, א' שדרות ושינגטון 20, הדר יוסף, יד אליהו, נוה הנביא, כפר שלום, מנדלברג — רחוב אלנבי 75, טלפון 614467, נוה שאנן, קרית שלום, רמת החייל, קטוביץ, רמת אביב ותל נורדוי.
משעה 1.00 בצהריים עד 8.00 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום רחוב מזאה 13, טלפון 101.
2. רופאים מקצועיים — לכל סניפי המחוז.
במרפאת מנדלברג, רחוב אלנבי 75, טלפון 614467.
א. רופאי א. א. ג. ורופא עיניים בין השעות 9.30 — 11.30 לפנה"צ.
ב. כירורג בין השעות 9.00 — 12.00 לפנה"צ.
3. תורנות מעבדה לכל סניפי המחוז
בזמנהוף רח' זמנהוף 34, טלפון 284242, בשעות 9—11 לפנה"צ, 4—5 אחר הצהרים.
בית מרקחת מחוזי
במרפאת מנדלברג רחוב אלנבי 75, בין השעות 9.30 — 12.00 לפנה"צ, 4.00 — 5.00 אחה"צ.
הערה:
ב. בית המרקחת מנדלברג, רח' אלנבי 75 פתוח בימי א' ה' מ־8 בבוקר עד 7 בערב ללא הפסקה.

הודעה בדבר מכירה פומבית של מטלטלין

תיק פש' 2414/73 ע"ד בה/24227/73 ואחרים

ביום 1.10.73 בשעה 15.15 יוצאו למכירה פומבית המטלטלין המתוארים להלן על החייב בוקרמטש בע"מ לבית הוב בהתאם לפרוט בתיקים המגיע לזוכאים גרשוני סלכה ואחרים באתר המטלטלין:
מכונות המטבח
מכירים
המערי גלב למצרכים
המטלטלין
המכירה תתקיים בבית החרושת בוקרמטש בע"מ אזור התעשיה נצרת עילית.
כל המעוניין בכך יוכל לבדוק את המטלטלין העומדים למכירה כאמור באמצעות:
יהד כהן
מזכיר ראשי
בית משפט מחוזי נצרת עילית.

משרד העבודה

אגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית

לאגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית

דרושים

מדריכים מקצועיים

1. למסגרות מבנים
2. למכונאות גנרטורים
בחיפה

המסגרות מבנים — למרכזים להכשרה באשדוד ובאשקלון

על המעוניינים לפנות לסניפי משרד העבודה

- בחיפה: דרך העצמאות 82, טל. 666141, 04, למר בנימין טריבר
- בירושלים: מגרש הרוסים, טלפון 224141, 02, למר שמואל הורב.

הלוח החדש דבר

דרושה מטפלת

בעלת נסיון הבלבנה לילד בן שנתיים וחצי (גם לינה). טלפונים: 415342 או 223842.

דרושים מחלקי עתונים

עם קטנוע או הולך בשעות הבוקר המוקדמות. המעונינים לפנות למחלקה בדבר: רמת־גן, ביאליק 51, טל. 720520—721368.

להגנת עין ממפגע שמש
מכוני ...
בכל זוג ... המתאימות לנהיגה ולבית
בע"מ
רח' יהודה הלוי 77, תל־אביב
בשעות 8.00 — 16.00

לרגל הופעת ספר הזכרון
"יד לידיניץ"
יתקיים כנס של יוצאי ידיניץ — בסרביה
ביום ראשון 23 בספטמבר ב"בית הכליף", רחוב וייצמן 30 (פינת רחוב ארלוזורוב — ליד "בית לייסיק") בתל־אביב.
פגישת רעים וקבלת הספר — שעה 4 אחה"צ.
פתיחת הכנס — שעה 7 בערב.

להגברת התפוקה

דרוש תמיד

אקליפס

להשיג בכל החנויות לציוד מכני
קטלוגים ופרטים לכל דורש
ח. פרלין בע"מ
סוכנים בלעדיים
ת.ד. 387 טל. 623042 ת"א

פרסום לאור

הודעות לציבור

משרד הבטחון — יחידת המכירות

ניתנת בזה הודעה לציבור כי פתיחה מכרזים מס. 80/73/9, 81/73/9, 82/73/9, 83/73/9, 84/73/9, 86/73/9, 87/73/9 נדחה מיום 20.9.73 ליום 24.9.73 עקב שביתת התחבורה.

הצעות יש להגיש עד יום 24.9.73 שעה 08.30.

הלוח החדש דבר

למוסד הסתדרותי גדול בצפון תל־אביב

דרושים:

1. מנהל תיקיון
2. עובדי תיקיון

בדבר פרטים נא לפנות בכתב לת. ד. 16193, תל־אביב, או לה' למדן, טלפ' 245311.

נהג בעל ותק

בעל מכונית פולקסווגן מסחרית

מעונין בהצעות עבודה באזור השרון והמרכז

אפשר גם בשעות הלילה. טל. 1560 ...

לבית חולים השרון

דרוש חשמלאי אחזקה

דרושה מזכירה

לכבון הדסה לייעוץ בירושלים
בעלת השכלה תיכונית
שעות העבודה מ־8.00 עד 15.00
ידיעת הדפסה עברית, הכרחית
לפנות ת. ד. 1406 ירושלים, טל. 02-222151

דרוש מנהל פרדס

בשטח של 600 דונם בערך בסביבות באר־טוביה.

בהצעות לפנות להדרי תידר בע"מ רח' עמינדב 17 תל־אביב, בכל יום ראשון משעה 10.00 עד 15.00 ובימי רביעי משעה 8.00 — עד 15.00, טלפון 35054־3.

שה"ם

שירות התעסוקה

המרכז לתעסוקת אקדמאים

מכרז פומבי מס' 15/73

תואר המשרה:

רכז תעסוקת אקדמאים ישראליים השוהים באירופה

דרגת המוצעת: ג'—ב' מח"ר

מקום העבודה: המרכז לתעסוקת אקדמאים — לשכה ראשית, ירושלים.

תיאור התפקיד: הכנת חומר הדרכה ומידע בתחום התעסוקה: הכנת סקירות על היצע וביקוש ודו"חות סטטיסטיים שונים. טיפול במציאת תעסוקה לאקדמאים: קיום קשר עם ארגוני הסטודנטים באירופה וסיפוק הצרכים הניתנים להם ע"י המרכז לתעסוקת אקדמאים; טיפול בתיקיה ובכרטסת של האקדמאים והסטודנטים הישראלים השוהים באירופה.

דרישות התפקיד: השכלה אקדמאית, רצוי במדעי החברה. תואר בי א' ונסיון של 4—6 שנים או תואר מ' א' ונסיון של 2—4 שנים בעבודה מינהלית-ארגונית. ידיעת השפה העברית והאנגלית (רצויה ידיעת שפות נוספות). כושר הבעה בכתב ובע"פ.

במשרה מועסק עובד ארעי.

על המעוניינים במשרה הנ"ל למלא טופס בקשה למשרה פניה מדף 1061 (אפשר לקבלם בכל בית-דואר), לצרף תעודה על השכלה או העתק מאושר ממנה ולהעבירם למשרד הראשי של שירות התעסוקה למדור המנגנון, הקריה, בנין 2, ירושלים, עד ליום 4.10.73.

רשות הגנים הלאומיים

הודעה למבקרים בחגים

בחורשת-טל

כל מקומות הלינה בחניון (בונגלוס) ובמאהל כבר הוזמנו לכל תקופת החגים.

לא תותר כניסה למי שלא הזמין מקום מראש.

שטח הפארק עצמו יהיה פתוח לקהל בשעות היום במשך כל תקופת החגים.

האחרון והגדול שבארועי הכ"ה

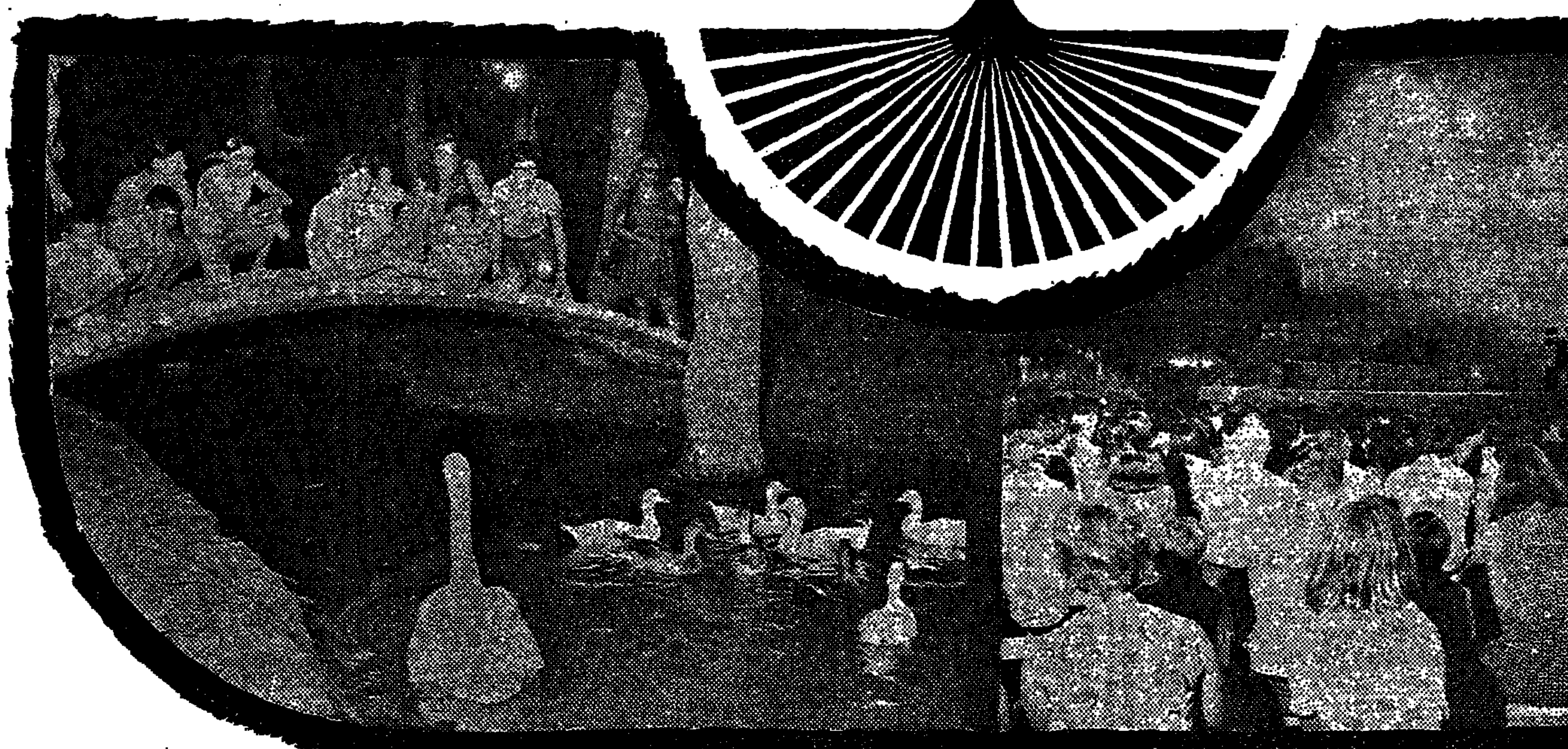

חושו אחים חושו, קחו את המשפחה, את החברים ובואו לראות וליהנות בתערוכת המאה. כל ערב חוויה; בתערוכה זו בה אינכם צופים בלבד אלא משתתפים ממש.

„מתיב החלומות" של המתיישבים הראשונים, חצר המושבה, האוהל ומחרשת הברזל. דפוס עתיק בו תוכל לקבל למזכרת את עתון „חבצלת", פינת חי לילדים, היקב מראשון-לציון בו היין מחולק חינם, תמונה למזכרת ליד הצריף של דגניה. צעד בזהירות על אדמת הלס המבוקעת בביתן „משממה לפריחה", בביתן המים, באר ראשונה מול המוביל הארצי. חידושי המשק של היום ומחר.

מפה צבעונית של התערוכה ותוכנה למכירה בקופות ובשטח התערוכה.

חוש והזדרז — עד שתאמר נלך כבר יהיה מאוחר.

סולימאן הגדול יכבד אותך בפינג׳אן קפה, מסביב למדורה בנוסח הפלמ״ח. שוק פרחים ססגוני, האגם מלא דגים, שכור חכה ותפוס לך דג.

ב„יד-היוצר" הזדמנויות נדירות לרכוש בזול דברי אומנות ומלאכת מחשבת של יוצרים בהתיישבות.

ערב ערב חזיון קול ואור „חומה ומגדל" על הדשא ליד האגם. באמפיתיאטרון — כל ערב מופעים המועברים למסך טלוויזיה ענק המוצב בחניון קק״ל.

לפי בקשת מנהלי בתי-ספר, מורים ומחנכים התערוכה תפתח בשעות הבוקר לביקור קבוצות מאורגנות של תלמידים, בימים: ראשון 30.9, שני 1.10, שלישי 2.10. לתאום הביקור וקניית כרטיסים נא לפנות טלפונית 774131.

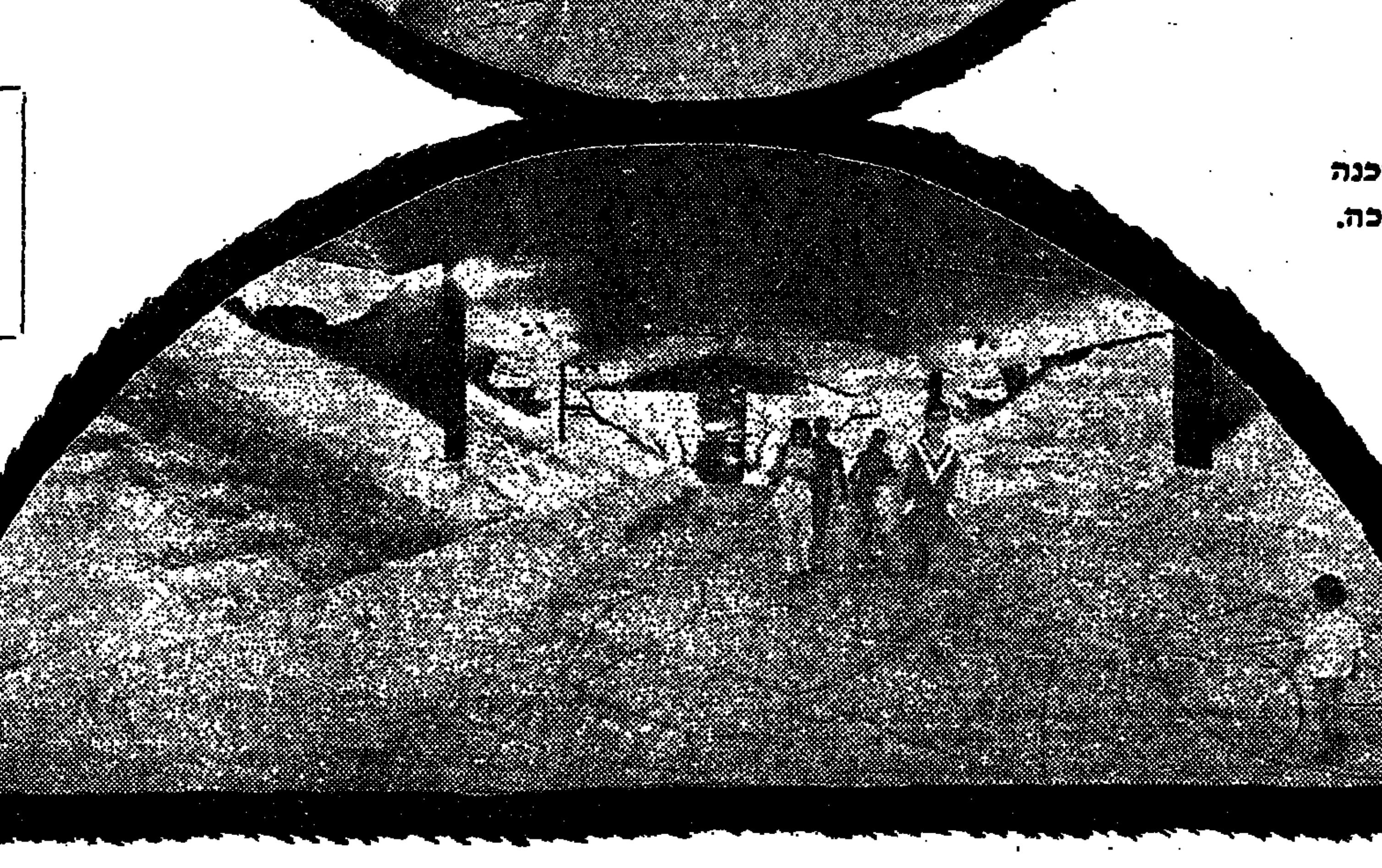

על תערוכה זו אל תוותר - עוד 9 ימים לנעילת התערוכה.

תערוכת 100 שנות התיישבות

התערוכה שתבקר בה יותר מפעם אחת.

גני התערוכה, יריד המזרח, מ-12.9 עד 3.10 • התערוכה פתוחה: ימים א׳-ה׳ 16.00 עד 23.00, מוצ״ש עד חצות

12 שעות של שיבושים חמורים, של אנדרלמוסיה ושל נזק כספי עצום

השביתה הפתאומית של התחבורה הפתיעה אנשים ומקומות עבודה רבים; עשרות אלפים איחרו או נעדרו מעבודתם ומהלימודים; הנפגעת העיקרית – העיר ת"א

מאת כותבי „דבר"

בכין כל הערים הגדולות, תל־אביב היא שנפגעה ביותר על ידי שביתת הקואופרטיבים לתחבורה „דן" ו„אגד". לא רק סבל רב נגרם לתושביה שנשארו פתאום ללא אמצעי תחבורה, אלא גם נזקים למפעלים, מוסדות ומשרדים.

למרות השבתת התחבורה הציבורית, ש„ירדה" מהכבישים, לא היתה כל הקלה בעומס התנועה. מתברר, כי אחוז לא מבוטל מבעלי מכוניות אינם משתמשים בהם בימים כתיקונם אלא נוסעים לעבודה באוטובוסים. אתמול הם שינו ממנהגם — יצאו לכבישים במכוניותיהם, ואכבם — תוספת זו של כלי הרכב הורגשה היטב. תנאי התנועה הכבושית היו אף קשים יותר מן הרגיל וקצב התקדמותם של כלי הרכב הזכיר את איום לפני שנה, כאשר הגשם, הפסקות זרם החשמל והשיבושים בפעולת הרמזורים שיתקו כליל את התנועה בעיר.

שביתת התחבורה הפתיעה את העיר כשהיא בלתי מאורגנת לה־לוכין. למרות קריאתו של שר התחבורה לבעלי משאיות להתייצב לשירות הסעת הציבור מספרן היה כמעט אפסי והן לא תרמו תרומה משמעותית להקלת המצב. בעלי רכב פרטי אספו נוסעים, על פי רוב רק בשכונות מגורים. אך כמעט אף מכונית פרטית לא עצרה ליד תחנות האוטובוסים שם המתינו משעות הבוקר המון אנשים מיואשים, שלא ידעו כיצד יגיעו לעבודתם. מוניות „בהספר" כלהמוניות סריות ובמספר מקומות אף היו תיגרות קלות בין המתחרים הרבים על המקומות הספורים. מן המשטרה נמסר, כי לא הוגשו תלונות על הפקעות מחירים אף עם זאת מספרים רבים, כי שילמו „מחיר שבת" בעד הסעה ב„שירות" מתחנה מרכזית לכיכר דיזנגוף — לירה אחת. „מחיר שבת" הנהג אתמול בקו תל־אביב—ירושלים.

אחת העובדות בעיריית תל־אביב המתגוררת ביפו סיפרה, כי הנסיעה שלוש שעות, בשמש, עד שהשיגה מקום ב„שירות" שהסיעה אותה עד לרחוב בן־יהודה ומשם המשיכה כבר ברגל עד לכיכר מלכי ישראל. אנשים אחרים, שהאמינו בכשרם, העדיפו הליכה ברגל ובשעות הבוקר נראו רבים צועדים ברחובות העיר. התוצאה הכללית היתה איחורים רציניים בכל מקומות העבודה. האיחורים היו גם בבתי ספר. אם כי אגף החינוך של העירייה סיכם עם חברת „דן" כי כל הילדים הנוסעים באוטובוסים מיוחדים לבתי הספר וגני ילדים, ייאספו כרגיל בתחנות האיסוף ומשם יוסעו למוסדות החינוך שלהם.

הבנייה שותקה

ענף הבנייה בעיר שותק כמעט כליל עקב אי הופעתם של פועלים, בעיקר מהשטחים. בשוק הכרמל, השוקק קונים בסוף השבוע, ערכו קניות אנשים בודדים בלבד. בבתי משפט לא התייצבו נאשמים למשפטים וכן נעדרו עדים רבים. חנויות רבות נפתחו באיחור.

המשטרה גייסה אתמול כוחות רבים ואף מסוק המשטרה ריחף מעל העיר, איתר פקקי תנועה והזעיק שוטרי תנועה למקומות בהם היתה דרושה עזרתם בהכוונת התנועה. המשטרה אף הגבירה את הסיורים ברחובות העיר כדי למנוע גניבת כלי רכב, נוכח האפשרות שעבריינות מסוג זה עלולה לגבור על ידי הצטרפות „הובבים", מחפשי פתרונות הסעה, בלית ברירה, אחרת.

שיבושים גדולים נגרמו לעבודת בתי החולים. מאות עובדים שהיו צריכים להגיע למשמרת הראשונה של עבודתם (אתמול בבוקר) ובמיוחד אלה הגרים מחוץ לתל־אביב או בשכונותיה המרוחקות, גרמו לכך שעובדי הלילה נאלצו לעבוד עד שעה מאוחרת יותר.

מספר מנהלי בתי־חולים הציעו — בעקבות השיבושים שהיו אתמול בתחבורה — לארגן תחבורה מיוחדת כדי למנוע להבא הישנות הדברים.

אנדרלמוסיה בירושלים

בכבישי ירושלים שררה במשך כל שעות היום אנדרלמוסיה. בצמתים הראשיים במרכז העיר ובכבישים בשכונות מרוחקות יותר — כמו בדרך בית לחם ובדרך חברון — התנהלה התנועה בכבדות והשוטרים הצליחו אך בקושי להשתלט על המצב. השביתה שיבשה במידה רבה גם את העבודה במשרדי הממשלה ובבתי הספר. בעלי מכוניות פרטיות לקחו טרמפיסטים ובית החולים „הדסה" הסיע את הסגל הרפואי באמבולנסים מיוחדים.

שיבושים בחיפה

שביתת „אגד" שיבשה כמעט כליל את סדרי החיים באיזור חיפה והקריות. מרבית הפועלים שלא ידעו כלל על פרוץ השביתה, המתינו שעות רבות ליד התחנות לאוטובוסים שלא הגיעו.

תלמידים רבים, בעיקר אלה הלומדים במסגרת חטיבת הביניים והנאלצים לנסוע ממקום מגוריהם לבית הספר, איחרו וחלק מהם לא הגיע כלל. ענף הבנין בחיפה משותק כמעט כליל. אתרי הבניה בעיר נראו כביום שבת וזאת משום שהפועלים הערביים, שמביתם מתגוררים ביהודה ושומרון, לא הצליחו להגיע לעבודתם. תחנות המוניות היו עמוסות ואין כמעט להשיג מונית בעיר. רבים מנהגי מוניות ניצלו את השביתה ושוב לא היו מוכנים לנסוע בנסיעת־שירות אלא בנסיעות מיוחדות בלבד.

בצדי הדרכים נראו מאות תושבים העומדים ומנסים לעצור טרמפים.

במפעלי „כור" במפרץ נמסר על הופעה של 90 אחוז מן הפועלים בשעתיים הראשונות של יום העבודה. שעה אחרי התחלת משמרת הבוקר חסרו בחלק־ציקה 180 מכלל 600 העובדים. אך כעבור שעה נתברר כי רק 10 אחוזים מן העובדים לא הגיעו לעבודה. בפניציה אירגנה ההנהלה עוד בשעות הלילה הסעה מיוחדת לפועלים חיוניים. הנהלת בתי הזיקוק מסרה על הופעה מלאה של כלל העובדים.

קשיים נגרמו במפעלים קטנים יותר במפרץ שאין להם הסעה מאורגנת. בחלקם התחילה העבודה באיחור של שעה או שעתיים. מנמל חיפה נמסר כי לא היה מחסור בפועלים. חלק מהפועלים הגיעו לעבודתם בגמל ברגל.

בבאר־שבע — תחבורה עירונית — כתיקנה

התחבורה העירונית בבאר־שבע פעלה אתמול בבוקר כתיקנה, מאחר ואינה קשורה לקואופרטיבים שהשביתו את התחבורה בכל הארץ. אך אלה מתושבי המקום שביקשו לנסוע אל מחוץ לעיר נתקלו בבעיות. בשעות הבוקר שבו לבתיהם אזרחים מן התחנה המרכזית של „אגד". הרכבת הראשונה שנסעה לתל־אביב ב־6.45 היתה בעלת תפוסה גדולה יותר. במבואות באר־שבע ובעיירות הפיתוח בדרום נראו אזרחים שעמדו בתחנות בצד הכבישים, בתקווה להשיג טרמפים.

שביתת התחבורה בפתח־תקוה נתנה את אותותיה על ידי שימוש רב יותר במוניות פרטיות ו„הוצאת־אופנים ישנים" אל רחובות העיר. גידול התנועה גרם לפקקים במרכז העיר, והיה צורך לכוון שני רמזורים לאורות צהובים כדי לאפשר תנועה תקינה. רבים מבעלי מכוניות פרטיות הסיעו פועלים למקומות עבודתם ותלמידים לבתי ספרם. העירייה לא אירגנה שום נסיעה אלטרנטיבית. היו תלונות נגד נהגי מוניות אשר ניצלו את השביתה וגבו סכומי כסף כמו נסיעה מיוחדת, אם כי באותה כנות הסיעו מספר נוסעים בבת־אחת.

נסיעות ביהודה ובמפעלי עמק הירדן

רוב הפועלים בטבריה הציבים בבתי הרוקה ובמפעלים בעמק הירדן הוסעו אתמול לעבודה במגמה באוטובוסים של „אגד", שכן על נסיעות ביהודה לא חלה השביתה. מ. כהן, מזכיר מועצת פועלי טבריה מסר לי, כי לא היו תקלות רציניות במקומות עבודה בעיר. על אף השביתה לא נעדרו תלמידים רבים מבתי הספר: הם הגיעו ברגל, ברכב פרטי ובמשאיות שעיריית טבריה העמידה לרשותם.

ללשכת המודיעין של משרד התיירות בטבריה הגיעו פניות תיירים שביקשו עזרה כדי להגיע לשדה התעופה לוד. על אף לחץ הנוסעים הוסיפה חברת „אביבי" רק שתי מוניות בקווים לתל־אביב ולחיפה.

שיבושים במפעלי התעשייה בדרום

שביתת האוטובוסים גרמה שיבושים חמורים, בעיקר למפעלי התעשייה ולקבלני הבנין באיזור הדרום, כאשר אלפי פועלים בהוצאה לא הגיעו לעבודתם בזמן. במיוחד נפגעה השביתה בעקרות־הבית בשכונות אשקלון הנוהגות לערוך קניותיהן בימי השישי בהיותו יום שוק.

בעלי טנדרים ומשאיות „סידלית" בנתניה ניצלו אתמול שביתת „אגד" וגבו מחירים מופרזים בעד נסיעות פנימיות לשכונות, לשיכון דרום שמחיר הנסיעה ב„אגד" הוא 35 אגורות, גבו בין 80 אגורות ללירה. גם מכוניות פרטיות הסיעו אנשים בתשלום.

מגיות, תושבת שכם, „לכדה" „לתפוס" טרמפ — בפעם הראשונה בחייה — בעזרת תושבת פתח־תקוה
(צילום: יריב לוין)

עובדי בתי־החולים הממשלתיים מאיימים בסנקציות ב־1 באוקטובר

מאת שמעון פינם, סופר „דבר"

הוועד הארצי של עובדי בתי החולים הממשלתיים החליט על נקיטת סנקציות ב־1 באוקטובר, אם עד ה־30 בספטמבר לא יומומשו התביעות הסוציאליות וסולולי הקידום שהובטחו למעסיקים עוד ב־1 ביולי השנה. תוכן החלטה זו הועבר לשר הבריאות ו. שם־טוב, לנציבות שירות המדינה, הסתדרות עובדי המדינה והממונה הראשי על יחסי העבודה.

בימים הקרובים תכונס ישיבת המזכירות הארצית כדי לקבוע הפעלת הסנקציות וסדריהן. בישיבה שנערכה אתמול בין נציגי עובדי בתי החולים הממשלתיים, ארגון עובדי קופ"ח ונציגי המעסיקים, פורש לאות הפגנה חבר המזכירות הארצית של הסתדרות עובדי המדינה אהרון מזרחי ואתו נציגי הוועד הארצי של עובדי בתי החולים הממשלתיים. הם הסבירו את צעדם בכך שנודע להם כי מרכז קופ"ח כבר חתם בנפרד עם ארגון עובדי קופ"ח על מספר הסכמים הנוגעים לסקטורים השונים של עובדי בתי החולים בקופ"ח לקידום עובדים, אשר בחלקם כבר בוצעו ובחלקם נמצאים בשלבי ביצוע — בעד זה טוגד את מסקנות „ועדת־פרה". הם ביקשו מנציגי מרכז קופ"ח להמציא את ההסכמים שחתמו עם עובדי בתי החולים של קופ"ח, כדי ליישמם גם על עובדי בתי החולים הממשלתיים. אך נציג מרכז קופ"ח לא נענה לפנייה, ואז עזבו השניים באופן הפגנתי את הישיבה. אז נתכנסה ישיבה של הוועד הארצי של עובדי בתי החולים הממשלתיים שהחליט על נקיטת סאנקציות.

בר־לב: יוקמו 3 ריכוזים תעשייתיים לשירות ערי־הפיתוח

על תכנית להקמת שלושה ריכוזים תעשייתיים, שישרתו את ערי הפיתוח בגליל, בעמק ובנגב, מסר אתמול שר המסחר והתעשיה ח. בר־לב, בכינוס ראשי ערי הפיתוח, שנערך מטעם מרכז השלטון המקומי במועדון „בנרבריתי" בתל־אביב.

האיזור התעשייתי בגליל המערבי יוקם בגבעת המסדרון וישרת את כל הישובים, בכמו ועד שלומי. ריכוז תעשייתי אחר יוקם ליד עפולה וישמש גם את נצרת־עילית ומגדל־העמק. בנגב יוקם מרכז לתעשיה כימית דומה לבאר־שבע.

בר־לב הטעים, כי אין כל אפשרות להיענות לתביעות של כל אחת מערי הפיתוח להקים מפעלי תעשיה אצלה. המפעלים הבאים בחשבון בערי הפיתוח חייבים להיות גדולים, מתוחכמים, חדישים, בנויים ובלתי־אקולוגיים, ולפי התחזיות יוקמו רק כ־35—40 מפעלים כאלה עד 1980. לפיכך יש הכרח להקים את הריכוזים, שישרתו כמה ערים כל אחד. ד־תושבי ערי הפיתוח יצטרכו להתרגל לנסוע לעבודה חצי שעה.

שר המסחר והתעשיה, המכהן כיו"ר ועדת השרים לפיזור האוכלוסיה, קרא להפנות כ־65—70 אחוז מהבניה הממלכתית לערי הפיתוח, לעומת 40 אחוז כיום. גם אם אין אפשרות להעביר את כל תושבי שכונות העוני בתל־אביב לערי הפיתוח, הרי יש להפנות אליהן כ־20—30 אחוז מהאמת הצעירים במרכז הארץ. יש להעביר את התמריצים, כדי למשוך תושבים במרכז הארץ, ולהעדכן אותם כדי פעם בהתאם לשינויים החלים באזורי הפיתוח.

השנה החל לבנות 11.400 יחידות־דיור ב־29 ערי הפיתוח, מתוך 28 אלף בכל הארץ. ב־4 ערי הפיתוח הגדולות (נהריה, באר־שבע ואשדוד) מקיבים 3500 דירות, וביתר הערים — 7900 יחידות דיור. לדעת השר, יש להגדיל את הבניה בערי הפיתוח הבינוניות והקטנות על חשבון ערי הפיתוח הגדולות.

בתחילת דבריו מסר השר, כי בעשור האחרון גדלה האוכלוסיה בערי הפיתוח פי שלושה. על־ידי תוספת של 220 אלף נפש, שהעלו את מספר התושבים בהן לחצי מיליון. 92 אלף נפש נתוספו כגידול פנימי, ו־128 אלף — עולים ותושבים ותיקים. הילודה בערי הפיתוח גבוהה יותר מאשר במרכז הארץ. התעשיה בערי הפיתוח גדלה ב־43 אחוז, ומפעלים אלה מבצעים 40 אחוז מהיצוא התעשייתי של המדינה. ב־3 ערי הפיתוח יש יותר מ־40 אלף תושבים, ואילו בשתי ערים יש אלפיים תושבים.

הפנייה סלקטיבית

בדבר על תכניות הפיתוח של ערי הפיתוח בשנות ה־80, אמר השר, כי יש לבסס יותר עירוני על רבבות תושבים לפתוח, ולייצור מקורות תעסוקה בגוונים, שיאפשרו רמת הכנסה גבוהה. עם זאת יהיו ערי פיתוח, שלא יוכלו למשוך עולים רבים, ואליהן יש להפנות עולים באורח סלקטיבי וכן בעלי מקצוע תושבים ותיקים.

אריה גורדאל, מנכ"ל משרד העבודה, מסר כי לפי התכנית, שעובדה על ידי המרכז להכוונה לערי פיתוח, יועברו עד שנת 1977 14.500 משפחות ממרכז הארץ לערי הפיתוח. בין השאר יועברו 7500 משפחות לשמונה ערי פיתוח טעונות טיפוח. אלף משפחות לעיר־הספר קרית־שמונה ובית־שאן ו־3000 משפחות לעיירות. בכלל אלה יהיו 3300 בעלי מקצוע נדרשים. עד כה הועברו על־ידי המרכז 3000 משפחות ממרכז הארץ.

פתח את הכינוס ראש מועצת נצרת עילית מרדכי אלון. בשם מרכז השלטון המקומי בירך א. אזור, ראש עיריית אילת.

סיכסוך עבודה בהסת' המהנדסים

ועד עובדי הוועד הפועל של ההסתדרות התכנס ביום ד' לישיבה מיוחדת והכריז על סיכסוך עבודה בהסתדרות המהנדסים.

יו"ר הוועד צבי ארצי הודיע, כי הסיכסוך הוכרז לרגל התנכלות שרירותית של מזכיר הסתדרות המהנדסים שמעון וסרמן לגבי עובדה ותיקה בהסתדרות המהנדסים עליזה גורביץ.

נמסר, שעליזה גורביץ נתקבלה בזמנו לעבודה בהסתדרות המהנדסים ע"י מכרז ועבדה במשך מספר שנים לשביעות רצונם של כל המזכירים בהסתדרות המהנדסים בעבר.

בינתיים טען וסרמן, כי הוא נתקל בקשיים עם עובדת זו ותבע לסלקה מהעבודה בהסתדרות המהנדסים. לכך לא הסכים ועד העובדים ותבע לנהוג לגבי עובדת זו בהתאם לחוקה.

וסרמן לא שעה לפניית הוועד והרשאה אותה מעבודתה. העובדת נמצאת אמנם בחודה. אך ללא תעסוקה.

יו"ר הוועד ראה בהתנהגות זו נקמנות אישית וכינס את הוועד שהחליט, כאמור, על סיכסוך עבודה במקום.

שוב נדחתה הכרעה בענין מלון אל־על במתחם עומרייה

מאת סופר „דבר" בירושלים

גורלו של מלון „אל־על" במתחם עומרייה בירושלים שוב לא הוכרע, אחרי שבישיבה ארוכה אתמול, בהשתתפות נציגי המועצה לארץ ישראל יפה שהביאו את התנגדותם, הוחלט לקיים ישיבה נוספת, מכרעת.

בישיבת הוועדה המחוזית אתמול, שלא נעדרו בה חילופי דברים חריפים בין המתדיינים, ייצג את עמדת המתנגדים פרופ' ברונו מהאוניברסיטה העברית. גם יוזמי מלון „אל־על" השתתפו בוועדה הדיונית, בראשותו של רפי לוי, היו פתוחים לעתונאים.

המדובר במלון שעומד להתנשא לגובה של 8 קומות.

אשה נהרגה

אשה שישבה במושב שליד הנהג בשעת נסיעה, נדקרה ביום ד' בערב למוות על־ידי מוטות ברזל שבלטו מתוך ג'יפ צבאי שחלף על פני המכונית בה נסעה.

ההרוגה, מסעודה קריספין בת 45, נסעה עם בעלה דוד מדימונה לירוחם. בק"מ ה־8 הבחין בעלה בג'יפ צבאי נוסע לאחור. הוא סטה הצידה, אך מוטות ברזל שבלטו מתוך הג'יפ דקרו את אשתו כאשר חדרו דרך חלון מכונית הסוסיתא שלו. (ע)

עליית המחירים השנה תסתכם ב־18 אחוז

אין מקום לביטול הסובסידיות, לפחות עד סוף שנת 1973, משום שעליית המחירים היתה גבוהה ותסתכם השנה ב־18 אחוז — אמר אתמול מנהל המכון למחקר כלכלי וחברתי בהוה"פ, יורם ברזילי, במסיבת עתונאים בת"א.

בדברו על ההתפתחויות במשק בשמונה החודשים הראשונים של 1973, אמר מנהל המכון, כי התהליך האינפלציוני הוחש. המדד עלה בתקופה זו ביותר מ־13 אחוז, על סמך נתונים אלה אפשר לקבוע, כי בכל שנת 1973 תסתכם האצה בקצב הגידול בשכר (25 אחוז בממוצע לשכיר) במחירים (18 אחוז) בעליית השכר הריאלית (6—5 אחוזים) ובתצרוכת הפרטית לנפש (8—7 אחוזים).

בחודשים אפריל־יוני הזרימה הממשלה 750 מיליון ל"י למשק, הדבר השפיע על עליית אמצעי התשלום. חלק מסכום זה מומן על ידי משיכות בבנק ישראל וחלק על ידי רכישת מטבע חוץ בבנק ישראל. כן חל גידול ניכר בגרעון המסחרי. לעומת זאת נמשכת תעסוקת־יתר. האחוז הבלתי־מועסקים מגיע ל־2.5 מכוח העבודה. שהוא שיעור נמוך ביותר בקנה מידה עולמי. עם זאת חלה ירידה בקצב הפריון.

ברזילי מסר גם, על סיכומי המכון ביחס להתפתחות המשק בשנים 1970—1972, שעמדו בסימן של צמיחה כלכלית, תעסוקה מלאה והתגברות האינפלציה. לפי ממצאים אלה, עלתה ההכנסה הפנויה הריאלית של השכירים ב־1972 ב־2.7 אחוזים לעומת עליה של 11.3 אחוזים בהכנסה הפנויה הריאלית של לא־שכירים. החסכון הפרטי גדל ב־1972 ב־39 אחוז. ועליית רמת הרווחה של שכבה גדולה באוכלוסיה השתקפה בגידול ניכר בקצב רכישת דירות. ב־1972 היו 1968 שביתות והשבתות מלאות ו־92 שביתות חלקיות. כלומר ירידה של אחוז אחד בשביתות מלאות ועליה של 61 אחוז בשביתות חלקיות.

שמואל גרינשפן, מהמכון, מסר כי מדד יוקר המחיה משקף כיום את התנודות במחירים. אך בקרוב תחל הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בסקר הוצאות משפחה ל־1974, כדי לעדכן את ה„סל" של המדד. (ע)

לאידה ויצחק גרינבוים
מזל־טוב ושפע ברכות לנשואי בתכם
יונה עם בח"ל
רחל ושלמה ביאלר

הוועדה הבין מושבית
מתכבדת להזמין את חבריה
ליום המושב
שיערך ביום שני כ"ז באלול תשל"ג, 24.9.73 בשעה 20.30
באמפיתיאטרון בגני התערוכה, ת"א.
דברי פתיחה: מנחם הכהן — הרב של תנועת המושבים
בתוכנית האמנותית תוצג התוכנית:
„איזה מין מושבניק"
המעלה בשיר, בזמר ובמחול קטעי הווי מחיי המושב.
כתב וביים: יובב כץ
ניהול מוזיקלי: עודד פנחסי
בהשתתפות:
עוזי מאירי
צמד מיתרי המושבים
להקות דרמה, מחול, זמר ופולקלור של המושבים

הסתדרות פועלי הבנין
קרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבנין ועבודות ציבוריות
הודעה
למקבלי הגמלאות מהקרן
בנוסף להודעות האישיות ששלחנו בדואר, הננו מודיעים בזה, כי התשלום החודש יוקדם, לרגל החגים, ויהיה מוכן בסניפי בנק־הפועלים ביום שני הקרוב, 24.9.73
בברכת שנה טובה
ההנהלה המרכזית

אנו מודיעים בצער רב על פטירת אשתי, אחותי, גיסתי ודודתנו היקרה
חנה (חנצה) גלר
מבלורקה לבית שרייר
הלויה תצא היום, יום ו', כ"ד אלול תשל"ג, 21.9.73 בשעה 11.00 לפנה"צ מבית הלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א — לבית העלמין בחולון
המשפחה

במלאות שנה לפטירתה של אשתי ואמי היקרה
דבורה וינהבר ז"ל
נעלה לקברה בבית העלמין בנחלת יצחק בתל־אביב ביום ראשון, כ"ו אלול תשל"ג, 23.9.73 בשעה 3.30 אחה"צ
המשפחה

במלאות שנה לפטירתו של
שמואל לחובר ז"ל
תערך אזכרה וגילוי מצבה על קברו בבית העלמין בחולון ביום ראשון, כ"ו אלול תשל"ג, 23.9.73 בשעה 3.30 אחה"צ.
נפגשים ליד השער הישן של בית העלמין.
אוטובוס מיוחד ייצא מרח' לוי יצחק פנת רח' ארלוזורוב תל־אביב בשעה 2.30
המשפחה

בית ברל
משתתף באבלו של עובדנו
החבר יעקב סטרן
במות
אחותו

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
האגוד הארצי של שחקנים ובמאים
על מותו של חברנו היקר
חיים אמיתי ז"ל
מתאבל
האגוד הארצי
של שחקנים ובמאים

למשפחת פגי (פייג) בירושלים
תנחומינו הכנים עם פטירתו של ראש משפחתנו חבר אגודתנו
יצחק פגי ז"ל
הנהלת אגודת הסכר
פרדס חנה

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
מועצת פועלי חיפה
המחלקה לתרבות ולחנוך
מתוך לוח ארועי השבוע:
בביתנו
במוצאי שבת 22.9.73 ב־8 בערב, מרתון „ביתנו" לתרבות וחברה — תהל שנה ובדימתה, הגיגות בפרוס השנה. בהשתתפות: — ד"ר אביגדור אלון, אפרים סובנוביה, יעקב יבר, יהושע ירון. דברי פתיחה — הש"ל גולציקי.
ב־8.30 בערב — התיאטרון הקאמרי מציג: — יעקובי ולידנטל. ביום ראשון 23.9.73 — ב־9 בערב. מיצדון חברתי לאקדמאים צעירים. ביום שלישי 25.9.73 — בשעה 5 אחה"צ — בכנס חברתי לעובדי בהי"ל. בקהלת ילדים — החלה הרשמה למקהלת הילדים בניצוחו של עבוס כלה. פרטים והרשמה ב„ביתנו", בשעות 5—7 אחה"צ.
„בית בשחק" — אולפן לאמנות הבמה. החלה הרשמה לשנת תשל"ד. פרטים והרשמה ב„ביתנו" בשעות 5—7 אחה"צ.
בסניפים ובשכונות
(בשיתוף המחלקה לסניפים ולשכונות)
ביום שני 21.9.73 בגן הכרמל ב„אורנים" ב־7.30 בערב — ריקודי עם לנוער.
נפתחה הרשמה לחוגים ב„בית עשת" קרית ספרינצק. פרטים והרשמה בשעות הערב. צור שלום — הרשמה לחוגי ההתעמלות בבית התרבות והדת. וחל ב־1.10.73 בשעות הערב.
במקומות עבודה
„אנו מטיילים ברגל" — בשבת 22.9.73 שפרעם — צבלון (טיול במורה). יציאה ב־9.20 מפ"ח רח' החלוץ, ב־9.35 צומת קרית אתא.
טיולי סוכות
לירושלים — בית לחם — מש צפון — חברון — ביום א' 14.10.73.
לחוף כנרת המזרחי הדרום הגולן — ביום א' 14.10.73.
לצפת עכו הצלבנית — ראש הנקרה — שיחזור „עיירת יחיעם" — המבצר — פקיעין — כרמיאל — ביום א' 14.10.73.
פרטים והרשמה בבית הפועלים, רח' החלוץ 45, חדר 104 בשעות 10—12 לפנה"צ, ו־4—6 אחה"צ. פרט לימי ו' ו־ד'.
שייט סוכות בסירות „עוגן" לילדי עובדים
בנמל חיפה, ובכפרין, בימים: 12—14—16.10.73. ההשלמה בשעות: 12—11—10 לפנה"צ. כרטיסים לילדי פועלים ועובדים במועצת פועלי חיפה. חדר 104. בשעות 10—12 לפנה"צ ו־4—6 אחה"צ. פרט לימי ו' ו־ד'.
הצגות לפועלים
באולם קולנוע „שביט"
ביום ששי 21.9.73 — חוה אלברשטיין
ביום שבת 22.9.73 — אריק איינשטיין, שלום חנוך
ביום שבת 29.9.73 — הפוס אה הגנב
באולם קולנוע „אורה"
ביום ששי 21.9.73 — „אל תקרא לי שחור"
ביום ששי 28.9.73 — בני הדוקטור
באולם התיאטרון העירוני
במוצאי שבת 22.9.73 — מסולים אחרונים
ביום שלישי 25.9.73 — מסולים אחרונים
בשבת 29.9.73 — מסולים אחרונים
ביום ראשון 30.9.73 — סאמאס קודיואיים
כרטיסים להשיג בבית הפועלים חדר 104, בימים א'—ד' בשעות 10—12 לפנה"צ ו־4—6 אחה"צ. פרט לימי ו' ו־ד'.

במלאות שנתיים לפטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר
יוסף זילברמן ז"ל
תיערך אזכרה וגלוי מצבה ליד קברו בבית העלמין בחולון ביום ראשון, כ"ו אלול תשל"ג, (23.9.73) בשעה 3.30 אחה"צ.
נפגשים ליד השער החדש
המשפחה

לגרשון זילברברג ומשפחתו
אתך באבלך במות אחיך
אביגדור זילברברג ז"ל
בית „דבר"

לחיים איזק ומשפחתו
אתך באבלך במות אחיך
מנחם איזק ז"ל
בית „דבר"

ראש משפחתנו היקר
אליהו טאובה
איננו
הלויה תצא ביום ראשון, כ"ו אלול תשל"ג, 23.9.73 בשעה 1.00 אחה"צ מבית החולים בילינסון בפתח־תקוה לבית העלמין בחולון.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.
המתאבלים:
אשתו — בתיה טאובה
בנו יפתח טאובה ומשפ'
בנו — ד"ר איתן טאובה ומשפ'
בתו — גיטה גביש ומשפ'
בתו — מאשה (מרים) לשם ומשפ'
נכדיו וכל בני המשפחה בארץ ובחו"ל

המאבק על תיקון ג'קסון

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

השבוע תתקיים, קרוב להדאי, הצבעה ראשונה על התיקון לחוק הסחר 1973. הכוונה, על שם יוזמיו בסנאט ובבית הנציגים תיקון ג'קסון—מילס—ואניק. אך מותר להניח, שקלב מכריע ראשון בהתמודדות על התיקון כבר בסתיים, וככל הנראה, ניצחו בו תומכי התיקון. זה מאבק בין שתי מערכות מורכבות, שאידיאולוגיות, עיונות, הקשפות וירידות לגבי נושאים עקרוניים במדיניות החוץ, רגשות אנושיים וגם אינטרסים חבריים משחקים בו בצירבוביה. היחס לישראל וליהודים אינו בינתק כאן אלא תפקיד צדדי.

הצעת חוק הסחר באה לאפשר לנשיא להעניק מעמד „מדינה מועדפת ביותר" (מ. מ. ב.) גם למדינות הגוש המזרחי. בניגוד לנוסח המילולי שלו, מעמד מדינה מועדפת ביותר איננו אלא השוואת התנאים הניתנים למדינה פלונית לאלה הניתנים לכל המדינות האחרות. הצעת התיקון שהניח סנאטור ג'קסון בתחילת אפריל על שולחן הסנאט איננה מונעת בהכרח מעמד מ. מ. ב. מברה"מ וגרורותיה. אך היא מתנה זאת בהנהגת חופש הגירה וביטול כל מסי הכופר. ההגירה הנשיא חייב לדווח לקונגרס כאשר מקיימת המדינה את התנאים הכלולים בתיקון. לאחר קבלת האישור להענקת ההטבות הכלכליות, חייב הנשיא לדווח לקונגרס כל חצי שנה על מילוי תקנותיו באותה מדינה. 76 סנטורים תמכו בהצעה בעת הג־שתה, מספר המצביעים על „מעמדו ויטילותו הפרלמנטרית של ג'קסון, וכן על גיוסם ומורכבותם של המתנגדים להתמיכה בתיקון. לא פחתת כשהיא מצביעה על רגישותם של הסנטורים לדיכוי החופש (התיקון לא מתייחס במפורש ליהודים) בברה"מ. בבית הנציגים הוגש התיקון על־ידי שניים: וילבור מילס, דמוקראט מארקנסאו, וצ'ארלס ואניק, דמוקראט מאוהיו. ואניק הוא תומך ותיק בעניינים יהודיים וישראליים. מילס, מהאישים רבי־ההשפעה בקונגרס, לא גילה בעבר ענין מיוחד בנושאים אלה. הוא עומד בראש אחת הועדות החשובות בבית, ועדה הקרויה „דרכים ואמצעים", אך עוסקת למעשה במדיניות המיסוי, בהוצאות כמקבלתיות בחוקי סחר ועוד. חוק הסחר הועבר לועדה זו בשלב הדיון הראשוני, אחר כך יעבור למליאת בית־הנבחרים, ובשם לועדת הכספים של הסנאט ולמליאת הסנאט.

למרות שהחלטת הועדה אינה זהה בהכרח לניסוחו הסופי של החוק, התייחסו מחייבי התיקון ומתנגדיו לדיון ברצינות רבה. הנשיא עצמו הזמין אליו את ראשי הועדה, ודן עמם בפשרה העשויה להניח את דעתו. קיסינג'ר עמד להופיע לפניה וגורמים נוספים משני המחנות הפעילו לחצים.

בתחילה נראה היה שמאמציו של הבית הלבן נושאים פרי. כמה חברי קונגרס, שתמיכתם העקרונית בנשיא ובמדיניות החוץ שלו נראתה להם חשובה יותר מהצעת התיקון, נמו לסגת מהנוסח המקורי ולחפש פשרה שתניח דעת כולם. אל אולמן, דמוקראט מאורגון וממלא מקום יו"ר הועדה הגיב השבוע על נאומו הנרגש של סנטור ג'קסון במליאת הסנאט במילים: „מתייחסים לנושא זה ברגשנות יתירה. יש למצוא פשרה שתניח את דעת כולם". תמכו בפשרה גם בעלי הברית הנאמנים ביותר של הסובייטים בארה"ב: התעשיינים הגדולים. שניים מהם קראו לחברי הועדה להפעיל השפעתם על חברי הועדה לא להצביע בעד התיקון המקורי. האחד, ארמאנד האמר נשיא חברת „אוקסידנטל פטרוליום", אמר שהוא בטוח שצפויה ליבראליזציה ביחס השלטונות הסובייטים לחופש הביטוי וההגירה. האחר דונאלד קנדאל נשיא חברת המשקאות „פפסי קולה" וועדת החירום של התעשיות הגדולות, קרא בכתב לחברי הועדה לגייס את קהילת העסקים לתמיכה בנשיא ובמדיניות הפיוס שלו כלפי ברה"מ. במקרה עושים עכשיו השנים עסקים מצויינים עם הרוסים: האמר בונה ברוסיה השלובת מפעלי תעשיה ועומד לבנות מרכז מסחרי גדול, וקנדאל התם עיסקה על מיליונים רבים, שתאפשר לו למכור „פפסי" בברה"מ ולשווק וודקה באמריקה. הפשרה שהועלתה על־ידי שניים מחברי הועדה, ג'יימס קורמאן וביארי פאסיטון, מחייבת את הנשיא לדווח מדי שנה לקונגרס על התקדמות בתקנות ההגירה ובזכויות האדם בארץ שזכתה למ.מ.ב. במקרה ההצעה איננה מפרטת את הדרישות מהמדינה האמורה, ולא במקרה היא מדברת על המ.מ.ב. בלבד, ולא על הקלות והאשראי ותמריצי ההשקעות, החשובים כנראה לבית הלבן ולסובייטים לא פחות ממעמד מ. מ. ב.

בימים אלה לא די בתמיכת הנשיא כדי שפשרה כזאת תתקבל. על מחנה התומכים בקבלת הצעת התיקון כמות שהיא נמנו קודם כל מתנגדיה הקבועים של ההתקרבות לברה"מ. לג'ורג' מיני למשל, נשיא אי. אפ. אל—סי. אי. או היתה יותר מסיבה לתמוך בתיקון ג'קסון: לבד מהתנגדותו העקרונית לפיוס הסובייטים, לבד מרגישותו הכנה לקיפוח מיעוטים ודיכוי החופש בברה"מ, לבד ממאבקו התקיף במדיניות הפנים והחוץ של ניקסון, הוא סבור שהגברת היבוא מארצות הגוש המזרחי תפגע בפרנסתם של פועלי ארה"ב. דעותיו מבליטות כמה מהמניעים המסורתיים שהביאו חוגים שונים ואף עויינים לתמוך בתיקון.

גורם נוסף שהשפיע על דעת הקהל לשלול מדיניות הנראית כפיוס הסובייטים בכל מחיר היה עיסקת החיטה שעשתה ארה"ב עם ברה"מ. מסתבר שהעיסקה גרמה להעלאת מחירי הלחם בארה"ב. מה שהרגיז את האמריקאים יותר מכל היו ידיעות על כך שברה"מ מכרה את החיטה של־הם בכחירים מופקעים במדינות אחרות. מכתבו של אנדריי סאחארוב, התומך בתיקון, וכן פניותיהם הנרגשות של סולז'ניצין ושל קבוצת מדענים יהודיים ממוסקוה, הגינוי במליאת הסנאט למעשי הדיכוי בברה"מ והדם שעוררו נסיונות הלחץ של התעשיינים. כל אלה תרמו לחיזוק כוחם של התומכים בתיקון כלשונו. קיסינג'ר אף ביטל, נוכח המצב החדש, את הופעתו לפני הועדה. ביום שני אמר ג'קסון שהוא בטוח כי התיקון יתקבל בשלמותו בקונגרס. נדמה שגם הפעם המוניטין שלו כאחד האישים האמיצים בסנאט, יוכח כצודק. לפחות בשלב הדיון הראשון.

הסנטור הנרי ג'קסון

דרושה הידברות במפלגת העבודה

ירת המתיחות שהודגשה בשבוע האחרון במערך בשאלת עמדו של בן־אהרון, אין לה צידוק אובייקטיבי. אווירה שמצאה את ביטויה הפומבי בדברים שאמר בן־אהרון מכירות הקיבוץ המאוחד ובתגובות ראש־הממשלה בכנס ות של המערך וכן בשורת פעילויות, דיווחים, רינונים ורשנות לא היתה בבחינת הכרח ואינה לטובת כל גורם הא במחנה העבודה. יש לקוות, ומותר לדרוש, כי כל נוגעים בדבר יתרמו את תרומתם להרגעת האווירה לא תוך ששטוש אלא כתוך הידברות.

יש הגיון בטענה, כי גם בבחירות וההסתדרותיות צריכה לגת הרוב להתייצב לפני הבוחר כאשר בראש הרשימה מד המיועד להיות מזכ"ל. הבוחר ידע כי המועמד תפקיד הזה. אולם הוחלט — בהסכמת הכל — שגם הפעם יונהג הנוהג הזה וכי המזכ"ל ייקבע במועד מאוחר תר, עם ועידת ההסתדרות. מאחר שזה היה המצב, לטוב רע, בשעה שהבוחר הלך לקלפי, שוב אין הגיון אובייקטיבי בסטיה מן הנוהג הזה לאחר הבחירות.

אילו היה לבן־אהרון יסוד להניח כי הירידה היחסית של מערך בבחירות מתפרשת ככשלון אישי או כערעור מעמדו. אילו נאמרו אחרי הבחירות דברים שלא נאמרו לפניהן, אפשר היה לראות הגיון בפתיחה מחדש של הנושא. אולם ל הגורמים במערך וכל הסיעות שבו, ובראשם ראש־הממשלה, הדגישו כי המערך הלך לבחירות כגוף פוליטי ותוצאות מהוות הישג או כשלון לגוף הזה בכללותו. ולא אחד האישים או הגורמים בו, וממילא לא חל כל שינוי נייני במעמדו של בן־אהרון אחרי הבחירות.

היו הילוקי־דעות לפני הבחירות בין מכווני המדיניות הממשלתית לבין הנושאים באחריות ההסתדרותית, וכאלה יו קיימים גם בעבר. בתקופת כהונתו של בן־אהרון הם לטו יותר בשל סגנון הוויכוח המיוחד שלו, שלעתים לא לם את המקובל והסביר. אולם בסופו של דבר נמצא המכנה המשותף בהכרעות של הפעילות השוטפת. כשם נמצא במצע לבחור לוועידת ההסתדרות הי"ב.

אין שום סיבה הגיונית להחריף עתה את המחלוקת שלא עניין ולדחוף כל צד, שלא לטובתו ולא לטובת הכלל, לעמדות יוקרה שקשה לסגת מהן. יהיה זה לדעתנו לטובת הכל אם תפעל מפלגת העבודה לצינון האווירה ולקידום ההידברות החברית. ואם גם י. בן־אהרון יתרום את חלקו לתהליך זה בכך שישוב לפעילותו הסדירה בבית הוועד הפועל של ההסתדרות.

התביעה צודקת, הדרך – לא

השביתה הכללית של הקואופרטיבים לתחבורה, שפרצה אתמול ונסתיימה בו ביום, היתה בלתי־הכרחית ומשום כך גם בלתי צודקת — כה גם שהיא גרמה קשיים לפרט ונזקים למשק. המעמד הבלעדי שיש לקואופרטיבים בהסעת נוסעים בכבישי הארץ וברחובות הערים מחייב אותם לאחריות מיוחדת, בבואם להחליט על האמצעים והדרכים במאבק להשגת תביעות.

המחלוקת בין הקואופרטיבים לממשלה — שהיתה הפעם, למעשה, על מועדי תשלום — איננה צריכה לפגוע בציבור הנוסעים. יישוב המחלוקת חייב להיעשות בלי תקלות בשרות זה, אשר לכל הדעות הנו אחד החיוניים לציבור הרחב ולמשק מודרני.

דברים אלה אינם צריכים להפחית מצדקתן העקרונית של התביעות שהועלו. לגופו של עניין מסכימים דוברי הממשלה, כי ההסכם שנחתם מחייב וכי לקואופרטיבים מגיעים סכומים גדולים יותר מאלה שהוצעו להם בשלב זה. אולם צדקת התביעות אינה מצדיקה, כאמור, את הצעד הקיצוני שבו נקטו הקואופרטיבים וכך קבע גם אתמול שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב שאסר לקיים את השביתה.

יש לקוות, כי בעקבות מאמציו של י. משל תוסדר המחלוקת בימים הקרובים. אולם הלקח שעל הממשלה להסיק ממנה הוא, כי בעתיד יש להבטיח הסדרים יעילים יותר ליישוב המחלוקת בענייני תעריפים כדי שניתן יהיה למנוע פריצת שביתות. בטווח ארוך יותר ברור, כי גם השיטה הנוכחית שלפיה נקבעים תעריפי הנסיעה באוטובוס אינה עומדת עוד במבחן. יש לדון באפשרות, כי בשנה הבאה, במסגרת הדיונים על צמצום סובסידיות להעלאת התעריפים — גם של מוצרים ושירותים בסיסיים — יהיה מקום להתיר לקואופרטיבים לגבות תעריפים הקרובים יותר לעלות הריאלית מאשר כיום.

ישראל מצפה בתקווה ליזמת קיסינג'ר

מאת חגי אשד

בשבוע הבא תאשר מליאת הסנאט האמריקאי את מינויו של ד"ר קיסינג'ר כשר החוץ. לאחר מכן הוא יוכל להופיע בפני עצרת או"ם בנאום שבו ודאי יתווה כמה מתכניותיו וממהלכיו. נאום זה יצביע, ככל הנראה, גם על כוונותיו לגבי המזרח התיכון בכללותו ולגבי הסכסוך הישראלי—ערבי בפרט. וייתכן שיהיה בו משום פתיחת העונה המדינית החדשה, אשר תיכנס למלוא תנופתה רק לאחר כינון הממשלה החדשה בישראל.

נאום זה יוכל להעיד אם נכונות ההערכות שפורסמו השבוע בירושלים, בעקבות הדיווחים המעודכנים שהביא עמו השגריר החדש בוואשינגטון שמחה דיניץ, ובעיקר — אם מבוססת הציפיה הישראלית להידברות גלויית־לב בין וואשינגטון לירושלים, לגבי מהלכי המדיניות האמריקאית במזרח התיכון. בירושלים מקווים כי בניגוד לעבר, לא מזומנות הפעם לישראל הפתעות מצד מעצבי מדיניות החוץ האמריקאית. בירושלים מקווים כי לא יישנה בעתיד מה שקרה לאבא אבן, שלאחר פגישתו עם שר החוץ הקודם ויליאם רוג'רס פורסמה הודעה אמריקאית שהפתיעה את שר החוץ הישראלי, משום שהיתה בניגוד למה שנאמר לו לפני פרסום ההודעה. תקוות אלה יעמדו למבחן ראשון בנאומו הקרוב של קיסינג'ר ובמה שיבוא בעקבותיו.

יש יסוד לתקוה שכך יקרה משום שעקרון זה שהובטח לישראל — עקרון ההידברות המוקדמת — עולה בקנה אחד עם העקרון הכללי של העידן החדש שהבטיח קיסינג'ר לסנאט ולאמצעי התקשורת. המדובר בהבטחה שהשלבים הבאים של מדיניות החוץ האמריקאית ינוהלו באורח גלוי, שלא כבעבר, כאשר מהלכי הפתיחה לעבר פקין ומוסקוה נעשו בסתר, ושלא כמבצע ההיחלצות מן הביצה הווייטנאמית, שאף הוא נעשה מאחורי מסך של ערפל הסודיות. כמו עקרונות אחרים של המדיניות האמריקאית, הרי גם עקרון ההידברות גלויית־הלב שהובטח לישראל מעורר בירושלים תקוות ואמונה, בגלל כלליותו. מכל מקום — אם יעמדו האמריקאים בהבטחתם תצטרך גם ישראל לעמוד בה, בשם שהידברות גלוית־לב חייבת להיות הדדית.

הנרי קיסינג'ר

בירושלים מקווים, כי לא יחול שינוי בשלושת העקרונות האחרים שהנחו את המדיניות האמריקאית המזרח־תיכונית מאז 1971, שגם [illegible] היתה בכך שלא היו מיוחדים לישראל. אלא נבעו מיסודות דוקטרינת ניקסון הכללית. העקרונות הם — חיזוקה הצבאי והכלכלי של ישראל, במידה שתמנע יתרון צבאי ערבי עליה; הימנעות מכפיית פתרון חיצוני על הסכסוך הישראלי—ערבי ונסיון לקדם משא ומתן בין הצדדים, כאלטרנטיבה יחידה למלחמה או להמשך הקיפאון המדיני, על כל הסכנות הכרוכות בו.

דוקטרינת ניקסון קובעת כי על ארה"ב להימנע מהתחייבויות צבאיות חדשות, תוך כדי צמצום ההתחייבויות הקיימות. מכאן הצורך בחיזוק המדינות, שגורלן חשוב לארה"ב, דוגמת ישראל, כדי שיוכלו להגן על עצמן. ומכאן הצורך לא לכפות פתרון מדיני, שהרי כפייה יוצרת התחייבות. משום שהפרתו של הפתרון הכפוי ע"י אחד הצדדים תסבך את ארה"ב בהתערבות, או בסתירה כנגד הכרוכה באובדן יוקרה ובערעור מאזן ההרתעה הגלובאלי.

עד כאן התשובות על השאלה למה לא לפחד מקיסינג'ר. אך מי שרוצה לפחד יכול לצטט את האימרה המיוחסת לו כי ארה"ב התחייבה להגן על קיומה של ישראל, אך לא על כיבושיה. אלא שגם כאן יש מקום להבחין בין כל כיבושיה לבין [illegible] כל־כיבושיה גם ישראל עצמה לא התחייבה להגן עד סוף כל הדורות. ישראל כבר הביעה נכונות לסגת ולוותר על חלק ניכר מכיבושיה, במסגרת הסכם בינה לבין מדינות ערב — הסדר כולל או חלקי. לפי פירוש זה אין הכרח שאמירתו של קיסינג'ר תוליך להתנגשות עם המדיניות הישראלית. ועל כל פנים — לא לפני שיפתח משא ומתן, עקיף או ישיר, בין ישראל למדינות ערב. כאשר הוא ייפתח, ייתכן מאוד שיתגלעו חילוקי דעות בין ישראל לארה"ב, בשאלת הגבולות, היינו — בשאלת „הכיבושים שיש לוותר עליהם". אך אין כל הכרח שהם יתגלעו קודם לכן, טרם הסכימו הצדדים לפתוח בתהליך של משא־ומתן — כדרך לפתרון הסכסוך עם ישראל.

חילוקי דעות עם קיסינג'ר ייתכנו גם בשאלות שונות של נוהל המשא והמתן, עקב התקדים של וייטנאם, שכלל שיחות שקדמו למשא ומתן ושנמשכו במקביל לו, בנוהלים מגוונים ומעורפלים ביותר. לישראל יש סיבות רבות להעדיף דברים ברורים ולחשוש מפני ערפול. לעומת זאת, יש להניח כי ישראל מוכנה תהיה הפעם, יותר מבעבר, להתגמשות ב„ערפל קונסטרוקטיבי", דוגמת החלטת מועצת הבטחון 242 ודוגמת הסכם הפסקת האש, שעליו הדיינו האמריקאים והישראלים לפי נוסחים שונים. מכל מקום — יש להניח שישראל תשקול היטב, לפני שתדחה נוהלי משא ומתן שייראו בעיניה מפוקפקים ואשר קיסינג'ר עשוי להמליץ עליהם ולצדד אותם אך אין להניח כי היא תקבל בעינים עצומות כל הצעה המועלה שלו.

ציפיה לשבירת הקפאון מורגשת באירופה ובאפריקה; כאשר חל דיק של היעדר פעילות מדינית סביב הסכסוך, גוברת גם הצבנות ופעלתנות הסרק, דוגמת ההחלטות של ועידת המדינות הבלתי מזדהות.

בחדשים האחרונים נוצר חלל ריק דיפלומטי סביב הסכסוך הישראלי—ערבי, אשר הגביר את העצבנות הבין־לאומית, עקב התלות בנפט הערבי וברצון הטוב של מדינות ערב. כמילא גברה באחרונה הציפייה לחידוש הפעילות המדינית, סביב נושא זה. הציפייה הבין־לאומית הזאת ממוקדת עתה בשר החוץ האמריקאי החדש. את צעדיו הבאים מותר ללוות יותר בתקווה מאשר בפחד.

מיוחד ל„דבר" מאת ג'וזף אולסופ, ואשינגטון

בשבוע שעבר יצא בשקט השגריר החדש של ישראל שמחה דיניץ בטיסה לישראל, על מנת להיוועץ בממשלתו. הרקע לשיחתו הדחופה היה פשוט למדי. השגריר דיניץ הפיקה ביותר כודאג מאד ממדיניותה של ארה"ב לגבי בעיית האנרגיה, כפי שמודאגים גם בני היגי ישראל האחרים.

באווירה הנוכחית של משבר האנרגיה, מן הראוי להסביר תחילה מדוע נעשתה בעיית האנרגיה כל כך מדאיגה ובפתאומיות כזו. זאת לפני שנדונו הצדדים הפוליטיים של הבעיה. כל האופטימיסטים לגבי עתיד האנרגיה ביססו את תקוותיהם על הגדלת שיצור היבוא של הנפט במזרח התיכון, ובראשונה מערב הסעודית, בעלת אוצרות הנפט הגדולים ביותר, אשר במשך קיוו כי תעלה את תפוקת הנפט שלה בשיעור של 25% בכל שנה בשנה.

ולכן עברה צמרמורת את ממשלת ארה"ב ואת ענף הדלק, כאשר המלך פייצל של ערב הסעודית הודיע כי ארצו אינה עומדת להגדיל את התפוקה אף לא בחבית נפט אחת. הוא יתחשב בדבר העלאת התפוקה רק כאשר ארה"ב ובני בריתה יכפו על ישראל לתת לערבים את כל אשר תבעו ממנה עד כה בסכסוך המזרחי.

האופטימיסטים לגבי עתיד האנרגיה, אשר כידוע שרויים כולם בטעות, נכנסים לנתבגי שהמלך פייצל אינו מתכוון כלל לשה שפין אוכר. אולם אלה שצדקו מלכתחילה לגבי בעיית האנרגיה, משוכנעים עתה שהמלך פייצל אכן מתכוון הפעם לממש את איומיו. לדעה זו שותפת ממשלת ישראל וכן שירות הביון שלה. לגבי ערב הסעודית לא קיים תמריץ להעלות את שיעור התפוקה העומד עתה על 8.5 מיליון חביות ליום. התקבולים העצומים שהיא מקבלת עתה הם ממילא יותר ממה שממשלת ערב הסעודית מסוגלת להוציא ולהגדיר.

כאידך גיסא, אין הנפט הפרסי יכול לכסות אלא חלק קטן מהגרעון בנפט שיווצר מהקפאת התפוקה בערב הסעודית. כתוצאה מכך, נשקפה לנו מצוקת נפט מכבת והמורה, אולי עד אין קץ, כשהמדינות הצורכות נפט יפתחו במירוץ התחרות פרוע ושלוחי רסן על הנפט המצוי בצמצום. בשעה שבין המתחרים במירוץ יימצאו מדינות מערב אירופה וגם יפאן. התכנית לקיצוב הדלק בארה"ב, עליה בישר הנשיא ניקסון, מכוונת לקיצוב כבר בחורף הקרוב וייתכן מאד שאמנם זה מה שצפוי לנו.

במצב זה, הרי שתבניתו של הנשיא לפתור את בעיית מצוקת הדלק איננה יותר מאשר ניבוב וחוכשות זו על גבי זה. אשר בצורתו מתכוון הנשיא לרצא את הפרסן הכבאיד. ברם, הקונגרס אף לא יכצ בכבה מהאספקטים החיוניים ביותר של תכנית ניקסון בתחום האנרגיה, כגון הרשות להעלות את מחיר הגאז הטבעי כדי לעודד את הגדלת התפוקה.

הסיבה היסודית לחוסר המעש של הקונגרס בסוגיה זו היא הזעקה שהקימו שוחרי „השמירה על הסביבה" ועל „איכות החיים", סיסמאות שנכנסו לאופנה. הנשיא יכול לאחר בכך לטעון שתכניתו היתה עשויה לפתור את בעיית המצוקה, אלמלא התנגדותו של הקונגרס להיענות לדרישותיו. אך מותר להתנבא שזעקת „האקולו־

(המשך בעמ' 15)

הכרעה לאלתר – הכרחית

מאת יהודה גוטהלף

רעה בדבר הבטחת כהונתו ת של י. בן־אהרון כמזכיר כל ההסתדרות אינה סובלה הבחירות לכנסת הממש־ ובאות, ואי־בחירות בענין זה לעלות למערך בקרבנות וזכם.

זאות הבחירות לועידת ה־ רות אינן מצדיקות. את ה־ תו של המזכ"ל, קל והומר חתו. אינני שותף לדעה, ה עשר שנים ויותר נמשך הירידה של מפלגות הפר־ שהקימו את המערך, שהרי הביא בחשבון את התו־ גוף הזה, גח"ל, שגבה משעמקן י בכלל הבוחרים. כל שכן, שכל ר גדל כלכהו על חשבון ה־ הבריאה. נהפוך הוא. בב־ האחרונות נבלם סוף־סוף של הימין בהסתדרות. א־ „מלחמת ההתשה" מצד קבוצה ת של צמרת המפלגה — א את פ. ספיר ועוד יהודי ה — בעמדה מנגד והפכה את של המערך למערכה א־ הרי התוצאות היו ללא טובות יותר.

ם גורפה מהשבתות העבר ועהגו על העתיד.

*

ך הזמנים, כאשר האמנו ב־ ת מארקס, כי „השפוי החברתי" את התודעה" וכי המוני ה־ ם בישראל ייהפכו כמילא ל־ הכרה ציונית־סוציאליסטית. יודעים כיום, כי עובדים שב־ זה ופועלים רבים כזה מו־ „תודעה מכבתי"; למרות י; והתהליכים האובייקטי־ פונים הם עורף לכור מהצב־ אם אין מעמדם הסוציאלי חינוך יסודי והסברה בהי־ המקשהיו של אדם על מהו־ ל עובדות עלולות להשפיע נהגותו הרבה יותר מן העוב־ צמן. אך תנועת העבודה לא לכך. שכלי התקשורת ה־ ים ובעיקר הראדיו והטל־ ה — לא ייהפכו לצור כנגדה. ית הציבור הכללי. שהקיף או יותר את כל שכבות העם, הולך וגדל מספר המקופחים. מסיבה זו או אחרת, ייתכן, כי מניין המקופחים בארץ מתקרב כבר למליון. יש מי שרוגז על הנהג באוטובוס, על פקיד או רופא של קופת חולים, על מס הכנסה, שלוקח יותר מדי מהשכבות המבוססות ועל שום שהוא לוקח פחות מדי מהן, על מעשי שחיתות ואונאה במפעלים קפיטאליסטים ובמפעלים ציבוריים (הנגררים באידיאולוגיה הקאפיטאליסטית של הימין) וכו' וכו'. מכאן „הצבעת המחאה" לטובת הימין „אילו" בצד אנשים, שלפני הענין היו להצביע בעד המערך. הללו שוכחים את הכלל האלמנטרי, כי אם תנין סודף את יריבך, אין זאת אומרת כי הוא עשה על ידי כך ידידך...

ויש התופעה הידועה בכל העולם, כי בכל שתנועת העבודה מצליחה להרבות מהישגים לטובת העובדים. יש הללו פונים עורף אליה. משום שבכתבו תנינין באו לאן היו פניהם מועדות — כתבתם לתנועה חברתית, שביקשה לשפר או לשנות את דמותו של המשטר לטובת העם כולו.

לזכותו של י. בן־אהרון ייאמר, כי ניסה לנצר בהוקה את צבור העובדים ומוסדותיו ולהפוך את ההסתדרות לתנועה חברתית, המתכוונת לא רק להישגים לבציים ולא להגשמת רעיונות היסוד. יש לתת לו את האפשרות להמשיך בפעולתו זו, כי זו הדרך היחידה לקרב את פשוטי העם, שלא הספיקו עדיין בבחנה העבודה, ולקרב את התרחקותם של העובדים המבוססים. עם החלשת זיקתם הרעיונית לציונות הסוציאליסטית ילכו ויתחלבו בימין.

*

הלקתי לא פעם על הצורה ועל התוכן של דבריו. ואף נתתי לכך ביטוי בכתב ובעל־פה. לעיתים מצאתי חוסר־עקיבות בהודעותיו. אולם אי־אפשר שלא להודות בצעוף הרעיוני. בדינאמיקה הפעלתנית ובזיקתו העמוקה לערכים, הם מצטרפים למדי הרוצה תשובה למצוקה העבודה, שכפת יתר על המידה בפראקסיס בקוי־ גודי ובפראגמאטיות מדינית. הוא גם אחד מאלה הנוקד להחליט לקיים את הרבק הרעיוני בין ה־ בחוג־פנים ובין מדיניות־חוץ־דבקות־ זון שלנו. גם מי, שאינו מזהה עם כל משמעותיו, אינו יכול לבטל במאבקיו האינטלקטואליים להכנע את הקרע בין דרך סוציאלית מתקדמת בבית לבין הפיכת לאמונית כלפי חוץ.

אם יש מטיל ספק בנאמנות להסיבה הרוב במפלגת העבודה בדין כזה כי י. בן־אהרון היה מהחלוצים הראשונים ב„הסתדר־הצעירי", שנהלך במסגרת התחית ולחם על הקמת מפלגת המעמד; כמובן, לא על מנת להרבלע בתוכה, אלא כדי להשפיע ולקבל הפכנה, ועיקר לשנות מבפנים — תוך מאבק וקבלת משמעת.

מאידך גיסא, הריהו מהבכצים במפלגת העבודה, שהיה מבגלות הסיבה אחת ונהיה להדברם של המוני הברים בכל התמיכות. יהיה זה משנה רפינגיתנגהבי. אם ינתו להנפכו שוב לאיש הסיבה — ולנושא דגל האופוזיציה בתוך המפלגה.

יה „כללי, „החברה לישראל" ו־כדי תנוגים גניסה גשה בהחון הצבורי והחוצבה הלאומית — כנחת לשולחן או כפל לשולחן — ואחר כך כספים לציבור השכי־יש להבליג ולרסן את תביעותיהם.

אולם צמרת מפלגת העבודה נכגה, אם תעשה לאלה ולא תביא בחשבון את המוני העובדים, כי לא השלימו עם דעתם של „צוברים בכירים", כי „החברה הישראלית היא קפיטליסטית" ועליה להוגג כחברה רכושנית. הכרחיבה את הפער המעמדי, העושי והד־ אכנם מלכו בצדדים צוזה בחברה פלוראליסטית; אך ציבור הפועלים זכאי לדעת, אם בחברה פלוראליסטית זו יבצר הסוציאליסטים לתוך הקפיטליזם, או להיפך.

וכן תגמה צמרת המפלגה, אם תדחף את „הקולות הצפיבי" של קומץ בורגני, הפוזח בין הסעפים — על קולותיהם של מאות אלפי העובדים. המפלגות הסוציאל־דמוקראטיות בארצות העולם בכי נוכחו לדעה, כי הפועלים אינם ב„ביסק", קל והומר פועלים יהודים, שיש להם תחרות חריפה של בדק סוציאלי.

צמרת המפלגה זכאית להדבוק של שיתוף פעולה בין מנהיגות ההסתדרות ובין הממשלה, עבודת תנועת העבודה. ואמנם אין ההסתדרות יכולה לנהוג כטרייד־יוניונים האנגלו־סאכסיים, שאינם מתחשבים, כלל בסיב הממשלה בארצם, ולא כאיגודים המקצועיים בארצות הטוטאליטריות, ההופכים לזרוע ממשלתית. אך שיתוף־פעולה נאכן שונה מ„הברית" בין סוס לרוכבו. הוא מחייב קיומה של הסתדרות חזקה, שהמוני הפועלים רוחשים לו אמון, והיא נאבקת על עמדתה עד לפשרה סבירה.

ייתכן, ואין השעה כשרה לפולמוס רעיוני מקיף. אך אפילו הוכוב מדיני־פראגמאטי צריך להניע את צמרת המפלגה להחליט לאלתר על כהונתו הבאה של י. בן־אהרון, ולמנוע הוצאות בלתי־רצויות בקרב המוני הצבלים שישתתפו בבחירות הקרובות.

המפלגה הצליחה – הפעילים נכשלו

רק"ח מנתחת בלימתה במיגזור הערבי

מאת אהוד יערי

צר המרכזי של רק"ח עסק ם אלה בניתוח תוצאות הב־ ת להסתדרות. את המסקנה ית של הדיון ניתן לסכם המפלגה הצליחה — הקאד־ נכשלו. לכתן אחרת: הירידה בוניים־שלושה אחוזים בשי־ בקבצי ר במיגזור הערבי נזקפת לחובת פעילי השדה. ם יהיה לתקן את הסעות לק־ הבחירות לכנסת. המפלגה. בת זה, לא תשנה את סדריה ראי לא את סיגנון התעמולה

ל הבית. צורך „אל־איתי־ (שאגב, לא „ירוק" לכנסת) ק את כשלון רק"ח בנצרת ב־ בית הפעילים המקומיים. שלא ו לבסוך די בוחרים לקלפיות. שלא מיצור ההיבצעות הגבוה. ו חבינבי, היתה רק"ח עוסרת מצבה של כבעם עיניין כל ה־ ד.

ברים דומים אמר השבוע גם י שביכה. מזכיר רק"ח בנירה שמלה, עם סבלה המפלגה ולה" כבים. „הקאדרים". הם כבים. לפי שביכה.

מסקנה זו הגיעו ראשי רק"ח ר הכוואת היעלימם בכפרים ים. באום־אל־פחם ובטייבה. זה ים שבייטובי המפלגים. זהו עליה נאה. באחרים בכפרי הגליל חלה עליה בולטת בשיעור תומכיהם — טורעאן, כפר יאסיף, עילבון, אבו־סנאן ועוד. ולעומת זה — הכשלונות בנצרת ובחיפה ובשורה של כפרים גדולים בגליל התחתון.

רק"ח מרגישה עצבה. איפוא, כי ההצבעה ב־11 בספטמבר לא סיפקה תמונה ברורה לבליבת כוחה של מפלגתם. אדרבא, הם היו רוצים להאמין, כי ניתן לחזור על מה שקרה באום־אל־פחם ובטייבה גם בקלפיות לכנסת בישובים אחרים. המסקנה היא, כי העלאת אחוז המשתתפים היא אחת הדרכים להשגת מטרה זו, וביחוד בנצרת ובסביבתה.

בתחרותה למעמד של מפלגה יחידה בלעצית לערביי ישראל מכורה רק"ח בדתה במלחמה בשמאל. ערב הבחירות להסתדרות תקפו ברהוב בנא"ה ביחוד כמאיר פעיל ו„בוקר". אך כשנתברר, כי רשימה זו השיגה רק 155 קולות (200 פחות בשהשיגה מקי"י לבדה ב־1969). נפסקה ההתעלמה הריקחאית נגדה. הוא הדין באורי אבנרי (שקיבל 99 קולות בלבד) או ביעקב ריפתין (שקיבל 47 קולות).

התוצאה: רק"ח מגבה עכשיו להתקוף לא רק את המערך והרשימות הקשורות בו. אלא גם את הליכוד. שלילם את מספר קולותיו בין הבוחרים הערביים להסתדרות. רק"ח חוששת, שהליכוד עשוי לנגוס לא רק בחלקו של המערך, אלא גם בין יסודות בלתי ברורים, שנתנו עד כה את קולם לה. וכמובן, המפד"ל היא גורם בעל השיבה מסורתית במיגזור הערבי. הואיל ואין היא נוטלת חלק בבחירות להסתדרות אי אפשר היה לאמוד את כוחה. אבל ברק"ח עוקבים אחר ביקוריהם של השרים מהמפד"ל בישובים הערביים ואחר היוזוי של ראש המחלקה הערבית במפלגה מ. כמה לוי. אחר המילות סוגות. הכל יודעים, שהמפד"ל שואפת ל־20,000 קולות ערביים. גם אם זו מטרה רחוקה מסגה.

אולם המערכה העיקרית נטשה בין המערך לבין רק"ח. המערך הנהיג השנה שיטה חדשה באירגון אנשיו. הניהול כולו הופקד בידי פעילים מקומיים ביישובים. במקום לסגור שליחים יהודיים מבחוץ. יעקב כהן, דויד זכרית וחבריהם כמתפקדים בהכוונה ובעזרה. ולכאורה, הוכח, שהפעילים הללו יעילים למדי. אף הצעירים שבינהם הצליחו לפלס לעצמם דרך בתוך סבך המריבות המשפחתיות בכפרים. השאלה היא — האם יוכלו לעצור זאת גם בבחירות לכנסת. העבודות במאבקים מקומיים סביב הרשימות המשולתיות?

בבחירות 1969 קיבלה רק"ח לכנסת במיגזור הערבי כ־ שלושה קולות מאשר בבחירות להסתדרות. בין לשמור על יחס זה עליה להשיג בחודש הבא כ־45,000 קולות סיבסיוס לה (ובתוספת הקולות היהודיים) מנדט נוסף בכנסת (ארבעה במקום שלושה). במלים אחרות: על רק"ח לזכות בקרוב למחצית מקולות הבוחרים לכנסת, שלא הצביעו להסתדרות. לדעת מומחים, הסיכויים שרק"ח תעמוד בזה אינם כה והדים.

בכל אופן אין כמעט ויכוח בין מביני דבר, כי רק"ח אינה יכולה לצפות לעליה של ממש בכוחה במיגזור הערבי. היא נפגעת מן השפע הכלכלי (אף כי היו שחששו, כי מצב זה דווקא יחזק אליה קולות נוספים). הקרע הסובייטי־מצרי נתן אותותיו וכך גם ה„יד בש" של צמרת רק"ח, שאין בה עוד קסם.

נשכרים במקצת יצאו, איפוא, הצעקנים היהודיים של המפלגה ובראשם מאיר וילנר. אלה מצביעים על העליה לרק"ח במספר „הקולות היהודיים" (כ־3500 להסתדרות). לטענתם, זוהי ראיה לצדיקת המדיניות של הדגשת הקלסתר היהודי של ההנהגה, אף כי ארבע חמישיות מן הקולות הם ערביים. והם מיהרו לקצור את הפרי; ברשימת מועמדי רק"ח לכנסת. בעשרה השבוע, שוב נקבעו שני יהודים במקומות ריאליים: וילנר ולבנבראון, תופיק טובי — נשאר במקום השני ובמקום הרביעי הריאלי: תופיק זיאד. המוסלמי הבכיר של המפלגה. ובששת המקומות הבאים מופיעים לא פחות מארבעה יהודים.

ועידת אלג'יר חשפה קוצר־הראות של המדינות ה„בלתי־מזדהות"

מאת דוד הורוביץ

[illegible]

הנסיך סיהאנוק וראש ממשלת אלג'יר בומדיאן מתוועדים באחת ההפסקות בוועידה

[illegible]

פרישה מתנועת העבודה ושלמות הארץ

מאת משה טבנקין

[illegible]

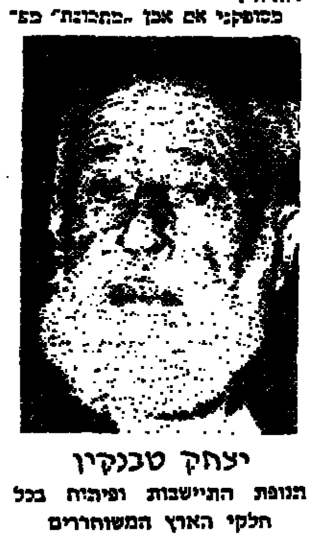

יצחק טבנקין

תנופת התיישבות ופיזור בכל חלקי הארץ המשוחררים

[illegible]

משרד השיכון

תכנית דיור 3+

תכנית הלוואות לשיפור תנאי הדיור למשפחות המתגוררות בצפיפות של שלוש נפשות ומעלה לחדר.

משרד השיכון מודיע על פתיחת תכנית הלוואות מיוחדת למתן סיוע למשפחות עירוניות הגרות בצפיפות של שלוש נפשות ומעלה לחדר.

ההלוואות מיועדות לשיפור תנאי הדיור בדרך של:

א. רכישה עצמית של דירה על ידי המשפחה.
ב. שכירת דירה בדמי מפתח.
ג. הרחבת הדירה הקיימת (הוספת בנייה).

סכום ההלוואה למשפחה ייקבע בהתחשב —:

א. במספר הנפשות במשפחה המתגוררות בדירה בפועל, דרך קבע ליום 31.3.73 (לנ... הרשום בתעודות הזהוי).
ב. במספר החדרים ומצב הדיור הנוכחי.
ג. בצרכי הדיור של המשפחה להטבת תנאי המגורים.
ד. בערך הדירה הנמצאת בבעלות או בדמי מפתח.

סיוע נוסף יינתן למשפחות המבקשות לעבור לאזורי פיתוח.

התכנית אינה מיועדת למשפחות המבקשות לעבור מאזורי פיתוח.

ההלוואות יינתנו בסכומים שבין 10.000 ל"י ל־70.000 ל"י לתקופה של 15 עד 25 שנה, לפי הכללי שפורסמו לעיל.

ההחזר החודשי של ההלוואה יהיה בתנאים נוחים. בשלוש השנים הראשונות לא יעלה סכום ההחזר — 180 ל"י לחודש להלוואה מכסימלית.

סכום החזר גדל בהדרגה בשנים שלאחר מכן.

מבקשי ההלוואות המחזיקים בדירות בבעלות או בדמי מפתח יחוייבו להציען כזכ... ראשונית לרכישה על ידי משרד השיכון.

תכנית הסיוע מבוצעת בתאום הנהלת מרכז השלטון המקומי.

קבלת ההלוואות באמצעות „טפחות" בנק למשכנתאות לישראל בע"מ

למען החשת הטיפול נעשו סידורים מיוחדים באמצעות „טפחות", בנק משכנתאו... לישראל בע"מ, אליו תפנינה המשפחות הנכללות בתכנית זו.

החל מיום ראשון כ"ו אלול תשל"ג 23.9.73

משרדי הבנק יבצעו את כל הטיפול בבקשות ההלוואה לרבות הבדיקה והאימות... הפרטים הממולאים בבקשות ועד לביצוע מתן ההלוואות.

בנוחיות מבקשי ההלוואות יש לפנות למשרדי בנק „טפחות" שיהיו פתוחים לצורך זה יום־יום למעט... שישי וערבי חג בשעות אחה"צ בין השעות 15.30 — 18.00 במקומות הבאים:

ירושלים — הלני המלכה 9 טל. 227331
תל־אביב — החשמונאים 123 טל. 263141
חיפה — המגינים 209 טל. 668177
באר־שבע — מרכז הנגב רח' מצדה טל. 6183
אשדוד — מרכז מסחרי א' רחבת שרת טל. 31615

טופסי בקשה לקבלת הלוואה ניתן לקבל בסניפי הבנק כאמור, בפניה אישית או בטל... או באמצעות התלוש שבשולי ידיעה זו.

גזור ושלח

לכבוד
בנק „טפחות" בנק למשכנתאות לישראל בע"מ
רח' הלני המלכה 9
ירושלים

טפחות

משפחתי מתגוררת בצפיפות של למעלה מ־3 נפשות לחדר. אני מבקש לנצל את הסי... באמצעות הלוואה הניתנת ע"י משרד השיכון. נא שלחו לי טופס בקשה ופרטים.

שמי ______ (בכתב ברור) ______ מס' ת.ז. ______

כתובת: רחוב ______ מס' ______ שכונה ______ עיר ______

______ חתימת הפונה

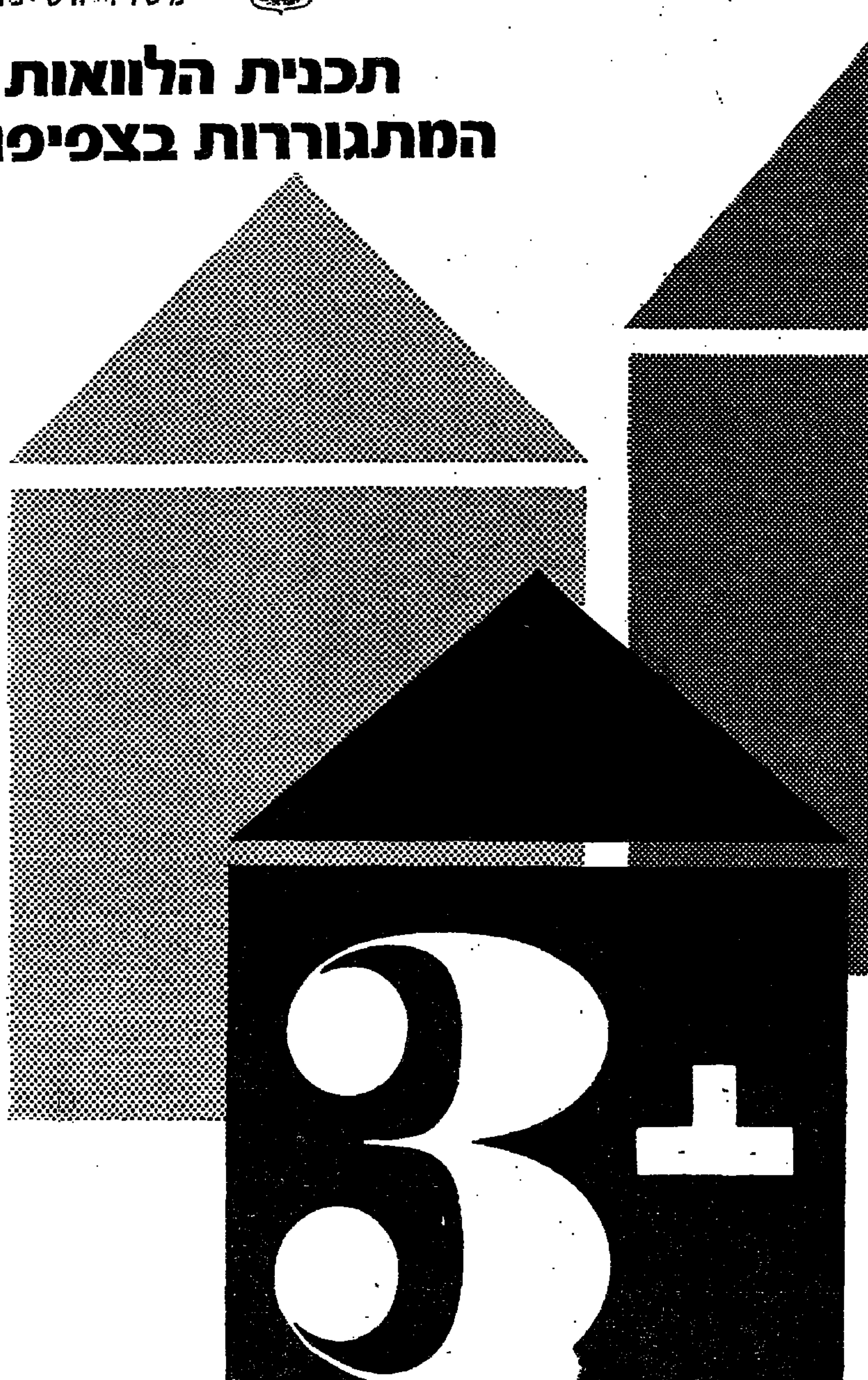

משרד השיכון

טפחות

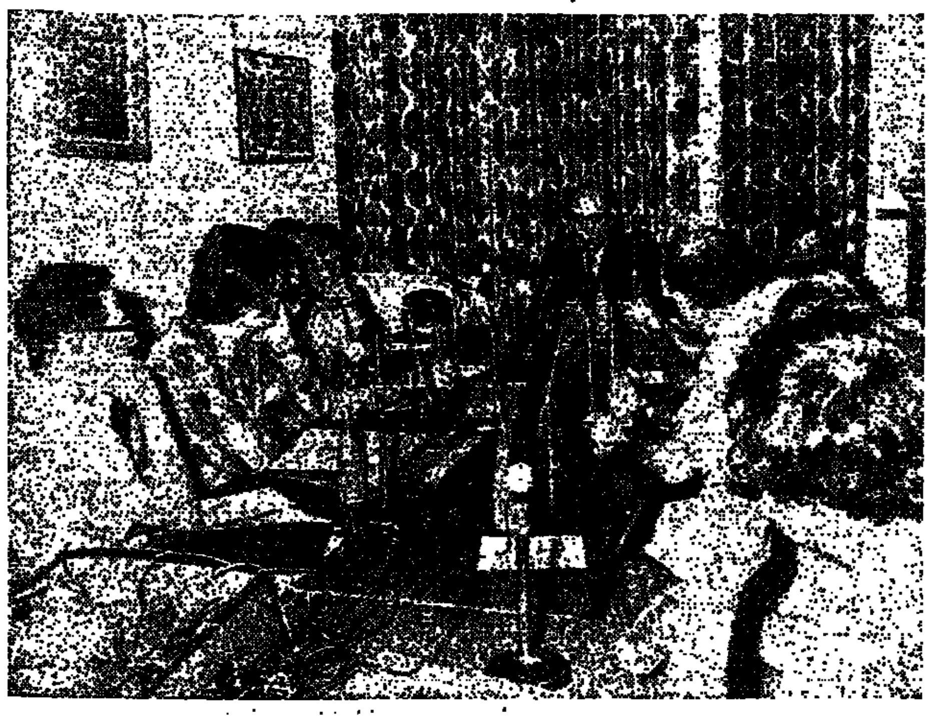

שר האוצר פנחס ספיר אורח "דבר"

לא יהיה מיתון אחרי הבחירות

- אני שלם עם הסיכומים בענין השטחים, כי אני סבור שבלי שלום אין לזוז מהם
- לא שיניתי את תפיסתי המדינית
- אם אהיה שר האוצר בממשלה הבאה אציע הורדת־מיסים נוספת
- פועלי הייצור מגלים אחריות רבה
- בשמירת סולם־עדיפויות – נמשיך בשיעור גבוה של גידול כלכלי

באחרונה קראנו ב"ניו יורק טיימס", כי אתה נחשב בעל כוח־ההשפעה הגדול ביותר במדינת ישראל. האם אתה מסכים לקביעה הזאת?

ספיר: לא בדקתי על סמך מה כתבו מה שכתבו. אבל יכולים להגיד שהם לא ערכו ר בעניין זה. מישהו בוודאי רצה לכתוב שלהם בישראל. אפילו כדי לסכסך אותי עם ', ואולי גם כדי להשמיץ אחר כך. יתכן גם שהסיפור זס על מה שנאמר בספרם של אליעזר ושל אליהו סלפטר. כל אתם רוצים שאענה בדברי איך אני מגדיר את עצמי, עלי להגיד, כי אני השמש דברים רבים — ואולי אפילו ר לי להגיד, אם זה לא נוגד הצניעות — שמש גדול של ים רבים. אבל על כך צריכים יד אחרים, ומוטב, שתשאלו כל אלה שבאים אלי כמו "תחל מערבי" בעניינים אי־ ם וציבוריים.

נמסר בשמך שלא שינית דעתך בענין השטחים, והנה, סמכת ידיך על סיכומי מה שקרוי "מסמך גלילי", מוקצבים שם סכומים גדולים לפעולה בשטחים; מדובר בו על הקמת מרכז עירוני בפיתחת־רפיח והל שינוי גם בהחלטה על רכישת קרקעות בשטחים. האם אין לראות את כל אלה בשינוי עמדה?

ספיר: היות והתייחסת לשלוש ולות מוגדרות, אתייחס לאלה. שית כל, במידה שהשתתפתי שיבות ובבירורים, הרי למען ושרת הקרה אני הצעתי את וכום לשיקום פליטים ולהגדלה דירותם. אינני רואה בזה סטייה נמדותי. לאחר שהתרשמתי ב־ זפר סיורים בעזה וראיתי, בין שאר, את הבתים העלובים מאוד התחילו לבנות לפליטים שם, אלהי את עצמי: במה השתני? בו שם שנים בתנאים איומים נאצר הכניס אותם אליהם. ר ום דבר לא קרה. אבל כשאנחנו ביאים אותם לדירות שניטו לב־ ת בשבילים עכשיו — ואינני וצה להגדיר במפורש את ההנ־ ה ההולמת את רמת הדיור ה־ ת — אז יגידו: זאת עשו יהודים. ובכן, בעניין הזה, ש־ ענו בניגוד למצפוני והצעתי נעתי את הסכום של 250 מיל־ לירות לשנה זו לדיור לפלי־ ם, וזה להרחבת השירותים גם בזה וגם בגדה. אלה הם דברים ברוחים כל זמן שאנחנו יושבים שטחים, ואני הרי שייך לאלה חושבים, כי בלי שלום לא צריך וזו מהשטחים. עלינו לדעת, כי ז אחרי הקצבת הסכומים האלה ין כאן לא פתרון לבעיית הפלי־ ים ולא פתרון לבעיית השירו־ ים. כי בינתיים רמת השירותים צלינו, ללא ספק, תעלה, והפער ד יגדל.

אשר לקרקעות, אינני חושב ש־ ש בסיכומים הבדל מהותי לעומת ה שהיה. כתוב בהם, כי אם עברי שמינהל מקרקעי ישראל א יוכל, או מנימוקים אחרים, לא צה, לרכוש קרקעות מסויימות, י אז ועדת שרים רשאית לאפ־ ר קניית הקרקע ע"י פרטים, לאחר מכן יקנו אותה חזרה מן פרט. אינני רואה כאן שינוי כשי.

לגבי השאלה השלישית של ה־ מרכז בפיתחת־רפיח: לפני שנה הוחלט בממשלה על בניית 350 יחידות עד שנת 1975. ואם החלטנו עכשיו לבנות 700—800 יחידות עד 1978, אני גם בזה לא רואה שינוי של מדיניות. כך שבשלוש הנקודות שהעליתי אינני רואה כל יסוד לטענה ששיניתי את תפיסתי בשאלות הגדולות על ההסדר הרצוי.

אמרת באחרונה, כי בדעתך להציע לקצץ את ההטבות לשכר בשכבות השונות, ובמקביל להת־ הנחות תקינות של מסים. השאלה היא, באיזו מידה תיקונים כאלה יוכלו להתאזן בשביל שכבת שכירים מסוודת, בעלי הכנסה לא נמוכה, ובאיזו מידה הדבר ילווה גם בהשגת תשלום מס אמת ע"י השכבה הגדולה של סוכנים עצמאיים וכו'?

ספיר: היה ויכוח, אם להוריד מן המסים, גם ב־1972, ובעיקר בראשית 1973. על משקל שבעה מדורי גיהנום אני אומר שעברנו בעניין זה שבעה מדורי בירורים. אחרי כן נתקבלה החלטת הממשלה: אפילו פה־אחד. אבל יש מי שמבקר זאת. אני יודע שההורדה הזאת היתה רצויה גם לפועלים. אני מבקר הרבה במפעלים, אני נפגש עם פועלים ועם ועדים של פועלים — אולי אפילו יותר מאשר רוב חברי הוועדה המרכזת — ואני יודע כי מס־הכנסה זו שאלה שמעסיקה אותם מאוד.

אינני יודע מי יהיה בממשלה אחרי הבחירות. אבל אם אהיה שר אוצר, אני בעד הורדת מסים נוספת. אפשר כמובן להקשות: מה פתאום הורדת מסים בתקופת אינפלציה. עשינו זאת השנה, וזה הביא להגברת הגבייה, וזה תרם לצדק הסוציאלי. הוצאנו חמישים אלף משפחות ממעגל משלמי המסים. הורדנו את שיעור המס לדרגת המס הראשונה, והורדנו את המקסימום מ־75 אחוזים ל־70 אחוזים. היום אנחנו כבר יכולים להניח שנגבה 500 מיליון לירות יותר. זה הסכום המשוער. במילים אחרות, אנחנו התקדמנו צעד כלשהו למס־אמת, על ידי הקלות דווקא.

בכל הנוגע להטבות, הרי ברור שיש עיוותים. יש המשלמים 8000 ק"מ לחודש הוצאות־רכב. נדמה לי שמי שנוסע מרחקים כאלה לא נשאר לו בכלל זמן לעבודה, ומסתבר שזו אחיזת עיניים לצורך עקיפת מס.

מהורדת תשלום המס נהנו גם פועלי הייצור — ואגב, צריך לומר לשבחם שהם מתנהגים באחריות רבה. הורדנו להם את המס משעות נוספות, הורדנו את המס מהמשמרת שלישית, הורדנו את המס מהפרמיה המוגדלת, והורדנו מס מנשים עובדות בחמישה אחוזים. הפועלים בבתי־חרו־ שת משלמים היום 25% פחות מסים מאשר שילמו לפני שנתיים — וזו הקלה רצינית. אני בעד הקלות נוספות במקביל למלחמה נגד ההטבות העוקפות את המס, בשכבות שנהנות מההטבות הן אלה.

לעתים אתה קובל על ביקורת לא מוצדקת בעתונות. איך אתה רואה את תפקידו של עתונאי?

ספיר: עתונאי חייב להיות קודם כל, עצמאי בדעותיו. הוא חייב לתת תמונה אובייקטיבית. ו לא לחפש סנסציות. אני מדבר על עתונאים בתחום הכלכלה, מפני שזה התחום שאני עוסק בו. אבל זה חל כמובן על כל התחומים. אלא שבכלכלה מתווספת כאן נקודה בעלת משקל, כי זה השטח אשר בו הפסיכולוגיה קובעת לא פחות מאשר העובדות. למשל, אפשר "לחמם" את הבורסה בלי כל בסיס, ומכאן, שאם עתונאי יוצר הלך רוח מסויים ביחס לכלכלה, הרי שההתפתחויות מושפעות מכך גם בלי שתהיה לכך סיבה אובייקטיבית. זה מחייב לאחריות מיוחדת ועלי לציין שלא תמיד אני מוצא אותה.

כראש מטה הבחירות, האם אתה סבור שיש לאפשר גם הפעם למפ"ם הסתייגויות עקרוניות מן המצע?

ספיר: הצטרפתי למטה, אבל אינני עומד בראשו. עשיתי זאת פעמיים בעבר. בפעם הראשונה הצלחתי יותר משהצגנו לקחת. תוצאות הבחירות של שנת 1965 היו די מפתיעות. אז מצאנו את עצמנו בלי בן־גוריון, בלי דיין וכו'.

אגב, עכשיו אני מקבל לפעמים מכתבי ידידות מבן־גוריון. באחרונה הוא שלח לי את מגילת העצמאות, כי הייתי אחד המנהלים שלו במשרד הבטחון. אבל ב־1965, היינו משני צידי המיתרס. בפעם השנייה שהייתי ראש מטה, ב־1969, יצאנו לא רע. אני מקווה, שגם הפעם התוצאות יהיו טובות.

אשר למפ"ם, הרי תמיד היו לה הסתייגויות ואני מניח, כי מי שאינו רוצה בבקיעים ובפילוגים יאפשר להם גם הפעם לעשות זאת.

במשק העולמי היו באחרונה שינויים מרחי־ קות לכת. מה בדעתך לעשות כדי שהמשק הישראלי יתאים את עצמו לשינויים שהיו; האם אנחנו צריכים לקבל את האינפלציה בארץ כגזירה, או שאפשר להתמודד אתה — ואיך?

ספיר: אין דבר שאי אפשר להתמודד אתו. אבל תרופות־פלא — אין. מה שקרה השנה בכלכלת העולם, נדמה לי כי ההיסטוריונים יעריכו זאת כהתפתחות בעלת השלכות הברתיות, משקיות, ואני הרשב גם פוליטיות.

זה במידה רבה הופך את התכנון על פיו. זה משפיע על מאזן התשלומים. טול כמה דוגמאות: חיטה עלתה מ־50 ל־180; גרעיני שמן מ־100 ל־300; סוכר מ־120 ל־280; בשר מ־500 ל־2000. וגרעיני מספוא שקנינו בעד 33 דולר, מקסימום 55 דולר שלים עכשיו 120 דולר. לגבי בשר הונהג קיצוב בעולם; וסוגי טקסטיל שארה"ב היתה מגבילה את היבוא שלהם עכשיו היא אוסרת על היצוא שלהם. ואלה הם דברים שלנו אין השפעה עליהם, הם מתרחשים מחוץ לתחום שליטתנו.

בישראל הבעיה החמורה ביותר היא הקומפלקס של אינפלציה־מחירים־וסובסידיות. אני עוד לא שמעתי אף רעיון אחד לפתור בעיה אחת בלי שתיפתח בעיה חדשה על ידי הפתרון. זה אינני אומר שאין פתרונות. אבל העניין מסובך, מורכב ועדין. אפשר לפעול ואפשר להצליח, אבל לא בתרופות־פלא. אני מקווה שגם השנה התוצר הלאומי הריאלי יעלה בשמונה־תשעה אחוזים. הייצור התעשייתי יעלה. החקלאי יעלה לא במעט. והיצוא יעלה אף הוא לא רק בענף היהלומים ולא רק כתוצאה מעליית מחירים. אבל הבעיות הן כמובן גם לטווח רחוק יותר. אמרתי פעם: תכנית בעלת חזון לעשר שנים — אני יכול לתת בקלות; לחמש שנים — זה כבר קשה יותר...

דיברת על תכנון ועל חזון. בקשר לזה אני רוצה להזכיר לך שבימי לוי הגיע לארץ. אולי זו הזדמנות...

ספיר: זוהי הזדמנות לספר לכם בשתי. לא מזמן ביקרתי בכפעל שבשעתו בנה בימי לוי. הוא קיים עכשיו 13 שנה. ההיסטוריה יודעת: ידוע כמה רצו לבנות או את נצרת וכמה חיפשו אנשים; ידוע שהתעוררו ספיקות. אשכול המנוח, שהיה אז שר־האוצר, סיכם את הדיונים שהיו בעניין זה, ואמר: "מה יקרה לבימי לוי — אינני יודע; אבל המפעל יהיה".

אני רוצה לקבוע במפורש: אין שחר לטענה שהממשלה הפסידה שם, ולו אגורה אחת. בימי לוי קיבל הלוואות. ועד סוף הפירוק הביצו כמנו שמונה מיליונים ו־560 אלף לירות. אנחנו מכרנו את המפעל בעד 11 מיליון ו־750 אלף. אז מה מעניין אותי בימי לוי?

עובדים עכשיו במפעל אלף איש, ובעבר עבדו 600 בממוצע. במשך הזמן הם שילמו 20 מיליון לירות מס־הכנסה. הם עבדו בכל שנות המיתון.

איך אתה מעריך את המצב הכלכלי אחרי הבחירות? יש המדברים על פיחות, על מיתון?

ספיר: אינני מאמין במיתון במדינה שמביאים אליה, למעלה מחמישים אלף עולים לשנה. במדינה שמשקה גדל בהיקף של כמעט עשרה אחוזים לשנה. כמובן, אם נעשה שגיאות מטאליות, אם נמשיך לבנות שמונה מיליונים מטרים מרובעים בנין, זה עלול להביא אסון על ענף זה ואחר. אני חושב שנגהיג מס ערך מוסף, אני משיב אותו כמו מזכ"ל ההסתדרות שכתב לי במכתב מה־3 באוקטובר 1970, שזה המס המודרני הכי חשוב.

אם אנחנו רוצים להיכנס לשוק המשותף ולהיות משולבים בסחור הבין־לאומי, וגם בשבילנו לגופו של ענין, זה צעד חשוב.

באיזה שיעור זה יהיה?

ספיר: יש דעות שונות לגבי השיעורים ואני רק יכול להגיד שאני תומך בעקרון. אני גם לא חושב שהממשלה הזאת מוסמכת להחליט על כך, כי זה כבר יופעל בתקופת כהונתה של הממשלה הבאה.

איך אתה רואה את דרכי התיאום בעתיד בין נציגי המערך בממשלה ובהסתדרות?

ספיר: אני מקווה לתיאום יותר. אני יודע שזה הביא ברכה בעבר.

מהי עמדתך שמעסיקה עכשיו את הציבור ואת התנועה בדבר מינוי מזכ"ל ההסתדרות?

ספיר: זהו ענין למוסדות המפלגה, בבוא השעה. אני מוודאי אינני מוכן להודיע את דעתי באמצעות העתונות. אינני חושב שזו דרך.

מה דעתך על שלילת "קרן ספיר" בכל הנוגע לתורמים ישראלים, עקב צוות חשיבה של העבודה?

ספיר: אני דוחה את התדמית הזאת "קרן ספיר". הכספים שנאספים למטרות בריאות וחינוך ד מוסדות סעד נאספים על דעת ועדת הכספים, והיא אישרה איסוף תרומות גם מישראלים. אני מסופק אם חברי ועדת החשיבה יודעים בדיוק במה מדובר. על גני ילדים, על מוסדות לעוורים, בית־חולים. אני לא צריך לספר לכם מה הצרכים בשטח זה. ומה ההבדל בין תורמים ישראלים ולא־ישראלים? הרי גם תורמי חוץ עשויים להשקיע פה — ואם יש חשש, הוא קיים גם לגביהם. אני לא מאלה המתבטלים בפני עשירים. שכר התרומה סיהם היא המעשה הטוב. אולי גם הכבוד.

אני גאה על הגנונים שהקמנו, ועל המוסדות שיקומו מהתרומות האלה, ואני לא חושב שמישהו מוכן לוותר עליהם.

האם תוכל ישראל להתמיד גם בעתיד בשיעור הגידול הגבוה בתוצר הלאומי?

ספיר: אני גאה על מקומנו במערך העולמי בקשר לתוצר הל־ אומי לנפש. יש חמש קבוצות: הקבוצה התחתונה אלה הן מדינות עניות מאד, ממש שוכנות עפר. הקבוצה השניה כוללת מדינות כמו הודו, עם הכנסה לנפש של 90 דולר. הקבוצה השלישית — קצת יותר. בקבוצה העליונה יש רק ענק אחד שקוראים לו ארה"ב (וגם לו יש עכשיו ענין עם גרעונות ופיחותים). ישראל נמצאת בקבוצה שאחרי ארה"ב, יחד עם כל המי־ומי בעולם המפותח. ובקבוצה הזאת ישראל נמצאת באמצע, עם אלפיים דולר לנפש. ודאי שזה לא מתחלק שווה — אפילו לא בין גבעת־ברנר וקבוצת שילר. אבל הגענו למקום מכובד.

האם אנחנו יכולים להתמיד בזה?

ספיר: אני מקווה שכן; אני יכול להגיד זאת ביחס לארבע השנים הקרובות, כי אני יודע מה התכניות. אם לא נגיע במקום לגידול של 40 אחוזים בתוצר הלאומי, נגיע ל־30 אחוז גידול. אבל אני חייב לסייג את זה: אנחנו נגיע לכך בתנאי שנדע לשמור על סולם עדיפויות. אני לא יכול להבין כיצד אנשים אצלנו מעמידים כל נושא בדרג העליון של הסולם ואז כבר אין סולם... אם מדובר בצעדת שלושת הימים, הרי זו הוצאה חיונית, ואם מדובר על רכבת התחתית, הרי זה חיוני. הכל חיוני ברגע שדנים בזה. אנחנו צריכים לשמור על סולם עדיפויות ואז נוכל להמשיך באותה תנופה אשר איפשרה לנו את כל ההישגים מבטחון ועליה ועד חינוך ורמת חיים: את שיעור הגידול הכלכלי.

התעודה היקרה לו מכולן

במלאות 13 שנים למפעל "בימי לוי" — אמר השר — נהנך הדר אבל הרש, בטוח אהבתם, והייתי שם באסיפה. בסוף האסיפה הגישו לי העובדים תעודת הרשמה של הקק"ל, בזו הלשון: "לח' פנחס ספיר, אבי אחוזי הפיתוח, חלוץ היזמה למען ישראל בנה ותושביה, ובעיקר לפועלי ועובדי מפעל הטקסטיל (בימי לוי לשעבר), כעת מפעלי "בית־שאן" — נצרת. המפרנסים כיום כאלף משפחות. כתרע המפעל לפורמצווה, נרשם בהוקרה והכרה על ידי פועלי ועובדי המפעל ונציגותם הנבחרת, ועד העובדים".

כבר קיבלתי הרבה תעודות הרשמה כאלו, — המשיך השר — אבל זו יקרה לי מכולן, כי, היא מיצגת בעד כל שיכבות הציבור, בעד כל השכבות והמקצועות שהתפרסמו בעניין זה גם בזמן האחרון. בחמש השנים הקרובות עומדים להכפיל את המפעל. הוא מייצא כבר היום בשלושה מיליון דולר לשנה. למי הנזק "בימי לוי"? אני יכול להפנות לכם על מפעלים אחרים שבשעתו את הצל הזיקה הם משגשגים והמפרנסים משפחות רבות וכתוצאתם קיימים ישובים יהודיים.

הוספנו תחנת תדלוק חדשה
מול קבוץ
עין גדי
תחנת פז הראשונה בין ירושלים ואילת
על כביש עין פשחה - עין גדי.
לשרותך בנזין, סולר ושמני פז וקסטרול.
ברכת נסיעה טובה ובטוחה בשנה החדשה
מאחלת פז חברת נפט בע"מ
באוד־ורשבסקי

מה לשפר בבחירות הבאות?

מאת יוסי ביילין

באו יום שני להבטיע יוצב אפרים ריינר, יו"ר ועדת הבחירות המרכזית להסתדרות, בבשורה, כי נוהל "ניצוח", הכנסה להכל את נצירת שהצטברה בתקופת הזכרון, אשר נבטעה באו הודים יולי. הוא נשמע ברגע מאוד במרכז ועדת הבחירות טכב. לדבריו, בכל בעבר למנבאה, היו בציו בבנים אנשים שצדרו על ידה, והיהוד אנשי לשכה הכס. אשר עבדו פה במיוחד, הכו לביקורת שאין לה הצדקה, לדעתו.

הכנת הבחירות "איטיה" — תוצ־ ותיקון נעשה. הפעם, בעזרת המחשב החדיש של קופת־חולים. כבר תחילת יוני נתבקשה חברה פרטית להכין תכניות לארבעה סוגי דיווחים. בדו"ח הראשון אמורה היתה להירשם שורה אחת לכל קלפי בארץ, ובה פירוט בעלי זכות הבחירה, מספר המצביעים בתוכה, מספר הקולות הכשרים והתפלגות הקולות בין המפלגות. זה דו"ח גוש, הכולל 3500 קלפיות ומיועד, בעיקר, למפלגות אשר יתעניינו בו לקראת הבחירות לכנסת. בדו"ח השני מרוכזים אותם נתונים, אך הפעם רק לגבי מועצות פועלים וישובים הכלולים בתוך אזור מועצות פועלים. לכל ישוב — שלוש שורות נפרדות: באחת — מספר המצביעים לכל מפלגה, בשניה — אחוזי המצביעים, ובשלישית — אחוז המצביעים בבחירות להועידה ההכספית הקודמת. הדו"ח השלישי כולל תוצאות מסוכמות של הבחירות בארץ כולה, של מועצות הפועלים כולן, של המחוזות הכוללים ישובים שאינם נכללים במועצות הפועלים, של הערים הגדולות ושל התנועה ההתיישבותית. הדו"ח הרביעי הוא הקצר ביותר, וכולל רק חלק מן המידע שבדו"ח השלישי, על עמוד אחד בלבד.

כיוון שהעבודה הוכנה מבעוד מועד, ניתן לספק מידע נכון, מהיר ומהימן. לדברי ריינר, עבודה רבה ביום הבחירות. הבחירה שבהבאת התוצאות לידיעת הקהל נבעה גם בכך שהמחשב קיבל פקודות "ליברליות" לגבי הזנת החומר לתוכו. לבטל: אם מספר הקולות הכשרים לא היה זהה מספר עם מספר הבוחרים לכל המפלגות בקלפי, עדיין מוכן היה המחשב לקבל את הנתונים. רק לאחר מכן נערכו בירורים כדי לבדוק היכן היתה הטעות. וכך אפשר היה להביא לציבור מידע מהיר, ולהביא את אמינות התוצאות. ברור שבא המחשב עצמו לא קיבל כל תוצאה שהיא, ולפני ההזנה אליו הומר. עבודה עין אנושית על כל תוצאה, ומכשיר הבודק את ספרות הבוחרים, המצוי בבית לשכת המס המרכזית, עבר אף הוא על הרישום בטרם הוזן למחשב.

אפרים ריינר
יו"ר ועדת הבחירות
להסתדרות

עבודות אלו חייבו את ועדות הקלפיות המקומיות לערוך כמה פעולות של ניירת, כמו עמודי בתק, בדרך כלל. מגמתו של ריינר, על כל פנים, היתה לתת לאנשים בשטח עבודה מינימלית ולהכין כל מה שאפשר מראש.

רק שתי שגיאות

עם הבחירות לכנסת מחולקת הארץ לכתריסר אזורים ובכל אחד מהם קיימת ועדת בחירות, הרי בבחירות להסתדרות קיימות 78 ועדות בחירות — בראש 66 מועצות הפועלים ובראש 12 ההתיישבות שבהם ישובים שאינם שייכים למועצות הפועלים. החשש הגדול היה שבכל אותן עשרות ועדות, אשר באף אחת מהן לא היה אדם מקצועי (בבחירות לכנסת יפעל בעתה בכל קלפי כדי שהוא עובד מדינה ואשר ידאג לעריכת חישובים ולניהול הניירת), לא יבינו במדויק את הנדרש מהן. לכל ראשי הועידה נערכו שני ימי עיון מטעם הוועדה המרכזית, אולם לא כולם הגיעו לימי העיון. ובלילה שבמוצאי הבחירות התקשר אל בית הוועד הפועל יושב־ראש הוועדה בנצרת עילית, הסביר שלא היה בשום יום עיון וביקש פרסים על תפקידו בשליחות החומר... אף על פי כן, הגיע כמעט כל החומר ליעדו, ונמצאו רק שתי שגיאות שאותרו (באחד הכפרים הערביים קיבל "העובד הזהיר" למעלה מאה קולות במקום רקיח, כיוון שהתוצאות נרשמו בטור הלא נכון...). המבחן הגדול שהעמיד ריינר עצמו היה זה — אם בצהרי היום שלאחר הבחירות יוכל לסכם תוצאות של 80 אחוז מן הבוחרים — הצליחה משימתו. אם לאו — היא נכשלה. ביום רביעי בשתיים בצהריים היו בידו תוצאות של 95 אחוז מן הבוחרים. במוצאי שבת היו בידו 98 אחוזים, מלבד ה"עוברים", וביום ב' היו בידו תוצאות סופיות.

ועדת הבחירות המרכזית מנתה 51 איש על פי מפתח פוליטי, וועדות הבחירות המקומיות לא מונו על ידה. מנהל הוועדה לא היה אישיות פוליטית, ואחד מתפקידיו היה הספקת קלפיות ופתקי הצבעה (גם זה לא היה פשוט כל כך, כיון שהשאלה כמה פתקי הצבעה לכל מפלגה ייכנסו בכל קלפי, עלתה לדיון משפטי). הוועדה שימשה מנגנון פוליטי, שבה התקבלו החלטות בעלות אופי פוליטי. לידה פעל צוות מצומצם שעסק בעניינים הטכניים, וב־5 בספטמבר נערכה "חזרה כללית" שבה הוכנסו ל־מחשב תוצאות מדומות של 1500 קלפיות, עם כל השגיאות האפשריות, והעניין פעל כפי שצריך.

האזור המפורז בבחירות

יום הבחירות עצמו נוהל באוירה צבאית מובהקת, כשבראש מערכת הקשר עם המקומות השונים עומד אליעזר (מיל.) אליעזר הררי, אחד המפקדים הבכירים של חיל הקשר עד לפני זמן קצר. בקומה החמישית של בניין הוועד הפועל, בחדרה של הוועדה המרכזית, נמצא המצ"ב (מרכז ניהול ובקרה) ובו עשרה טלפונים ישירים. המצ"ב היה חדר המלחמה של יום הבחירות, והוא קיבל דיווחים שוטפים על מהלך ההצבעה ועל פתיחת הקלפיות. בקומה הרביעית נמצא המקי"ד (מרכז קבלת דיווחים). שם ישבו פקידות אשר קיבלו טלפונים על אירועים שונים ועל מהלך ההצבעה, והעבירו אותם, בצורה מרוכזת למצ"ב. בבית לשכת המס נמצא המתו"ר (מרכז תוצאות רשמיות). לשם הועברו התוצאות הרשמיות מן המקומות, ומשם הן הגיעו למצ"ב. שם גם נעשו בירורים טלפוניים לגבי תוצאות שנראו כשגויות. עם קבלת התוצאות הראשונות הוחל בהוצאת הדיווחים. במקום לרשום את התוצאות על הלוח, כפי שנהגו המפלגות במטותיהן, פורסם בוועד הפועל כל דו"ח בחמישים עותקים, ומספר זה סיפק את הכל. הדיווחים הראשונים היו כלליים, לפי מתכונת דו"ח מספר 3, והמאוחרים יותר — במתכונת של דו"ח 4. בכל שלושת המוקדים עבדו ביום הבחירות 65 אנשים.

ריינר דוחה את הטענות הנשמעות על ליקויים בהכנת הבחירות בשל כך שלא כל בעלי זכות הבחירה קיבלו הודעות לבחור. פנקס הבוחרים לכנסת, הוא אומר, מוכן מחודש מדי שנה. תמגר שבעה חודשים לפני יום הבחירות. כתוצאה מכך, מקבלים, אמנם, אנשים רבים יותר הוד־

(המשך בעמ' 15)

תודה לאנשי רפי ולחברי הרשימה הממלכתית

מאז גילה המערך בסקר פנימי-לא-לפירסום, כי הרשימה הממלכתית מצוייה בעליה, לא פסק מלרכז את חיצי התעמולה שלו נגד הרשימה הממלכתית.

באו הבחירות להסתדרות והוכיחו שמערכת הכזבים, הבדותות המרושעות, והרהורי לב של צמרת המערך קוממו נגדם יריבים וידידים כאחת. עובדה: בוחרי רפי — הרשימה הממלכתית העניקו למערך סטירת לחי מצלצלת, הצטרפו לליכוד.

רבבות אנשי תנועת העבודה שאינם משלימים עם שלטון ספיר ו„הגושי"; שלא ישכחו לעולם את גילויי השיטנה של מנהיגות מפא"י כלפי דוד בן-גוריון; היודעים היטב מה יחסם של מושכי החוטים המקצועיים במערך אל משה דיין וחבריו — מצאו ברשימה הממלכתית, במסגרת הליכוד, את הנציגות המבטאת את השקפותיהם ודעותיהם.

המערך קיבל את המגיע לו בהסתדרות —
הוא יקבל זאת כפל כפליים בבחירות לכנסת!

בוא עם רפי - הרשימה הממלכתית לליכוד

- כי האינטרס הממלכתי מחייב זאת;
- כדי לקדם את שינוי שיטת הבחירות;
- כדי לפעול להבראת המשק והמיבנה החברתי;
- כדי לתמוך בעמדת רפי בעניין ההתנחלות בשטחים ועתיד גבולות המדינה;
- כדי להגשים את הסיסמא „מעמד לעם"

עם תחילת מערכת הבחירות לכנסת גוברת הצטרפותם של מאוכזבי „העבודה" לליכוד.

- הצבע חל
טעם

רפי - הרשימה הממלכתית

המחירים „המוקפאים" קופצים

מחירי המצרכים החיוניים ביותר שוב עלו בימים אלה!

האמרה זו נוגעת בהכנסתן וברמת חייהן של רוב המשפחות בישראל. האינפלציה הדוהרת וההתיקרות הגואה הן תוצאת המדיניות המשקית הכושלת של המערך.

האזרח, למענך ובני ביתך עצור בעדם העלה את האלטרנטיבה - הליכוד

הצבע חל
טעמ

הליכוד

גח"ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
המרכז לתרבות ולחינוך

אוניברסיטת תל־אביב
החוג לגאוגרפיה
המכון לארכיאולוגיה
המכון לשמירת הטבע

משרד החינוך והתרבות
אגף הנוער
המרכז לידיעת הארץ
והלשכה להדרכה ולפת אדם

מכון לידיעת הארץ
ע"ש חיים אבשלום

מודיעים על

פתיחת קורס לידיעת הארץ למורים ולמדריכים

בשנת הלמודים תשל"ד

הקורס מיועד: למורים בבתי הספר היסודיים והעל־יסודיים, מורדכי גדנ"ע, מדריכי נוער בחינוך המשלים ובבתי ספר שדה השואפים להתמחות בידיעת הארץ בכלל ובריכוז נושא הסיולים במוסדותיהם בפרט.

בתכנית: פרקים בגיאולוגיה, גיאוגרפיה פיזית, היסטורית, כלכלית וישובית של א"י; ארכיאולוגיה והיסטוריה של הארץ; החי והצומח בא"י.

היקף ומשך הלימודים: 1200 שעות הוראה בתוספת 25 ימי סיור בשנתיים. הלימודים יתקיימו במשך שתי שנות לימודים בימי א' אחה"צ ובמשך כל ימי ב', בתוספת ריכוזים לימודיים וסיורים בימי פגרה.

עם סיום הלימודים יזכו הבוגרים לתעודת גמר של מכון אבשלום. המסיימים, שיתקבלו לאוניברסיטה לחוגים הקשורים למשאי הלימוד בקורס, יובאו בחשבון היספיהם במקצועה החופפים.

שכר לימוד: 500 ל"י לשנה.

פרטים והרשמה בכתב: מכון אבשלום, ע"י הפקולטה למדעי הרוח, אוניברסיטת תל־אביב, רמת־אביב, ת"א. בטלפון: 416735 בכל יום בשעות 09.00—13.00. ע"י פניה אישית: חדר 146, בנין גילמן, קריה האוניברסיטה של תל־אביב, רמת־אביב, תל־אביב.

כ"ה שנים למדינת ישראל
מרכז ההסברה

כנס גולני
הועדה המארגנת

כנס גולני

יערך ביום ג', י"ג תשרי תשל"ד (9.10.73) בפארק הירקון מול מגרשי התערוכה בתל־אביב.

משתתפים בכנס כל החיילים והמפקדים אשר שירתו בגולני מ־1948 עד היום ובני משפחותיהם ובני המשפחות השכולות.

מוזמנים אנשי ההגנה המרחבית ומגיני הישובים במרחב גולני מתש"ח.

דמי הרשמה לכיסוי הוצאות הכנס והמדליון בסך 20— ל"י לפקודת „מרכז ההסברה — כנס גולני" יש לשלוח עם התלוש המצ"ב ללשכות המחוזיות של מרכז ההסברה:

ירושלים, בנין משרד ראש הממשלה, הקריה.
תל־אביב, רח' אחד העם 15.
חיפה, רח' אחד העם 5.
באר־שבע, מרכז הנגב.

— — — גזור ושלח — — —

הנני מאשר את השתתפותי בכנס גולני.

שם ושם משפחה	כתובת
טלפון	מס' הנלווים
יחידה/גדוד	הפנים בהן שירתתי
	חתימה

ביה"ס להנדסאים

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל

משרד העבודה — משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

בית הספר להנדסאים

מודיע על סיום ההרשמה לקראת שנה"ל תשל"ד

1) למגמות ותת המגמות

אלקטרוניקה	בנית	מכונות	כימיה
חשמל	אדריכלות	מיכון חקלאי	פוטוניקה
פיזיקה	דרכים	אוירונוטיקה	מזון
ביו הנדסה	מדידות (גיאודזיה)	תעשיה וניהול	הנדסאים מורים
מחשבים			

משך הלמודים:
א) למודי יום הנדסאים — שתי שנים 40 שעות בשבוע.
ב) למודי ערב הנדסאים — ארבע שנים.
ג) למודי צבירה — פעם פעמים בשבוע לפי בחירה.
ד) למודי יום מכנאים — שנה מוגברת.
ה) למודי ערב מכנאים — שנתיים מוגברות.

הערות:
א) מתקבלים/ות בוגרי/ות י"ב תיכון לרבות בעלי תעודת בגרות-אקסטרנית או בוגרי בתי ספר תיכוניים מקצועיים (רמה 4 שנתית).
ב) תלמידים/ות המשתתפים/ות בלמודי יום נהנים/ות מהלוואות מטעם משרד העבודה.
ג) חיילים/ות בשרות הנבה תלמידים בכתות הערב מקבלים הנחה בשכר למוד בשעור 50%.

2) לכתות קדם הנדסאים

כתות ערב זה עבורית לבוגרי י"א כתות של בתי ספר תיכוניים ו/או מקצועיים.

3) לשם קבלת פרטים או הרשמה יש לפנות:
חיפה — (למודי יום וערב) מרכז ביה"ס בקמפוס בקרית־הטכניון טל' 225111־347. קבלת קהל כל יום בין 8.00—12.00 ובימים א', ג', ה' בין 16.00—18.00.
„אחוה שורק" — (עמק "הרצאל) (למודי אחה"צ וערב) מר י. להב, המדרשה האזורית הרצאל, אוהל שרה דואר נע יזרעאל טלפון 7—065/22956.
מדרשת רופין — (למודי יום בלבד) טלפון כפר יונה 053/98383.
אילת — (למודי ערב בלבד במגמות חכונה) מהנדס א. באום, תבנה, מכללת המחוזית, טל' 059/2121/2.
נצרת — (למודי יום וערב בניה ומכונות וקן הכנה ערב) מהנדס פרוגל, הד 10/316 טל' 065־54831.
עמק הירדן (כנרת) — (למודי אחרי הצהרים) מכללה אזורית עמק הירדן, צמח טל' 067/50421.
צפת — בר ב. כבודי, ביה"ס צמל צ"ש בלאשילד. טלפון 067/30284.
תל חי — בר ב. שפכבר, המכללה האזורית טלפון 067/40969.
עכו — (יד נתן) — אינג' ר. לוין, ביה"ס להנדסאים הקלאים דאר נע אשרת טלפון 04/910042.

4) להשומת לב
א) בהיוהו המיון לכתות קדם הנדסאים מתקיימת בימים 20/9 — 19/9 הודעות נשלחו למועמדים.
ב) בהיוהו המיון לכתות ההנדסאים התקיימה כלהלן: (הודעות נשלחו למועמדים).
בהמסיקה 8/10/73
פיזיקה 9/10/73

משרד העבודה
המרכז לעידכון טכנולוגי

המוסד להכשרה וייעול הבניה

הטכניון — התחנה לחקר הבניה

מודיעים על

ימי עיון וקורסים להשתלמות

בנושא: ציוד מכני לבניה

בהדרכת מומחים מחוץ לארץ

הקורסים יתקיימו בתחילת חודש אוקטובר 1973.

בדבר קבלת פרטים נא לפנות:

א) לבית הספר להנדסאים, קרית הטכניון, ת.ד. 4459 חיפה. טל' 233633.

ב) למוסד להכשרה וייעול הבניה, שאול המלך 41 בית „הוד־דפנה" ת"א.

כ"ה שנים למדינת ישראל
מרכז ההסברה

משרד החינוך והתרבות
האגף לחינוך התיישבותי

בכפר הנוער מאיר שפיה

כנס בוגרים ועובדים

במלאת יובל (50 שנה) לכפר הנוער

יערך ביום שני, כ"ב אלול תשל"ג, 24.9.73 בכפר הנוער מאיר שפיה.

בתכנית:
שעה 14.30 — מפגש רעים
שעה 19.30 — עצרת חגיגית:
א. ברכות
ב. „תמונות מספרות"
הצגה במשחק, אור, צליל ומחול
מאת: ג'וקי אריקין (בוגר שפיה)
מבוסס על מחזות של ד"ר יעקב ז"ל ומולויה רייזן
בימוי: פרנציסקה יעקב (שפיה).

נא ראו הזמנה זו כאישית.

פרסם בדבר
הלוח החדש בדבר

בגליון

* פיתויו של המזרח — מאת יורם ברונובסקי.
* מנחם בן בשירים קרואים: על פנחס שדה.
* סיפור מאת איריס מור; שירים — טניה הדר; חזי לסקלי.
* הרמאן מלוויל — באנתולוגיה: מסעי סופרים בא"י.
* על ספרים: יהודית אוריין, חנה הרציג, צבי זמורה.

לספרות, לאמנות ועיון

בין המספר למספרו - זהות או מאבק

מאלרו: עולם של ניתוק

מאת אברהם שאנן

א

בבדיקת יחס הסופר למספרו — בוארדאמי ב„מסע אל קצה הלילה" („משא" 24.8, 31.8), ניסיתי להסביר את אמינות המספר על־ידי התמורה שחלה ב„אני ההירואי־הרומאנטי" של סלין־הפרש ל„אני האנטי־הרואי" של סלין הסופר. מתמורה זו נוצרת המטאפורה ה„לילית" האורגאנית, שהיא יסוד לוויזיית הבדידות במציאות אבסורדית ללא תקנה.

יש באותה ראייה מן התחילה, מן המסע הפיקארסקי שהוא ס ט א ט י למעשה, מפני שכמותו כחזרה אל מקום מוצאו של הנוסע. הוויזיה היא, כביכול, האלוציאטיבית. מכאן התפיסה המיוחדת של מימד הזמן, כמומנט וכמשך — וזה האחרון היא גאנאוזה של חמות — תפיסה אנטי־ברגסונית מובהקת, קרובה לתפיסת הזמן של מופאסאן (לפי התיאוריה של ז'ורז' פולה).

מכאן גם הלשון החדשה של הכתיבה („אקריטיר" בצרפתית), שהיא אנטי־ספרותית, כמו שהדמות היא אנטי־הרואית, כמו שהסטרוקטורה הפיקארסקית של כיסע ללא תמורות ממשיות, מפריך למעשה את עקרון התנועה בזמן ובחלל המקובלים במסורת הרומאן. בתפיסת סלין זוהי הצלת הסופר מעולם הסופרים המתים — תפיסה שתקבל ביסוס, ללא קשר עם סלין — בכתבי מבקרים כמו מורים בלאנשו — הרחוקים מדרכו הרוחנית של סלין. כן הדגשתי (במאמרי הקודם) את השפעת תפיסתו (אדם אל מול האבסורדיות של עולם ללא גואל אימאננטי או טראנסצנדנטי) על סארטר וקאמי. אל מול מציאות זו עומד סלין בסארקאזם ובציניות.

אל מול אבסורד, כמצב אנושי ללא תקנה, עומד גם אנדרה מאלרו. כבר הצביעו על כך כמה מבקרים, כי מאלרו הוא בעצם הרומאניסטן הראשון, (הנושפע מניטשה, קירקגור ושפנגלר), שהגדיר מפורשית את הקיום האנושי כאבסורד, ואפילו אבסורד משפיל.

אולם, אל גילוי מציאות אובייקטיבית זו נחלץ הוא לתגובה אחרת. ושוב לשאלת הקשר בין הסופר למספרו: גיבורו הוא פרי של מאבק, עכשיו זהות, גם מאלרו מנתק את נקודת הראייה האחת, הכלבדית, של תודעת המספר ומחלקה בין כמה מגיבוריו. לרובם ככולם צביון של פרוטאגוניסטים וניתן להם ממיטב ניסוחו הלוגי וממיטב הרגשתו של הסופר ללא כל החלשת עמדה אחת על חשבון האחרת. שכן, בנוסח פאסקאל (ללא דתיותו), כבר מצא עצמו מאלרו עומד אל מול „אני" בעל עמדות נפשיות קוטביות, כשהן מופיעות לא בתנועת ליניארית של התפתחות, כי אם בצורה סימולטאנית.

התוכן של הדברים, כמו הצמדה הנפשית, שונה מדמות אל דמות, אך סגנונו המיוחד של מאלרו לוואריאנטים הידועים, שליט בכולן. בניגוד לסלין אין הוא מנסה להינתק ממסורת הספרות בתחום הלשוני, אך סגנונו האידיולקטי, רצוף מידגמים מסורתיים; עשיר בטונאליות המותאמת לתנודות ההרגשה, המחשבה והאטמוספירה. מכאן שתחבירו, המצויין באפוריזמים פילוסופיים מובהקים, אינו מנותק מן „הערבר המת" ואינו מצעידו אל „ספרות החיים" (כלומר זו משוחררת ממסורת העבר הספרותי) — אך מבטיח לו את ייחודו.

הוא הדין בתפיסת הזמן והחלל שלו. מאלרו מכיר את הזמן ה„דומם" וגם את הזמן הזורם, הוא נתון בין הצורה הרחוק למיצרב, ומגלה בעיקר שני דברים שהם אחד: הבעיה הקיומית אחת היא; אי־ההבנה בין אדם לאדם ובין תרבות לתרבות היא עובדה.

האדם מכיר באבסורד המציאות, אך אינו מכיר את עצמו. הוא יוצא לפעולה ממניעים שאינם והיא עם אלה שיובהרו לו בעצם הפעולה או בסופה. הוא יוצא אל מול האוייב המשותף ואל מול המוות בשם האחוות והאחדות, ולמעשה מנותק האדם מאדם ממש, כמו שמובדלות ההרבויות זו מזו. בעוד שסלין אינו רואה אפשרות להתמודד עם האבסורד המצבי, הרי הפרוטאגוניסטים האמינים של מאלרו מתמודדים עמו. אולם התוצאה: זרות, בדידות, ניתוק ושקיעה באינדיבידואליזם הקרוב מאוד לאגוצנטריות של סלין, אם כי במקרהו של מאלרו מדובר בהתקוממות אידיאליסטית מובהקת.

זו, כמובן, נקודת־ראייה אחרת של הסופר וגיבורו את האדם, טון אחר ומשמעות אחרת, אך התוצאה הסופית — מפלה. מאלרו ינסה להציל את האדם, מתנועת הזמן אל החדלון, על ידי מעשה־האמנות, שהוא מעל לזמן ה„דומם" ומתקרב אל המשך האלי־אנושי, אך גם על הנצח שבאמנות מאיים התוהו, כמו ה„יער" ב„התקווה" — שבו מדבר אחד הגיבורים על סף מפלתם של הרפובליקנים.

קריאת התגר על השפלה־ללא־תמורה בקיום האנושי נישמעת אמנם. אך קריאת התגר וה„מאבק", לא יצילו את האדם. זהו אקט משחרר ללא־שחרור ממשי, בנוסח הגיבור הטראגי המתמודד עם הגורל. מן הארגות תימלט אולי יצירת כפיו של האדם, ואף זה מוטל בספק. האודיסיאה בלילה־ללא־סוף, תימצא גם במבחני מאלרו, אם כי אנשי ה„מסע" שלו יתנהלו בצורה שונה מזו של סלין, והסירוב לקבל אשליה — הוא השותף להם. אפילו הטונאליות האפקטיבית נובעת מאותה בחילה בקיום האנושי ולא מעט — גם מאימת הקיום. עזוב לנפשו אל מול האבסורד, מתקומם תמיד הגיבור של מאלרו, אך הוא תמיד גם המנוצח. גיבוריו מלאי הוויטאליות, יושלכו אל התהום ה„לילית" ככיש כמו הסילואטות והקאריקאטורות של סלין.

גם מאלרו מתאר מעשים שהיו, ותיאוריו נוטים, ברוב המקרים, אל התיאור בהווה המתארע. רק שימושו בזמן משתנה: מתוות „דראמאטי" אל עבר „לוהט" אף הוא. מכאן שלאירוע החיצון יש חשיבות גדולה, אך מכריעים בסטרוקטורה המונולוגים, הדיאלוגים והסימבולים המיתיים, ההורסים את המסגרת ההיסטורית. בעולם האחווה, המאוחד אל מול אויב מעמדי או לאומי, אל מול ה„יער", אינו מתבטל ערכו של המונולוג האינדיבידואלי, כחלק מן הסטרוקטורה הכללית של הרומאן.

ב

מסתבר, כי אחרי השיפת היחס בין הסופר למספרו, נשארת בשורת הרומאן החדש: המסע המבודד מאוד אל קצה הלילה, בין שהוא מלווה מרד „אנושי" נוסח מאלרו, בין שהוא מלווה הסתגלות צינית נוסח סלין. ראיית המציאות היא הקובעת „מסע" זה: אדם אל מול לילו, זה יהיה „מסעם" הסטאטי גם של כל הבאים אחרי מאלרו וסלין בשנות הארבעים, החמישים והשישים.

זה היה גילוי מציאות אובייקטיבית נתונה והיא נקודת־המוצא לכל השאר. מציאות זו היא גורם אחד, האדם בזרות־בדידות של ה„לילה" הוא הגורם השני. האקזיסטנציאליסטים מקירקגור ודוסטוייבסקי ידעו זאת; המאמינים הדתיים ביקשו חסד לעולם „נפול" ולאדם נפול, שהוא גם יסוד לראייה הפאסקאלית ולרומאן הנוצרי הטראגי, לא פחות משהוא יסוד כיסוד למספרים כמו מאלרו או סלין, קאמי או סארטר — אתיאיסטים למיניהם. בעוד שגיבורי מאלרו פועלים כגיבורי הטראגדיה הצורית, גיבורו של סלין הוא טראגי־קומי.

הבעיה של הסטרוקטורה שונה מסופר לסופר. הוא הדין ביחסם למימדי הזמן והחלל, השימוש במונולוג לסגנון ובדיאלוג לסוגיה. במקרה שלפנינו יש חשיבות מה להבדל זה שבין סוג ה„כתיבה" („אקריטיר") של מאלרו לזה של סלין. אין הדברים אמורים רק בזהות או במאבק הסופר עם מספרו (או גיבוריו, שהם נושאי־דברו), כי אם בעמדה נפשית ברורה, ביחס רגשי וקוגניטיבי למציאות זהה.

מכאן ההבדל העמוק בין הסארקאזם של סלין, המתאזן לפרקים על־ידי תשתית שירית בלתי צפויה (מעיר על כך מוריס נאדו, עמ' 40), ובין המונולוגים והדיאלוגים הקצובים, המריסקים או האקסיומאטיים של מאלרו. (קאמי לא יהסס לנצל את צורות ההבעה השונות האלה, תוך כדי העברת מיתוסים, סימבולים ומחשבות לסיטואציות שונות קצת).

לצורת כתיבתם של סלין ומאלרו יש קשר הדוק עם הפרכיות. אותה מייצג איש איש על פי נקודת־ראייתו וגם בטון. הרי בשניים אלה אפשר גם להגיע לפתרון הדילמה של בוּת (ראה מאמרי על סלין) בעניין היחס בין הסופר למספרו — אמצעי אחד מרבים. וקובע זאת בפסקנות בארת: בכל צורה ספרותית יש בחירה כללית של טון, של אֶתוס. וזהו בדיוק המקום שבו מתגלה הסופר באינדיבידואליות שלו, מפני שכאן הוא נתגייס".

צורת כתיבתו של סלין קובעת את ה„אתוס" שלו, השתחררו מכל „התגייסות". אשר למאלרו — הוא „מגוייס" בהחלט, אלא שמבקרים צרפתיים, לא פחות מאמריקאיים (לא אוכל להזכיר כאן את כולם) טעו לפרקים ביחס לטיב „התגייסותו", משמע, איש, עד כמה שידוע לי, לא הטיל ספק בזהות המאבק שבין מאלרו לגיבוריו (רובם מייצגים את פיצול רגשותיו ומחשבותיו, כאמור). אך במקום שיש בו סימבוליקה מיתית (מטאפיסית) ברורה, החורסת גדרות היסטוריות, ביקשו את הפוליטי, הגדור בזמן ובמקום.

אין הוא יכול להזדהות עם כל הלוחמים, אלא עם עצמו בלבד. הפרוטאגוניסטים שלו בעיצים איפוא, נושאי מחשבותיו אל מעבר לזמן ולמקום, בצורות שונות, בשיקולים שונים, בהרגשות שונות, ומעל הכל — קונפליקטים ומפלות טראגיות שהם כולם אדיפיאות, מאוגשות של רחשי הלב והמוח אשר למאלרו. הדבר מעניין וחשוב במיוחד, כי גם ב„חיי אנוש" וגם ב„התקווה" (ובספריו האחרים, שלא ניתרגמו לעברית) — ההבנה בין גיבורים אלה אינה אפשרית. אדרבה, כל האחדות והאחווה שמשמען הם יוצאים לדרך, מתפוררות מיד עם המאבק החיצוני הראשון, עם קריאת התגר הראשונה על השיפלות שבקיום האנושי האובייקטיבי. ביחד עם־זאת מנסה הוא להבין עד תום את עולמם של האנטאגוניסטים.

העובדה, שלכתיבת מאלרו משמשים משברים היסטוריים כרקע, והאטמוספירה היא לעתים קרובות זו של איבת השואה, אינה גורעת משאיפתו לראות בגדרות הסיטואציה הקונקרטית, גדרות סמליים בלבד. מכל מקום, בצורת כתיבתו קשור מאלרו יותר מסלין להשפעת ההיסטוריה והמסורת. אם ירצה מי, איפוא, לראותו „מיושן" מבחינה זו — יהי כן. ביחד עם זאת לא יוכל איש להתעלם מן ההתאמה הגדולה, כמעט זהות, שבין תחבירו לתיאור של סיטואציה או של מונולוג או דיאלוג. באשר לשאר — הוא יסיר, ממש כמו סלין, את „הצעיף" שהעסיק כל כך את הסימבוליסטים, כדי להציץ אל התהום ולחשוף אותה.

ג

מעניין הדבר, כי משנות השלושים, לא תודעת בדידותו של האדם היתה המקור העיקרי למהלך זה בספרות, אלא הסיטואציה הפוליטית (המלחמה גם היא פוליטיקה). משבר המצפון, התערערות הזהות ומאבק האני עם עצמו (או נציגו המספר) — הוא של חייל בשדה־הקרב או החזית ממנו. הן הסופרים שבהם מדובר נלחמו למען משטר מסויים או הגנו על ארצם מפני פולש. הגישה הלאומית והגישה האינטרנאציונאליסטית הביאו לחשיפת קונדיסיון היסטורי זהה. כלומר, כל שיקבל אספקטים הגותיים שונים בשנים שאחרי המלחמה — התחיל ונולד במלחמה או במלחמות הרבה, במפלות כבנצחונות, אך תמיד כבגישה עם המוות, ההשמדה או ההגליה.

כבר הזכרתי (במאמריי הקודמים) את השקפות נאות ומאני בעניין זה, ולא אחזור עליהן; רק זאת: בעוד שסופרים לא־מעטים האמינו עדיין באפשרות לשינוי פני המציאות, ראו מאלרו וסלין את היסוד העמוק יותר של המציאות — את האבסורד והגורליות הכל־יכולה, הכרוכה בעצם האבסורד ומממילא לא יכלו להתפתות לאשליות. סלין קבע, שאין האדם יכול להרוג ממצבו. גיורם, גיבורו של מאלרו, קובל על כך כי קשה להיות אדם ולסבול את הקיום האנושי. מאלרו יוצא למאבק עם גורל זה, כדי... להיות מובס. אך המאבק עצמו — חסר התקווה — הוא האצילות האנושית האסטורית היחידה.

ההבדל? לא בראיית עצם האבסורד אלא ב„נקודת הראייה" הן של אמפיריציסט מסוגו של סלין, הן זו של מי שהתעמק בניטשה בקירקגור ובפילוסופיה של המזרח הרחוק, כלומר מאלרו. במקום להציל עצמו בפאסיביות אגוצנטרית כדי להמשיך במסע פיקארסקי־מאקאברי, בתוך „ארץ המתים" (התנועה הממשית היחידה על סלין במימד הזמן האנושי), מוטב להתקומם, ליפול ב„מערכה". שאנחאי או מדריד הן גדרות של סיטואציה קונקרטית, הבאה לשרת סיטואציה „ללא קירות", או „ללא גדרות".

אם מצאנו, איפוא, את מאלרו בצד הקומוניסטי או הסוציאליסטי של הבאריקאדות למיניהן, היא מימין לא היה איש ההולך בתלם המפלגה. התכתיב המפלגתי היה לו בזיון קשה מנשוא, לא פחות מעצם הקיום האנושי. הן עובדה היא שרוב גיבוריו מתנכרים לתלם המפלגתי, במובנו הצר.

לשוא רגזו, איפוא, על „בגידתו" — הוא הגיע אל צרפת הגוליסטית, כאל באריקאדה אחרונה, שאותה ביקש לבצר דווקא כשר האמנות, מפני שאמונתו בנצח ובטראנסצנדנט קשורה, כאמור, במעשה האמנות. אלא שעד אז, גם הוא עשה את מסעו הפיקארסקי ב„לילה" של המציאות.

כיצד עוד אפשר להמשיך ולחיות על מאגרי הדורות הקודמים? ; בלאנשו, בארת ואחרים יהפכו שאלה זו, מאוחר יותר, לבעיה ספרותית־לינגוויסטית, אך מאלרו הוא המקדים אותם ביישום וכורך את השאלה לעצם הקיום האנושי. אחד מסימנים „התאבדויות" של שנות הארבעים, החמישים והשישים מקבל צורה מזוהת במינה כבר בשנות השלושים על ידי מאלרו (בצל „התקווה" — שלא נתגשמה!). זבכן, כמו סלין: יש „משך", ודאי, אך הסיטואציה הנתונה מחייבת קביעת יחס למומנט (בלשון מאני). ויצויין, אפילו בעלי הרומאן הנוצרי הטראגי, כמו ברנאנוס ומוריאק ותלמידי דוסטוייבסקי למיניהם — יראו הכרח לקבוע יחס למומנט, גם אם יחסם שונה ל„משך" (הם נוטים יותר לתפיסה הברגסונית של הזמן).

אם אמנם היטיב קאמי להגדיר את האבסורד ב„מיתוס של סיזיפוס" (1942), הרי מאלרו מקדים איתו. הוא אינו נזקק לתיאוריזציה. אך גם לא יימנע ממנה בדרך האפוריסטית האופיינית לו. כבר בסוף שנות העשרים מגדיר מאלרו את עיקר חייו של האדם (האירופי) כנשלט על־ידי האבסורד.

לואיס מדגיש את התעניינות מאלרו בתפקיד האמנות בעולם אבסורדי. הוא גם מזכיר, כי מאלרו הוא שהכניס למילון הפילוסופי המודרני את המלה „אבסורד", במובן, שלאדם בן־זמננו נראה העולם חסר כל משמעות, מפני אבדן האמונה שבכוחה להסביר משמעות זו.

מכל היסודות שמבקרי מאלרו מונים בעולמו, הייתי משאיר: האבסורד שבקיום. האדם שבמאבק, האמנות שבנצח. הראשון — מצב אובייקטיבי נתון של הקיום האנושי; השני הוא דחף להרואיות טראגית בהתמודדות עם הגורל הכל־יכול. והאמנות — תקוות המשך, שיישאר מן האדם המובס או הכלוא.

כשם שסלין „נוסע" אל „קצה העולם", כדי להינצל מן הוודאות הריאלית האחת — החדלון, ממש כך יוצאים גיבורי מאלרו לכל מקום שבו יוכלו להיפגש עם המוות. האמנות, מעשה ידיו של האדם, היא המשתחררת מן הזמן הדראמאטי, כלומר זה הזמן „הנגמר" או הנעצר עם גמר האקט האנושי (ההרואי בדרך כלל), וחודרת אל ה„משך" הנצחי, גם אם שם אורבות לה סכנות לא־מעטות. מעצם היותה מעשה־אדם, אין נצחיותה מובטחת בלא אדם. זמנו של אדם מת או נעצר יחד עם חדלונו. אך ברגע שבו לא יהיה עוד אדם נאבק עם ה„יער" — יבוא הקץ גם על שהותיר ל„משך" הנצח.

על סף המפלה, מדבר אחד מגיבורי „התקווה" על אהבתו למוסיקה, ורואה באור חדש את מעשה האמנות, כמו הכנסייה (האיש הוא, אתיאיסט, על אף אהבתו דווקא למוסיקה של פאלסטרינה). האמנות היא ניגוד לקיומו האנושי. כלומר, בשעה שהוא נמצא על סף החדלון, נשואות עיניו אל אשר עשוי להיזהר ממעשה ידיו של האדם. ואשר לטיב המעשה הזה — הן מקורו בקדושה, בהאלהה, באמונה הדתית, רק התורשה היא מטאמורפוזה, והמוזיאון ללא קירות הוא אמנם עקירת האובייקט המקודש ממקומו הטבעי, אך זוהי גם מטאמורפוזות (ולאו דווקא רדוקציה) של המולחני לאמנותי. יש קשר התפתחותי בין תרבות לתרבות, אלא שאין האחת מסוגלת להיכנס לסודה הנפשי של האחרת (מכאן בעיית השנוי שבראייה, בהערכה — הניתוק שבהמשכיות ואי־היכולת למזיגה אמיתית לעומת הרציפות במסלול האסתטי בלבד).

ד

אין לי אפשרות, במסגרת זו, לעסוק בניתוח מפורט של יצירת מאלרו מבחינה סטרוקטוראלית. אנסה להתרכז בנקודה או שתיים, דווקא אלה הידועות ביותר, ב„חיי אנוש".

כוונתי לבסס את ההנחה גם על ידי דוגמות, שדנו בה מבקרים צרפתיים ואנגלו־סאקסיים, כי בצד סלין מבשר מאלרו בקוטב הנגדי את עיקרי תפיסתם של סופרי שנות הארבעים, החמישים והשישים.

ההבדל בתפיסה של מימד הזמן (וממילא גם של מימד החלל), בין סלין למאלרו, דומה להבדל שבין תפיסת האנטי־גיבור הפיקארסקי ובין תפיסת הגיבור הטראגי. גם אם שניהם מכירים בקיום המומנט או הזמן הקצוב שבשליטת האדם ובין המשך שמעבר לזו (ראה במאמרי על סלין).

בעוד שהגיבור של מאלרו יוצא יציאת גבורה נואשת — נוסח הגיבור של הטראגדיה היוונית נגד הגורל, כדי ליפול במאבקו בשם הכבוד האנושי, הרי סלין מוחל בפירוש על „כבוד" זה; גיבורו קרוב יותר לדמות הקומית של לא רק של הפיקארו אלא גם של פארמאקוס — מודע אל גורלו. אם נשתמש בשינוי מה בהגדרת נורתרופ פריי — אפילו ידעים מאלרו וסלין שהאדם מהלך כשפסק־דין־מוות תלוי מעל ראשו.

כנגד תפיסה ארכיטיפאלית זו, שונות מאד המסקנות של השניים. אפילו בסטרוקטורה של יצירותיהם ניכר הדבר. מאלרו, מסוג הטראגדיה היוונית בפרשנות ניטשיאנית מזה ובפרשנות פאסקאלית מזה, שואף לתמצה דראמאטית - על ידי צמצום הזמן והמקום, הדמויות הפיקארסקיות של סלין יודעות, שגם המומנט המנותק מן המשך אינו ראוי אלא

(סוף בעמ' 2)

אנדרה מאלרו

בגליון „משא" של ראש־השנה

[illegible]

חזי לסקלי

ז י ק

אָמַר, בְּ
הַיִּמָּלְיָה יֶשְׁנוֹ זִיק שֶׁל תִּקְוָה?
יֶשְׁנוֹ. אֲבָל עַד שֶׁתַּגִּיעַ לְשָׁם הוּא יֵעָלֵם.
תּוֹדָה, אֲדוֹנִי.

אֶפְשָׁר לְהָכִין אֶת הַמְּחָטִים.

„משא", גליון מס' 38 (94), מוסף ל„דבר"
יום ו', כ"ד באלול תשל"ג, 21 בספטמבר 1973
עורכים: אברהם שאנן, יצחק בצלאל

„קונסול הכבוד"

גרהם גרין

על אניד סטארקי

ציור ופיסול

אספקלריה

גאלריה חדשה ומבטיחה

תערוכה ברמה מוזיאונית

מאת ניצה פלקסר

הד מן האתמול

אריאלה הראל

המכון הישראלי לפרסומים תלמודיים

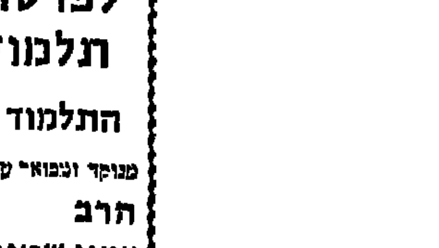

אבל היא איננה

[illegible]

פנחס שדה

אשכבה

אִישׁ שׁוֹכֵב בַּחֹשֶׁךְ עַל מִטָּתוֹ
עֵינָיו רוֹאוֹת אֶת הַנַּעֲרָה בִּרְכָּיו נוֹגְעוֹת בְּבִרְכֶּיהָ
הוּא שׁוֹלֵחַ יָדוֹ לְחַבְּקָהּ הוּא מְמַשֵּׁשׁ שִׂפְתוֹתָיו לְנַשְּׁקָהּ
הוּא נוֹגֵעַ בָּהּ הִיא לְבָנָה הִיא חַמָּה וַעֲנֻגָּה
הִיא יָפָה עֲדֵי כְּאֵב אֲבָל הִיא אֵינֶנָּה
מִי יְשַׁלֵּם בְּעַד מְצוּקָתוֹ
הוּא שׁוֹכֵב בַּחֹשֶׁךְ כְּמוֹ בְּקֶבֶר עַל מִטָּתוֹ
בָּעוֹלָם פּוֹרְחִים פְּרָחִים נְחָלִים זוֹרְמִים נְעָרוֹת נֶאֱהָבוֹת
הוּא שׁוֹכֵב בֵּין הַסָּדִין וְהַשְּׂמִיכָה וְעֵינָיו עֲצוּבוֹת
הַחֹשֶׁךְ מְמַלֵּא אֶת חַדְרוֹ כְּמוֹ מַיִם אֶת הַיָּם
בִּרְכֶּיהָ נוֹגְעוֹת בְּבִרְכָּיו הוּא מוֹשִׁיט יָדוֹ לְלַטְּפָהּ
שַׂעֲרָהּ נוֹפֵל עַל לֶחְיוֹ עַל חָזֵהוּ הִיא עֲנֻגָּה וַאֲהוּבָה
אֲבָל הִיא אֵינֶנָּה
בָּעוֹלָם פּוֹרְחִים פְּרָחִים נְחָלִים זוֹרְמִים נְעָרוֹת נֶאֱהָבוֹת
עָבִים נוֹהֲרִים כְּמַלְאָכִים קַלִּים כּוֹכָבִים עוֹלִים בְּלֶהָבוֹת
אֲבָל מִי יְשַׁלֵּם בְּעַד מְצוּקָתוֹ
וּמִי יִסְלַח לֵאלֹהִים שֶׁבָּרָא אוֹתוֹ וְשָׁכַח אוֹתוֹ
שׁוֹכֵב כְּמוֹ בְּקֶבֶר עַל מִטָּתוֹ
שׁוֹכֵב בְּקֶבֶר עַל קַרְקַע הַיָּם
וְהַחֹשֶׁךְ אוֹסֵף אוֹתוֹ וּבַחֹשֶׁךְ כָּבִים גֵּוִיּוֹ וְגַם נִשְׁמָתוֹ
עַתָּה הוּא נָח בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכָּבוֹ עֵינָיו עֲצוּמוֹת הוּא נִרְדָּם

היס. אלוהים סולח. אבל מי יסלח לאלוהים? יותר מכל זאת הזדהות עם מה שנראה לשדה כבדידותו של אלוהים. בנקודה זאת מגיע השיר לשיאו הריגשי. המילים ה־ חותמות שאילות מתוך תפילת אש־ כבה למת: ינוח בשלום על מש־ כבו. כאן מדובר לא במוות ביו־ לוגי. ההירדמות היא גאולה מיי־ סורים פשוטה ומפורסמת. אחרי שנאבק כל הלילה עם מצוקתו, כיעקב עם המלאך, הוא נרדם.

מאלרו: עולם של ניתוק

(סוף מעמוד 1)

[illegible]

הערות:

1. Roland Barthes — Elements de Semiologie, p. 98, Gonthier.
2. Claude-Edmonde Magny — "Malraux le fascinateur", Littérature et Critique, Payot.
3. R. Barthes — Le Degré Zéro de L'Ecriture, p. 16.
4. M. Nadeau — Le Roman français depuis la guerre, p. 48, Gallimard.
5. C.L. Magny — Histoire du roman français depuis 1918, p. 44, Seuil.
6. Maurice Blanchot — L'espace littéraire, Gallimard.
7. R.W.B. Lewis — "Malraux and His Critics", Malraux, 1964.
8. André Malraux — La Condition Humaine, Gallimard.
9. N. Frye — Anatomy of Criticism, p. 48, 1957.
10. זהו, כמובן, ערעור על אחת ההנחות הסטרוקטורא־ ליות של אריך אוארבאך ב„מימזיס", כשם שסטרוק־ טורות ידועות של מאלרו מאשרות אותה.
11. André Malraux — Les Voix du Silence, Le Musée Imaginaire, Gallimard.
12. — La Métamorphose des Dieux, La Galerie de la Pléiade.
13. בארת, „מיתולוגיות", עמ' 19.
14. שם, עמ' 21.
15. אין אני יודע אם דעת בארת תתקבל על דעת מאל־ רו, אך כמה מהגדרות המיתוס כהעתקה מגמה מסויימת מן ההיסטוריה אל ה„טבע", אל חבלתי מוגבל, מתאימות לגישת מאלרו.
16. מאני במסחת הנ"ל על מאלרו.

אברהם שאנן

בית הסופר
ע"ש
חיים הזז

התחילה הרשמה לחוגים לשנת תשל"ד

1. סדנא יוצרת. מרכז: שבאי גולן
מרצים: שירה: אמיר גלבע, ט. כרמי, יהודה עמיחי
פרוזה: יורם קניוק, יהודה האזרחי, א. אפלפלד
2. ספרות ילדים. מרכז ומנחה: מנחם רגב
דיון בספרות הילדים הישראלית בהשתתפות סופרים ומורים.
3. הספרות והקולנוע. מרכז: ד"ר ישעיהו ניר
בכל פגישה יוקרן סרט באורך מלא בליווית הרצאת ודפי הסבר.
4. ספרות ומוסיקה וזיקות הגומלין שביניהן. מרכז: אורי שרביט
בהשתתפות משוררים, סופרים, מלחינים וכן הדגמות על ידי זמרים, חזנים, מנגנים עם נגנים.
5. תהליך היצירה הספרותית. מדריכה: לאה טנצמן.
הדגמה על פי עבודות יוצרים שונים (וגם של המשתתפים)

פרטים והרשמה: בית־הסופר, כיכר בתי מחסה, הרובע היהודי, ירושלים
המען למכתבים: ת"ד 282, ירושלים. טל' 288128 בשות 8.00—13.00
תחבורה: אוטובוס מס. 1

מנהל: שבאי גולן

האופרה "מלכת שבא"
יצירת מופת מפוארת על במת האופרה הישראלית

מלכת שבא (נתניה דברת), מעניקת תשורה למלך שלמה (קלאודיו אוולה).

בלט האופרה הישראלית עם הסולניות אנה מריה הפ וקורה בנאדור

המערכה הראשונה המפוארת של האופרה „מלכת שבא" בביצוע האופרה הישראלית

היצירה החדשה המועלית על במת האופרה הישראלית בבימויה של אריס. דת מילים, ובניצוחו של אלכסנדר טרסקי זכתה להצלחה בלתי רגילה במופעי הבכורה בתל־אביב, ירושלים וחיפה. האופרה הרומנטית המפוארת תורגמה לעברית על ידי אהרון אשמן.

באופרה משתתף צוות ענק של סולני אופרה ובלט ישראליים. כן משתתפים הטנור מרשל ריינר, הבס מיכאל גליקסמן, הבריטונים מרדכי בן־שחר ויהודה שמואלי והסופרנו אנט סאליו. הכוריאוגרפיה היא מאת צ'ארטקוב. הצגות נוספות יוצגו החל ממוצ"ש 22.9. (מ.)

מה שרצית לדעת על הבחירות בישראל

תמצא בחוברת שהופיעה בהוצאת שירות הפרסומים במרכז ההסברה.

להשיג ללא תשלום במשרדי מרכז ההסברה:
* רח' קפלן, ירושלים * רח' אחד העם 13, תל־אביב
* רח' אחד העם 5, חיפה * מרכז הנגב, באר־שבע.

משרד הבטחון - ההוצאה לאור

הופיעו ספרים חדשים

משני עברי הגבעה
גיון ודוד קמחי
תיאור מאורעות שאירעו מושיבנטון, בירות עד ישראל עצמה במלחמת השחרור. מחיר 16.— ל"י

מעבר למדבר
יוסף מאיר (יהושפט)
סיפורה המופלא של המחתרת החלוצית בעיראק בעשור שנות קיומה 1941—1951. מחיר 15.60 ל"י

הגדודים העבריים
יגאל עילם
תיאור הקמתם, עולם ומעשיהם של הגדודים העבריים במלחמת העולם הראשונה. מחיר 15.50 ל"י

ללא תקוות, ללא פחד — לוחמת שריון באירופה 1940—45
גנרל פון זנגר־אטרלין
זה אחד מספרי הזכרונות המעניינים ביותר של מפקדי מלחמת העולם השניה. מחיר 16.— ל"י

יסודות בחינוך גופני
עריכת ד"ר הלל רסקין
הספר דן בהבנת גוף האדם וחינוכו למעלות גופנית. מחיר 15.— ל"י

עיונים בספר ירמיהו
דברי חוג העיון בתנ"ך בבית נשיא המדינה מחיר 16.80 ל"י

פרשיות נעלמות ג'
לקט סיפורי „במחנה" — סיפורי קרב, ריגול, מודיעין וחבלה. מחיר 10.— ל"י

המלחמה לאחר המלחמה
מרדכי נאור
סיפורת של „מלחמת ההתשה". מחיר 7.50 ל"י

ספרי „תרמיל" חדשים:
טוגיה קרגר — תומאס מאן
מבין החומות — משה כרמל
סיפורי אהבה — אמיל זולא
מכתבים מקפריסין — יצחק בן יוסף
מחיר כל ספר 1.50 ל"י

את הספרים אפשר להשיג: בחנויות ספרים שקם ובבית ההוצאה לאור, רח' ג' מס' 29, הקריה ת"א.

המפיץ בחנויות: „ספרים לעמי", רח' יבנה 7, ת"א.

ספריית־פועלים
ספרים חדשים

דוד הורוביץ
חידת הצמיחה הכלכלית
מחקר הדוגמה הישראלית

בין פרקי הספר:
גורמים ממריצים וגורמים בולמים; רמת־החיים והתחלקות ההכנסות. משאבים אנושיים, משאבים טבעיים וצמיחה כלכלית; דמוגראפיה, המצב הגיאו־פוליטי, התיעוש, הבנייה; רב־צורתיות חברתית־כלכלית; המאורעות הצבאיים והמדיניים והשפעתם על כלכלת ישראל; השטחים המוחזקים; המעבר לתעשיות מתוחכמות ועתירות מדע; התבנית החרשה; חידת הצמיחה הכלכלית — סיכום ומסקנות.
מותקן גם כספר לימוד אוניברסיטאי

מרדכי אמיתי
צוואתו של ד"ר טוריה
המכנה המשותף לסיפורים שבספר: בדידותו של האדם וניכורו גם בחברה השיתופית השוויונית. לא כתב־אשמה ולא צידוק־הדין — תיאור מצבים אנושיים שהטראגי והגרוטסקי מעורבים בהם זה בזה.

נעמי וישניצר
חרוז כחול של מזל
או קחו אותי הביתה
ציורים: תרצה
סיפורה של נערה עולה מסוריה, המנסה להקלט במושב. על רקע התקופה הסוערת של טרם־מדינה היא נתונה לגעגועיה, לאט היא לומדת לשכוח, ותוך כדי אירועים דרמטיים מתחשלת והופכת מוכיה לאסתר. לבני הנעורים.
זכה ב„פרס יציב" 1972

הוצאת דביר
חדשים ספרים
ספריית גביש

ויליאם פוקנר
הדב—הראשונים
שני סיפורים מסוגנים של הסופר האמריקאי הנודע. הספר מלווה מסה מקיפה על יצירתו של ו. פוקנר. 7.50 ל"י

א.ת.א. הופמן
האחוזה
העלמה דה סקודרי
בטעם הראשונה בעברית שנים סיפוריו הנודעים של הסופר הגרמני הגדול (1776—1822). הספר מלווה מסה מקיפה על חייו ויצירתו של א.ת.א. הופמן. 7.50 ל"י

וירג'יניה וולף
פלאש
פנינת פרוזה של הסופרת הגדולה. סיפור מעודן על חיי המשוררת בארט־בראונינג ועל כלבה הנאמן פלאש. 6.30 ל"י

הוצאת עם עובד — תרבות וחינוך
ספרים חדשים

הישוב בתקופת העליה הרביעית - דן גלעדי
מחקר העוסק בתקופת העליה הרביעית 1924—1929 מתרכז בכלכלי, אידיאולוגי, פוליטי בעגמה להראות את השפעת הגומלין ביניהן.
תקופה בעלת עניין מבריע בעיצוב דמותו והתגבשותו של הישוב העברי בארץ ישראל. 320 עמ'.

בקעת הירדן ומדבר שומרון - צבי אילן
ספר ראשון על האיזור המעניין שבין ים הגילת ובקעת בית שאן. ספר עזר חשוב למדריך ולתלמיד וספר הדרכה למטיילים. 392 עמ'.

סג'רה - בן־ציון מיכאלי
בספר מסופר על נתשוני המתנחלים ועל הקולקטיב הראשון. בסביבה חיו ועבדו אישים דגולים, שחיו חדורים הכרת יעוד וחזון. חומר חדש, פרק היסטורי מרתק. 256 עמ'.

ידיעה חשובה לחובבי ומטפחי גינות חנוי
נמסר לכריכה ויופיע בימים הקרובים הספר

גינת הנוי ופרחיה - דוד צפריר
ספר עזר ומדריך לטיפוח גינות הנוי. מודפס על נייר כרומו בארבעה צבעים.

המכון לחקר הספרות העברית ע"ש בן־ציון כץ אוניברסיטת תל־אביב

הופיעו
בימים אלה הופיעה בהוצאת המכון ביבליוגרפיה מבוארת של כתב העת

„גליונות"

ערוכה ומסודרת ע"י יהושע ברזילי (פולמן).
הספר נמצא למכירה במפעל השיכפול באוני־ ברסיטת תל־אביב.
המחיר —.14 ל"י.
ניתן לרכוש את הספר גם באמצעות הדואר ע"י משלוח צ'ק אל: מפעל השיכפול, ת.ד. 39287 תל־אביב.

היום, מחר ובכל יום דבר מביא את החדשות לביתך

עולם מתפורר בתנועה

מאת צבי זמורה

ויליאם פוקנר

הספריה הציונית

על יד הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית

זלמן שזר

אור אישים

דברי מסה וזכרון על פגישות שתמו

מהדורה חדשה מתוקנת ומורחבת בכרך שלישי נוסף של הספר המופלא פרי עטו של הנשיא השלישי למדינת ישראל

כרך ראשון: 292 עמודים
כרך שני: 314 עמודים
כרך שלישי: 320 עמודים

המחיר 30.— ל"י

כל שלושת הכרכים נדפסו בהידור רב ונכרכו בכריכת בד משובחת, והם נתונים בקופסא נאה. לכל הכרכים נתלוו תצלומים של מרבית האישים שנכתב עליהם בכרכים אלה.

התפצה הראשית:
הוצאת הספרים של הסוכנות היהודית
ירושלים, ת.ד. 7044

הוצאת ספרים אחיאסף בע"מ
רח' יוסף נשיא 13, ת"א, טל. 283339

הופיע

הסיפורת העברית בשנות המדינה

אנטולוגיה בעריכת ד"ר אדיר כהן

מבחר מייצג של סופרי המשמרת הצעירה בספרותנו, שעיקר יצירתם החלה ערב הקמת המדינה ונתבססה בשנות קיום המדינה.

כארבעים סיפורים הלקוחים מיצירותיהם של סופרי המשמרת הצעירה.

לפני כל סיפור נתן העורך ביוגראפיה קצרה של המחבר, ודברי הערכה תמציתיים על כלל יצירתו. 464 עמודים גדולים בכריכה נאה. המחיר —.32 ל"י. להשיג בחנויות הספרים, או ע"י משלוח המחאה להוצאה, ת.ד. 4810 ת"א, והספר ישלח בדואר.

הספרות — רבעון למדע הספרות

יוצא לאור על ידי אוניברסיטת תל-אביב

מופיעה ונשלחה למנויים

חוברת מס' 3 של כרך ד'

בחוברת: צ'זארה סגרה: הסטרוקטוראליזם באיטליה: סקירה; דן בן-עמוס: הגדרת הפולקלור בהקשר התרבות; איתמר אבן-זוהר: הספרות העברית הישראלית: מודל היסטורי; נעמי תמיר: א.א. ריצ'ארדס כתיאורטיקן של הספרות; א.א. ריצ'ארדס: תהליך פיוטי וניתוח ספרותי; ריתמוס ומשקל; ג'וזף דאגן: האפיקה הצרפתית העתיקה כז'אנר של ספרות שנותחברה בעל-פה; דונה דלנקוף-אייזקס: דמות הזר בסאטירה של המאה השמונה-עשרה; נפתלי טוקר: למיבנה הסיפור „תהילה" לש"י עגנון ולדרכי עיצובו; צפורה כגן: דרכי שילובה של האגדה ב„מריס" למיכה יוסף ברדיצ'בסקי (בן-גריון); שולמית לבוא: הערות לאינטרפרטאציה של „שבועת אמונים" לש"י עגנון; שלומית רמון: על S/Z לרולאן בארת; אלעזר בניועץ: גילוי וכיסוי בביבליוגראפיה; חנה הרציג: היפוך תיפקוד הנורמות של המעשייה ב„קאנדיד" לוולטיר.

מחיר החוברת: —.8 ל"י.

מחיר כרך, או כל 4 חוברות שתן: —.25 ל"י (לסטודנט —.18 ל"י)

בענייני חתימה ובהזמנות של חוברות קודמות נא לפנות בצירוף המחאה אל מינהלת „הספרות", ת.ד. 39085, תל-אביב, או בעל-פה אל מושב המינהלה: אוניברסיטת תל-אביב, רמת-אביב, בית התפוצות, חדר 303, טל. 416111 קו פנימי 381, בין השעות 09.00—13.00.

*) Jean-Paul Sartre, Time in Faulkner: The Sound and the Fury.

פיתויו של המזרח

מאת יורם ברונובסקי

משען האחרון של לארצה

מלחמת ששת הימים ברומאן

מאת חנה הרציג

ספרים חדשים

מידות טובות ברפיון

מאת יהודית אוריין בן-הרצל

סיפור של ציפורים

מאת איריס מור

לפני הכל אני רוצה לומר כמה מילים על קובי. קובי היה פה לפניני. ואת לא זכות. ואת עובדה. קובי פה חמש שנים. זה לא קורבן. החת־אים אינם מכסים על האין. קובי מאורס למחלתו. הוא שומע צילצול פעמונים. הוא לא הביא עמו דבר לבד מיקיצותיו הצבעוניות. הוא פתגיסר לחזיונותיו כמו פרא. ביבים הקשים שלי הוא אומר שאין לעולם תקימה, ואני ידעתי להתייפח ולחוש נחמה.

מייק עמד בדלת. הוא סיפר: „אבא שלי מת", קולו היה אטום. הוא רק בן שבע־עשרה. הוא סיפר שאבא שלו מת באמריקה. ואמריקה, הוא אמר, זה רחוק. אבא של מייק יקבר זר במקום שהשמש לא תגיע אליו עכשיו. יש לו מאהבת. הוא סיפר. מייק בולע רוק וכוסיף ששום דבר לא היה שווה. אחר־כך הוא הולך.

קובי נסב פניו והולך גם הוא.

אני יושבת עם אנה על המיטה וחושבת מה אפשר לומר לאיש צעיר בן שבע־עשרה, שבא לפני שנה, שעדיין לא ידע אהבה בארץ מורת האת, שהשמש אינה מיטיבה עמו, עורו לבן ופניו סובים. לפני כחצי־שנה הביאו את מייק לבית־המשוגעים. עוד נסיון התאבדות. חיק מספר. מייק לא היה משוגע. קשה היה לו להתמודד עם הדברים, זה נכון, אבל הוא לא היה משוגע.

קובי משקיף מן הצד. על הכל. חמש שנים, הוא אומר, זה זמן. וכן כדי לדעת אפילו את הכוכבים. אם אפשר גם אנשים. חמש שנים שהיא רואה צבעים. חמש שנים שהוא רואה דברים שאי־אפשר בדרך הטבע, דברים שמקורם במקומיות אחרים. הוא מביט, כמו כוהן גדול ואין אונים. קובי אומר שמייק, שאנה, שאני כולנו איננו אלא דבר חולף. קובי מצית סיגריה לאנה.

קובי בן 26.

אנה בת 29.

אנה הוסיפה. אנה שאלה שאלות. אבל אנה ידעה שמייק לא היה משוגע. גם היא לא היתה משוגעת. וגם היא היתה פה. בבית־המשוגעים. אנה רצתה למות, אבל היא לא היתה משוגעת. היא אמרה שהבייה איני אלא סיום טבעי על כל מה שהתחילה.

מייק היה אומר לאנה שהחיים יפים דשהיא נולדה להיים. ואנה הסבירה למייק שבגילו טפשי לבוא.

קובי אומר שהיא לא בהר. וזה אחרת. הבחירה, הוא אומר, היא זכות שאיבדתי. לפני חמש שנים. היום אני מאמין ואני רוצה לוכר. מייק מביא לאנה שוקולד עם אגוזים ואנה רוצה איתו על הדשא הענק של בית־המשוגעים. „הידידות הזאת לא בריאה", אומר להם ד"ר חננאל „גם המקום לא", אומרת אנה.

לאנה יש שני בנים. בוקר אחד הביאו את תמונות שני הבנים שלה, והיא אומרת לקובי: „לא הכל שהם גדלים ככה, בלי אמא?"

„כן".

„אבל אלה החיים. לילדים האלה אין אמא".

„אבל אנא יש להם".

„אנא שלהם מתה", אמרה אנה.

ודי.

קובי מסתכל בגו באי־אמון. היא בולע כדורים כדי לישון, כדי להתעורר וכדי להרגיש טוב. כיסיו מלאים כדורים והוא פוחד. לילה אחד חלם שכל הכדורים האלה באים עליו, המונים. הוא אומר, זה היה נורא. אבל הם יבואו יום אחד, ולא בחלום. הם יבואו ואני אתן את הדין על הדבר היחיד שלא רצינו לעשותו.

[...]

להתעורר

העובר הזה שנולד

האוויר היה מלא

הנמלים והפרחים וריח הרקב

לא רקפת

טניה הדר

הרמאן מלוויל: יהודה היא אוסף אבנים גדול

מסעי סופרים בארץ־ישראל

יעקב ודוד שביט

עמק יהושפט, ירושלים (רישום משנת 1835)

Herman Melville: Journal of a Visit to Europe and the Levant (11.10.1856 — 6.5.1857). Edited by Howard C. Horsford, Princeton University Press, 1965.

בין ארכיאולוגיה ואדריכלות

מאת צבי אילן

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

— האם יש לקיים בישראל שבוע עבודה מקוצר? משתתפים: אברהם עבדי, אריה גוראל, ד"ר יגאל לוי, עקיבא מאיר, יעקב שיין, ארנון גבריאלי וד"ר אבנר גולדברג. (א)

* 13.05 — „שאלות אישיות" — עם ד"ר אסטסינסקי, מנהל הוקב בראשון לציון, המספר על אנשים ויינות... (צ)

* 17.05 — „קולקטיביות ראיונית" — המלחין עמי במייני המספר הנוך ברטוב מראיינים זה את זה על מוסיקה וספרות (צ).

* 22.06 — „על מיתוס הבריאה" — ספורי בריאת העולם... (א)

טלוויזיה

שישי

20.1 — „השבוע זימן אי-ם".

21.0 — „סרט קולנוע" — „לא יכול להאמין". סרט על אשה צעירה המנפלת קרבן...

22.3 — „פנטסיה ופוגה"...

20.00 — „המבדיל" — ...

20.3 — „מבט לחדשות".

21.00 — „אירונסייד" — על הקסם".

21.50 — „מבט ספורט".

רדיו

שישי

17.05 — „התפתחות הפ...ה בישראל" — ...

20.05 — „אגדה ומציאות" ...

21.06 — „עוד פעם אהת..." (ב)

12.05 — „משפט ציבורי".

קולנוע

ירושלים:

* הבלוטי עם הנער השחורה (אדיסון) — ...

* כל מה שרצית לדעת על המין (ארנון) — ...

תל-אביב

* פרויין התהנה (אורה) — ...

* חקר עם הרוח (אורלי) — ...

תיאטרון ובידור

* „שער אחד יקום, תל-אביב (הקאמרי) — ...

* „מאמוס קו ואדיסי" ...

* „הגנב שבא לסעודה" — ...

* „יעקבי ולידנטל" ...

חיפה:

* קזבלן (צפון) — ראה סינרמה תל-אביב.

המבחר נכתב על ידי מבקרי הקולנוע והתיאטרון הקבועים.

זמני הדלקת הנרות

תל-אביב

ערב שבת 21.9 — 5.20.

מוצאי שבת 22.9 — 6.11.

ירושלים

ערב שבת 5.02.

מוצאי שבת — 6.13.

חיפה

ערב שבת 5.13.

מוצאי שבת — 6.14.

בתי-מרקחת

בתל-אביב

יום שישי — 21.9 ...: פרנקה, רח' המלך ג'ורג' 28, טל' 223721; קסטל, רח' אבן גבירול 147, טל' 443716; יאנג, רח' יהודה הלוי 67, טל' 612474.

יום שבת — 22.9.3: מודעוביץ, רח' המלך ג'ורג' 25, טל' 282650; גורדאו, רח' בן-יהודה 183, טל' 242673; יאנג, רח' יהודה הלוי 67, טל' 612474.

מוצאי שבת — הנביאים, רח' המלך ג'ורג' 70, טל' 286740; צפון, רח' יהודה המכבי 33, טל' 449995; תרופה, רח' דיזנגוף 217, טל' 223488.

בת-ים

עזרא, בת-ים, רח' בלפור 135. בלפור, בת-ים, רח' בלפור 90.

בני-ברק

יום שישי — הוסה — כצנלסון 151, גבעתיים.

יום שבת — בני-ברק — רבי עקיבא 110, בני-ברק.

חולון

21.9 שישי: דלור רח' ההסתדרות 80 חולון.

22 — שבת: נאות שושנים, רח' באלים 44, נאות שושנים, חולון. שכונות, כות השרון, רעננה, כפר-סבא והרצליה.

21.9 שישי: קדמה נוה גנן, מרכז מסחרי.

22 — שבת: גולדשטיין הרצליה פתוח, כפר בנוה.

מה לשפר

(המשך בעמ' 13)

צות לבחור, אבל כפאת מספר החודשים הרב אין הכתובות בר עדכנות. פנקס הבוחרים להסתדרות נסגר רק 13 יום לפני הבחירות, ובכך הכתובות מעודכנות יותר, אולם בסנופלת סעות קשה לתקנה, כי פשוט אין לכך זמן.

[illegible]

יוסף גורדון

דבר ספורט

יריבות פחות קלות מצפות ללאומיות בסבוב ה־4 בגביע

32 קבוצות ישחקו מחר במאבק על גביע המדינה. ההגרלה הקודמת הפגישה כמה מחצי הליגה הלאומית ...

[illegible]

נצרת — הפועל אשקלון.

יתר האירועים

● **שחיה:** היום ומחר בבריכת בת-גלים בחיפה: המכבי אליפות ישראל.

● **כדורסל:** היום ומחר בליגה הלאומית: הפועל ת"א — ב.ב. צ.; הפועל אפיקים — אס"א ירושלים; הפועל אפיקים — הפועל פ"ת. היום — הגביע הארצי: הפועל גבעתיים — הפועל סבנן, הגבול מחר בבריכת בת-ים.

● **קליעה:** מחר במטווח ת"א: תחרות ברובה־אוויר 40 כדור נגד קטגוריות (בוגרים, נוער, נשים).

רקה דומה לזכר ד"א חדרי מינכן

כל אירועי הספורט בשבת יפתחו בדקת דומיה לזכר י"א הללו במינכן. מחר תמלא שנה להירצחם.

ההופעה מחייבת — ואמנם כדורסלני נבחרת הכדורסל שהמריאו אתמול לאנגליה בדרכם לאליפות אירופה בספרד נאלצו להתייצב בנמל התעופה לבושים בחליפות (שנתפרו במיוחד ע"י חברת „בגירי"), למרות החום ששרר במקום. השחקנים הזיעו — ואולי מוטב כך. הם צריכים להתרגל למאמץ שמחכה להם בספרד...

(תצלום: „ישראל סאן")

ליברפול ולידס הופתעו במשחקי גביע אירופה

שתי קבוצות מן העליתה של הכדורגל האנגלי, האלופה ליברפול ...

[illegible]

המשקולאי ברקוביץ' סיים במקום 12

הוואנה, (עית). — המשקולאי הישראלי ברקוביץ' סיים במקום ה-12 בתחרות במשקל ביניים, בתוך 26 המשקולאים שנטלו חלק במשקל זה. ...

[illegible]

בצל משבר האנרגיה

(המשך מעמ' 11)

[illegible]

קונטרס חדש מיותר לחלוטין

בולים

את אריה לינדנבאום

[illegible]

7 חתולים

בול ראשון לאולימפיאדת מונטריאול

ב-20 בספטמבר הנפיקה קנדה שני בולים מיוחדים לקראת האולימפיאדה ה-21 שתיערך במונטריאול ב-1976. הבולים הודפסו בזהב ובכסף, בערכים של 8 ו-15 סנט. ...

צומשטיין — 75 ל"י

[illegible]

גליון זכרון לקרבנות מינכן

[illegible]

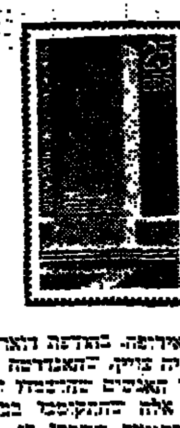

נבחרו מוסדות האיגוד

שחמט

בעריכת אליהו שחף

[illegible]

ראוואנש

[illegible]

לא נותר אלא... פישר

[illegible]

התחרות הבין-אזורית לנינגרד 1973

[illegible]

וולפגאנג פאולי

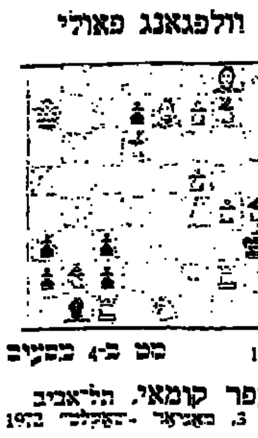

עפר קומאי, תל-אביב

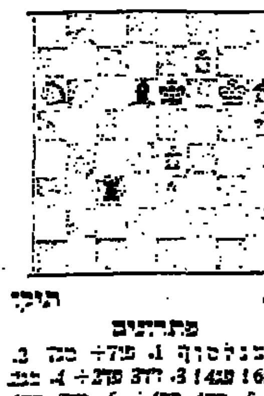

פורטיש בראש

[illegible]

האופרה הישראלית

בנהלת ומיסודה: אדיס דה-פיליפ

עונת 1973—1974

מלכת שבא — באת קארל גולדמרק

פלדרמאוז — אופרטה מאת שטראוס

הגול וגרטל

לה טרוויאטה

טל. 57227

ה„כרמיקורד" וממציאו

מאת ארנון מגן

הכלי, שעליו יגנן מחר הפסנ־תרן רמי בר־ניב באולם „צוותא" בתל־אביב, איננו פסנתר רגיל. זהו הכרמיקורד, או בשמותיו ה־אחרים: „פסנתר הבארוק" ו„ה־פסנתר הישראלי". תהיה זו „הו־פעתו" הפומבית של הכרמיקורד בארץ. הראשונה נערכה בבאי ה־קנה באולם „ברה" בפתח־תקוה. השניה אף היא התקיימה ב„צוו־תא", בסוף אוגוסט. ההופעה הבכורה הצילמית על כלי זה היתה לפני שלוש שנים בניו־יורק.

הפסנתר קרוי על שם בונהו, אבנר כרמי, כרמי בן ה־73, נצר למשפחת הקדאים בפתח־תקוה. הוא מיפקד בצבי צבאו. או נבנן ההרה שלושה מיפורים בבבה אחת.

כרמי הוא האיש, שבעת היותו חייל בבריגדה העולה הבניה גילה את „הפסנתר בסיני" כשהוא קבור בחורבה הבודד המצרי, הרים לחולבין, הציל אותו מידי הסרג'נטים הבריטיים שרצו ל־קוססו לעץ, שיקבל התהויך לו את הכוונה שלו ב„טוב בפסנ־תרי הצועים". על כאשר זו כתב בשנת 1965, כאשר הובא הפסנתר לארה"ב, המוסיקולוג לודויג בפם: „העובדה שאבנר כרמי הצליח לדקם כלי מופלא זה... הוא בי־בחינה גם כבש. היבט זה בעיה, כי כרמי הוא אולי גדול האבנים בני זמננו בבניית פסנתרים וב־כוונתם. אנו הודהו לו, כיצד נשבע פסנתר זה בבקור, ונאר־גיותו המוסיקלית והמדעית אפ־שרו לו לשחזר צלילים אלה ב־שלמות".

כיום עובד „הפסנתר בסיני", משירת לפנים את ויקטור עמנואל השלישי מלך איטליה, בדירתו הצנועה של כרמי ב־פתח־תקוה. בעת ביקורי אצלו נענה לבקשתי וריפרף על הקלי־דים. הצלילים המתוקים שהפיק הכלי היו מעבר לכל מה שמסוגל להפיק פסנתר רגיל.

אבנר כרמי הוא גם ממציאה של שיטה חדשה לכוונון פסנת־רים. המיוחד בשיטה זו הוא — בסדר הכוונון ובגודל המרווח בין הצלילים. עוד באך גילה, כי כדי לכוון פסנתר להלכה, על־מנת שאפשר יהיה לנגן בו סולמות כרומאטיים, יש להפחית שיעור מסוים מהקווינטות — אבל הוא לא כתב, מה גודלו של שיעור זה. כרמי מוצן, כי הוא גילה את השיעור הנכון, וכי כל כ־כווני־הפסנתרים האחרים אינם אלא שרלטנים. מכל מקום, הוא כיוון פסנתרים בשביל גדולי ה־פסנתרנים בני זמננו. וארתור רו־בינשטיין כתב על כך, לאחר בי־קור־הופעות בארץ בשנת 1951: „...שיטתך (לכוונון פסנתרים) אין דומה לה, לדעתי, מבחינת הנקיון והיציבות... מאושר הייתי, אילו אדם כמוך היה נמצא לידי תמיד".

ואבנר כרמי הוא גם, כאמור, האיש שבנה את הכרמיקורד. ל־אחר שראיין בתחנת־רדיו אמרי־קנית ב־1965, תכנית שבה גם הושמעו צלילי הכרמיקורד, כתבה המוסיקולוגית האמריקנית הלנה פרנס: „הצלילים שהפיק פסנתר הבארוק היו לא מן העולם הזה... מר כרמי ודאי קיבל השראה מן השוכן במרומים, אם עלה בידו לייצר פסנתר זה".

וידויה של לאנדובסקה

כאשר שמעתי את סיפורו של כרמי מפיו, קשה היה לי להא־מין, כי יהודי חביב זה בעל ההליכות העממיות ולהט־הדיבור, שאיננו לא אמן ולא מומחה לאקוסטיקה ולא מוסיקולוג, הנר־אה לגמרי כליל בינ־נים של מלומד או „אדם חשוב" — שיהודי זה הוא־הוא אשר עשה את כל אלה. אודה, כי מפעם לפעם התגנב חשד בלבי, שמא מהתל הוא בי. עד שראיתי את העתקי התעודות שהציג לפני ו־שמעתי מעל לרשמקול הקלטה של נגינת הכרמיקורד. וכן שו־חחתי עם רמי בר־ניב, פסנתרן ישראלי צעיר שחזר לפני כשנה מהשתלמות ממושכת בארה"ב. רמי, העומד לנגן מחר על הכרמיקורד ב„צוותא", גומר את ההלל על כלי זה.

ראשית הסיפור ברפת — רפת המשק החקלאי של משפחת יונ־קר — כרמי בפתח־תקוה. כאן התחיל אבנר לבנות את כלי חלומותיו בלי לדעת, שבניה זו תימשך 40 שנה ותהיה למפעל חייו.

ה„רומן" בין אבנר כרמי ובין פסנתר הבארוק נפתח אמנם לא בפתח־תקוה, אלא בברלין, בשנת 1923, כאשר שמע שם רסיטל לצ'מבלו. הקפה אותו — כמו גם מוזיקאים רבים אחרים — אכזבה עמוקה לנוכח צליליו המונוטוניים, חסרי הדינאמיות. על כלי זה, הצ'מבלו הוא, כידוע, כלי־פריטה: ההקשה על קלי־דיו מפעילה נוצות המורטות על המיתרים, ולא פטישים כמו בפסנתר. צליליו של הצ'מבלו נשמעים „ריקים", חסרי והוד, ואין בהם דינמיקה. כדי לשנות את עוצמתם חייב הנגן להפעיל

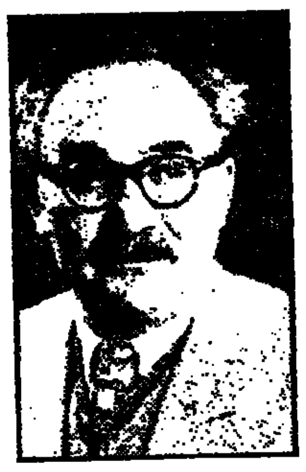

אבנר כרמי

רגיסטרים, ובצער במנו להגביר או להחליש את עוצמת הצלילים באופן הדרגתי (מה שקרוי „קר־שנדו" או „דימינואנדו").

יצירות תקופת הבארוק — של באך, סקארלאטי, ראמו, קופרן ועוד רבים — שנכתבו לצ'מבלו, יש שמנגנים אותן גם היום על כלי זה, מתוך עקרון לנגן יצירה על הכלי המקורי שבשבילו נכ־תבה. אבל גם חסידיו המושבעים של הצ'מבלו מודים במגבלותיו. מקובל יותר לנגן את יצירות־הצ'מבלו של התקופה הפרוטו־קלאסית על פסנתר, שצליליו עשירים יותר וגם ערבים יותר לאוזנו של חובב־המוסיקה בן־זמ־ננו. דא עקא, שהגוון המתכתי של צלילי הפסנתר אינו הולם, לדעת רבים, את יצירות הבארוק.

מספר אבנר כרמי, כי נפגש מספר פעמים — בפאריס ואחר־כך בניו־יורק — עם ואנדה לאנדובסקה, גדולת נגני הצ'מבלו, זו התוודתה לפניו, כי מנגנת היא בכלי זה לא מפני שצליליו קוסמים לה, אלא בלית־ברירה: הפסנתר אינו נראה לה מתאים עליה.

כאן אותו רסיטל בברלין נפלה בלבו של כרמי ההחלטה לבנות את „חוליית־הביניים" בין הצ'מבלו והפסנתר „יצא־חלציו" — כלי אשר, כהגדרתו, „יעשה צדק למוסיקה של הבארוק". הוא מספר, כי בוני־פסנתרים גדולים ניסו להת־מודד עם אתגר זה — והעלו חרס בידם. למשל, גוסטאב ליון, נשיא חברת בוני־הפסנתרים הצר־פתית הגדולה „פליאל" ומוסיקאי בעל שיעור־קומה, ניסה לבנות כלי כזה בשביל לאנדובסקה, אך כאשר הושלמה המלאכה, בשנת 1927, לא נשאה חן מלפניה. הוא נטל פטיש כבד בידיו וריסק את הפסנתר לרסיסים.

לאחר שובו לארץ מגרמניה, שם למד בניית־פסנתרים, החל כר־מי לעבוד על בניית הפסנתר ה־מיוחד שלו ברפת שבפתח־תקוה. באין לו מקום אחר לניסוייו. משנוכח לדעת, כי להמשך עבו־דתו חסרים לו הכלים המתאימים, נסע לארה"ב ב־1953 ושם טרח 17 שנה נוספות, עד שהוציא מ־תחת ידו את כלי־חלומותיו. הוא בנה שני אבות־טיפוס של הכ־רמיקורד, אחד בצורת כנף ו־אחד במתכונת של פסנתר רגיל. הוא מבקש לייצר אותו ייצור המוני, תעשייתי, בישראל ובעו־בא בקשר לכך עם גור־מים כלכליים שונים. לדעתו יהיה הכרמיקורד זול ב־40% מ־פסנתר רגיל, וגם השוק מובטח. הוא בטוח, לפחות, כי יאושר וראשון בתחנת־רדיו האמריקנית, שבה אירע ברגע דעת תגובת הקהל על הצגתו „מייסד" הקהל לה על „ערב הייחוד" המכונה להביא אלף כרמיקורדים.

מחליף צבעים כזיקית

אבל עדיין לא סיפרנו, מה הכוונה ב„צלילים" של „הכרמיקורד". ניתן לומר על כך במשפט אחד: כרמי עצמו „זה מתנצל" שמות „הבטוח מתאים ממנו" עם קולו. בסוף דבריו הוא פעל רק במכונה של כרמי. אין מתאימה נוחה מכבה לכ־ר גם מכונות, הכרמיקורד הוא המהבין „בירוד בבך", שצליליו של הכרמיקורד „הבאים האקיועים" בצליליו של פסנתר רגיל ושם זאת גמדוים הם את המגע של הנבהנו שלה. אם אלה הם הצלי־לים, שהם אבנר הבארוק בוני־בם, כפי שנתן כרמי — שאלה זו אני מבאיר לכרמיקורדים, כי יש זמשר שאלה לא היו אנוזים ברגעה.

המיוחד ביותר בכרמיקורד הוא „הכוונה הזיקית" שלו, צליליו „ב־שנים בעצים" בצורה לא־יקאנך. בגין הנודעת של ניווטינה ב־התבה דרך הצליל הרך יותר של כלי־נשיפה כגון, פרסת הנגיא־רה, הצ'מבאקסט של כינורות וב־... התבהנה, מצבים קשה ל־האבון, שהכלי המנגן בכל הצבי־עים האלה הוא כלי אחד, ולא שורה שלמה של כלים.

אבנר כרמי: בניתי את הכרמי־קורד כדי שיוכלו בו את המוסי־קה הפרה־קלאסית, שנכתבה בי־מקורה לצ'מבלו, אך תוך כדי כך אירע לי גם הכרמיקורד בת־אים גם למוסיקה הקלאסית, הרו־מאנטית ואפילו המודרנית. בעצם, הוא הפסנתר של העתיד. הכלי פצום מתאים את עצמו לכוונות המסוימות של המלחינים. היידן, למשל, כתב בסונטה לפסנתר קטע שנועד לחקות קולה של קרן יער. כאשר מנגנים קטע זה ב־פסנתר, זה רק חיקוי. אבל ב־כרמיקורד זו קרן־יער ממש. ה־כרמיקורד מתגבר על מגבלות הפסנתר ומשמיע את היצירות כ־פי שמחבריהן רצו שישמעו.

אני — אבל הרי היידן כתב גם, ובעיקר, מוסיקה תזמורתית (בין השאר — 104 סימפוניות!). ואם חיבר סונטה לפסנתר, אלי־בנון לא עשה זאת משום שלא ידע את אמנות התיזמור. אלא משום שביקש שיצירה זו תנוגן בפסנתר דווקא; וגם המוקיר של קרן־היער נועד להיות חיקוי בל־בד בצלילים של פסנתר. לנגן סונטה או פרלוד או פוגה לפסנ־תר על כרמיקורד — כלום אין בכך משום סילוף?

כרמי — מלחין, כאשר הוא מחבר יצירה לפסנתר, הוא עושה זאת אם ביום שהוא רוצה, ש־יוכלו לנגן יצירה זו בבית, בלי להזדקק לתזמורת שלמה, ואם מכל סיבה אחרת. אך בעצם (ו־בעצם: באזניו) רוצה שמע יצירה זו מתזמורת, מצטלצלת בשפע של גוונים.

בהרה־במחזק אהוריו בר־ניב: — כל המלחינים הגדולים, שכתבו יצירות לפסנתר, כתיבתם היא סימפונית. כדי לנגן היטב יצירה לפסנתר, אתה חייב לשוות לנגד עיניך את היצירה מתוזמרת.

ועוד אומר הפסנתרן הצעיר, כי מלחינים רבים בעבר — ויש עדויות לכך בכתביהם — הת־לוננו על מגבלות הפסנתר של תקופתם. נכון, שמאז תקופתם של מוצרט ובטהובן התפתח כלי זה התפתחות עצומה. אבל מגבלות רבות עדיין נשארו. בבחינה זו מהווה הכרמיקורד צעד גדול קדי־מה. גם כלי־נגינה אחרים התפתחו ומתפתחים, ואין שום טעם לדבוק בכלים המקוריים בני 200 או 300 או 400 שנה.

בנקודה אחת קיימת מחלוקת בין אבנר כרמי ובין רמי בר־ניב. בעוד כרמי רואה את ה־כרמיקורד כ ת ח ל י ף לפסנתר, לנגינת יצירות בכל התקופות, מ־באך דרך מוצרט ובטהובן, שופן וליסט ועד המלחינים בני זמננו — סבור בר־ניב, כי הכרמיקורד הוא כלי נ ו ס ף לפסנתר. כלומר: יתכן שיש יצירות, שמוטב לנגנן על פסנתר גם אחר הופעת הכרמי־קורד.

הסוד של סטראדיבריוס

בדברי־ההסבר המקלסים הכוד־פסים על כרמי לבלי שיצר לא הוכיד פרט אחד, שהוא הרבה יותר כפרט מה הוא סוד קסמו של הכרמיקורד, מה יוצר את צליליו המיוחדים. הסיבה מובנת: כרמי איננו מעוניין לדעת, כי אין בדעתי להחליף את מקצוע העי־תונאות שלי במקצוע של בונה־פסנתרים, בעתר לגלות סוד.

ובכן, לא רק מבחינה חיצונית דומה הכרמיקורד לפסנתר הרגיל, עד שקשה להבדיל בין השניים. גם חלק ניכר מחלקיו הפנימיים אינם ספציפיים — לא הפטישים ולא המיתרים. מלבד הבדל אחד: לכל טון בכרמיקורד יש מיתר אחד בלבד, בעוד שבפסנתר רק הבאסים יש להן מיתר אחד לכל טון, ואילו לטונים האמצעיים — שני מיתרים, ולטונים הגבוהים — שלושה מיתרים לכל טון.

אבל זהו הבדל לא־משמעותי. ההבדל העיקרי הוא אחד ויחיד: תיבת התהודה, וגם כאן ההבדל איננו בחומר שממנו עשויה ה־תיבה או בציפוי שלה, אלא ב־צורה, בצורת הכותרת של תיבת־התהודה, שהיא בעלת קמרון מסו־יים.

כרמי מספר, כיצד באחד מני־סויין הראשונים בבניית הכרמי־קורד, עוד בפתח־תקוה, לקח במק־רה סוג־עץ מסויים, מרח אותו בלכה מסויימת והגיע את הקולן — ולפתע שמע צלילים מושלמים. גם כאשר מרח אותה התיכת עץ בצבע רגיל, ואפילו בזפת — לא נשתנה הצליל במאומה. כיוצא ב־אלה, כאשר ניסה סוג אחר של עץ. כלומר, צ ו ר ת אותו עץ היא שקבעת.

אומר כרמי: „גם כינור הסט־ראדיבריוס מפיק את צליליו ה־נהדרים לא בגלל סוג העץ, צורת עיבודו, ההרכב הכימי של הלכה או אופן מריחתה, כפי שנטעים להשוב, אלא רק בגלל מבנה תיבת־התהודה. העקרונות שמצאתי ל־בניית פסנתרים יפים גם לבניית כינורות. גיליתי את הסוד של סטראדיבריוס".

ממפת תל-אביב נמחקו כמה כתמים

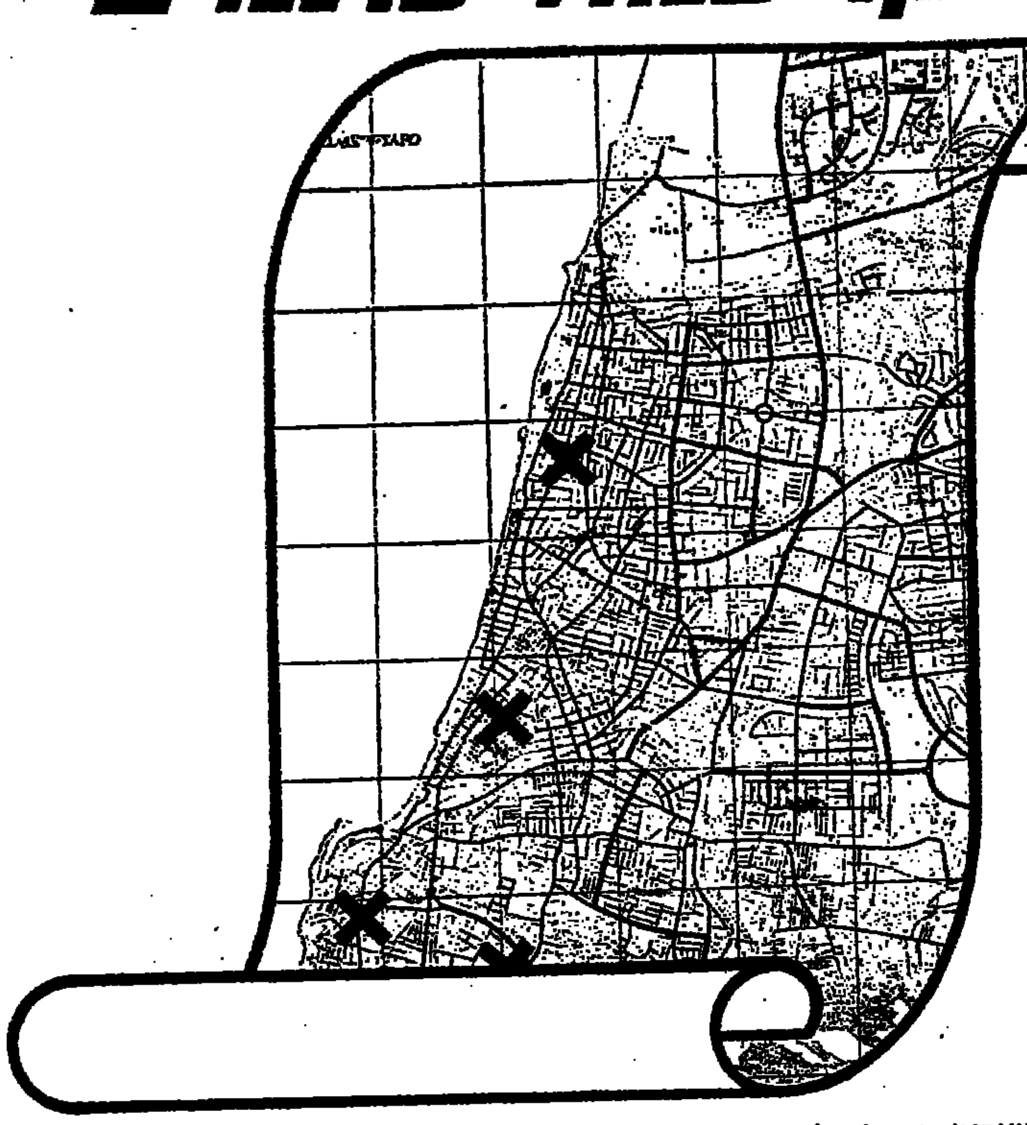

ב־10 השנים האחרונות מחקה העיריה ממפת תל־אביב כמה כתמים.

✖ ראש העיר מחק את כתם-ה"שטח הגדול".
✖ הוא מחק את כתם ה"סחנות".
✖ הוא מחק את כתם "מחלול".
✖ ועתה הוא מחק גם את כתם "מנשייה".

משטחי מנשייה פונו כ־3050 משפחות, המונות כ־20 אלף נפש. בפינויין ובשיכונן מחדש הושקעו 36 מיליון לירות. כיום נותרו לפינוי רק עוד כ־200 משפחות בלבד.

ובמקום שכוח־אל זה תשתרע ה"סיטי" של תל־אביב.

ובחוף מנשייה — הולך ומושלם גן קלור.

ובמזרח — משפרים ומרחיבים את גן הכובשים.

ממפת תל־אביב הולכים ונמחקים כתמים בזה אחר זה. על מפת תל־אביב הולכים ונרשמים מעשים בזה אחר זה.

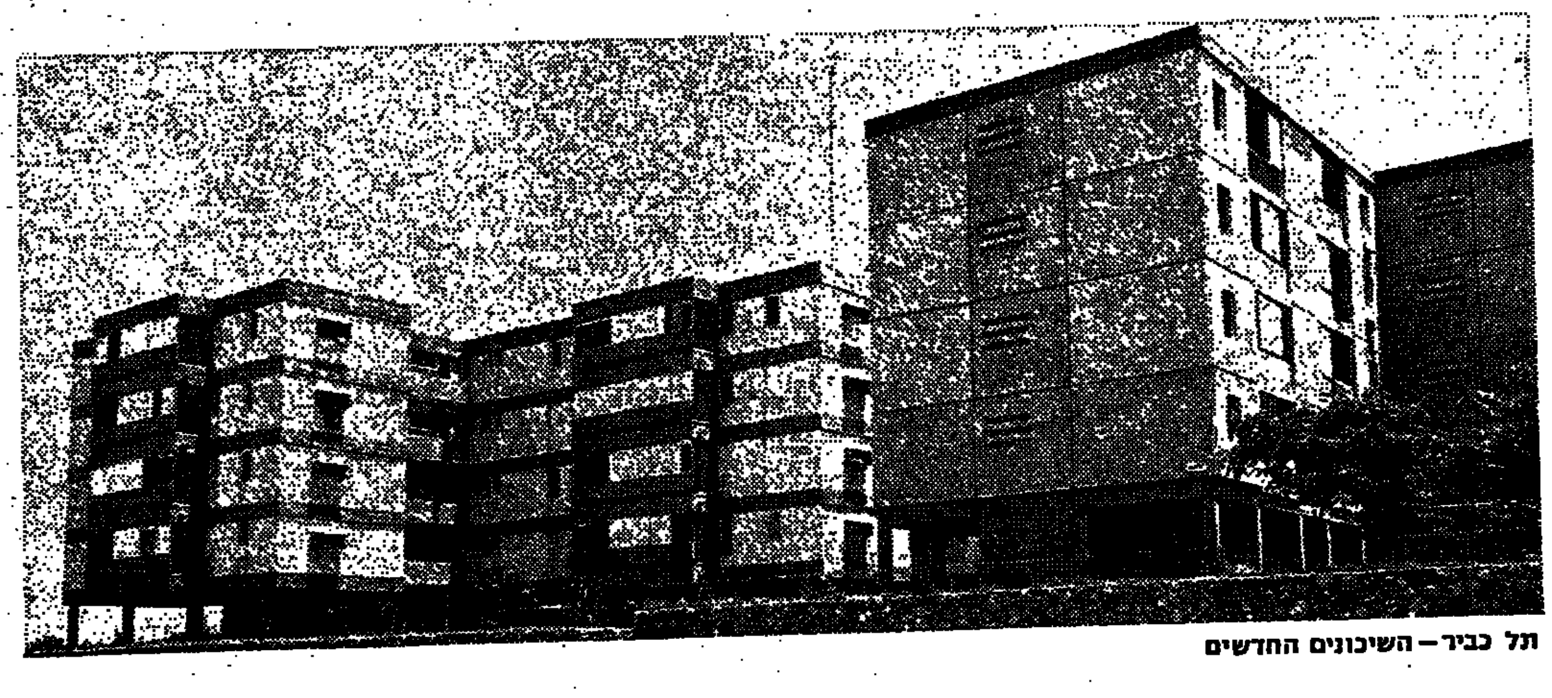

תל כביר — השיכונים החדשים

אמת

תן להם לדבר
תן לנו לעשות

המערך מפלגת העבודה הישראלית / מפ"ם

אוניברסיטת הנגב
באר־שבע

מודיעה

על המשך הרשמת מועמדים למסלול המיוחד למדעי הטכנולוגיה לשנת הלימודים תשל"ד
שתתחיל בתאריך 6.1.74

ההרשמה תסתיים ביום ב' י"ט תשרי תשל"ד (15.10.73)
המועמדים יוזמנו לבחינות המיון שתערכנה בתאריכים כדלהלן:

מתמטיקה — יום ב' ח' כסלו תשל"ד (3.12.73)
פיסיקה — יום ג' ט' כסלו תשל"ד (4.12.73).

לקבלת פרטים וטפסי הרשמה נא לפנות בגלויה למדור הרישום, אוניברסיטת הנגב ת. ד. 2053 באר־שבע, מיקוד 84120.

הסוכנות היהודית המחלקה לעליה וקליטה — משרד החינוך והתרבות המחלקה לנוער ולמבוגרים

יד מרדכי קמרט

אולפן עציון ע"ש נחום לוין ירושלים

ביום א' 23.9.73 בשעה 16.30 יתקיים טכס הפתיחה של

יד - מרדכי קמרט

ספריה לזכר ד"ר מרדכי קמרט ז"ל, מנהל אולפן עציון בכ"א שנותיו הראשונות ומתווה דרכים בהנחלת הלשון העברית.

הטכס יתקיים באולפן עציון, רח' גד 6 (עי' דרך בית־לחם), ירושלים.

הציבור מוזמן

ארונות קיר
מערכות שינה
וספריות
מודולריות

הספקה מיידית!

בוא, ראה והתרשם
מיכאל דוד
ת"א, מרכז מסחרי 19
טלפון: 821729

יום החינוך החקלאי וההתישבותי
בתערוכת „מאה שנות התישבות"

במגרשי התערוכה „יריד המזרח" (מול רמת־אביב) ייערך ביום א' — 23.9.73 משעה 5 אחה"צ. יופיעו להקות תלמידי בתי־ספר חקלאיים במחול ובזמר במחזה אור־קולי באמפיתיאטרון.

קיימת אפשרות מוגבלת של מתן כרטיסי כניסה חינם לקבוצות מאורגנות של תלמידי כיתות ח' יסודיות, חברי מועדונים חקלאיים בבתי־ספר יסודיים ותלמידי בתי־ספר חקלאיים.

יש לפנות מיד אל: האגף לחינוך התיישבותי, הקריה ת"א, ת. ד. 7036, טלפון 255421.

הופיע
השוטר העברי
בתקופת המנדט

הקורא ימצא בספר זה חומר רב ובעל ענין על אנשים ומאורעות בתקופה שבין כיבוש הארץ על ידי הבריטים לבין קום מדינת ישראל.

את מפעל הוצאת הספר יזמה המועצה הציבורית שקמה בנשיאותו של שר המשטרה הראשון בכור שיטרית ז"ל.

מחיר —.12 ל"י

להשיג בחנויות ספרים שקם ובבית ההוצאה רח' ב' מס' 29 הקריה, תל־אביב.
המפיץ הראשי ספרים לצם, רח' יבנה 7 תל־אביב.
משרד הבטחון — ההוצאה לאור